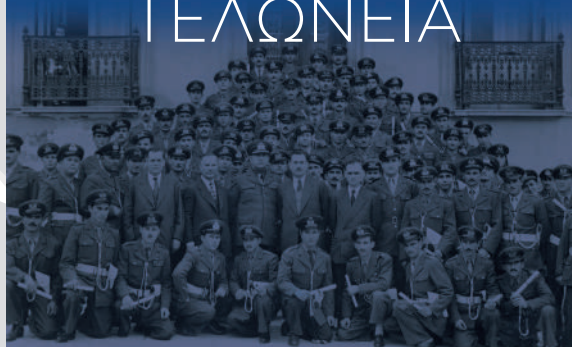

1830 - 2020

190
χρόνια
ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΤΕΛΩΝΕΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ
ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕ ΠΙΣΤΑ
το ΔΗΜΟΣΙΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ
& το ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ

1830-2020
190
χρόνια
ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΤΕΛΩΝΕΙΑ

Επιμέλεια και συγγραφή κειμένων:
Δ. Μπουρίκος, Τελωνειακός Υπάλληλος ΑΑΔΕ

ΑΘΗΝΑ 2020

ΕΚΤΥΠΩΣΗ:
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΔΗΜ. ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΚΤΥΠΩΣΕΩΝ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΧΡΗΣΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ Γ' ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΕΚΤΥΠΩΣΕΩΝ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΕΝΤΥΠΩΝ, ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑΣ & ΕΜΦΑΚΕΛΩΣΗΣ

Εισαγωγικό Σημείωμα Διοικητής ΑΑΔΕ.....	4
Πρόλογος Γενικός Διευθυντής Τελωνείων & ΕΦΚ	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
Κεφάλαιο 1ο.....	8
ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ 1821-1827	
Κεφάλαιο 2ο.....	9
ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ 1828-1833	
Κεφάλαιο 3ο.....	29
Η ΟΘΩΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1833-1862	
Κεφάλαιο 4ο.....	43
Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ 1863-1911	
Κεφάλαιο 5ο.....	65
ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947	
Κεφάλαιο 6ο.....	115
Η ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1948-1981	
Κεφάλαιο 7ο.....	125
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ 1981-2016	
Κεφάλαιο 8ο.....	135
ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΣΗΜΕΡΑ	
Πηγές τεκμηρίωσης	152

Η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων διανύει τον τέταρτο χρόνο του θεσμικού της βίου αλλά φέρει με περηφάνια την πολύτιμη κληρονομιά Υπηρεσιών με πολυετή και διακεκριμένη λειτουργία και συνεισφορά στο δημόσιο συμφέρον και άμεσα συνυφασμένων με την ίδια την ιστορία της πατρίδας μας.

Η Τελωνειακή Υπηρεσία, οργανωτικά συγκροτημένη ως Γενική Διεύθυνση Τελωνείων & Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης, με κεντρικές, ειδικές αποκεντρωμένες και περιφερειακές οργανικές μονάδες, αποτελεί οργανικό τμήμα του επιχειρησιακού μηχανισμού μας στην αποστολή της για τη διασφάλιση των δημοσίων εσόδων, την ενίσχυση του υγιούς ανταγωνισμού και την προστασία ευρύτερων δημόσιων αγαθών, όπως η υγεία και η ασφάλεια.

Η ιδιαίτερη ιστορία της Τελωνειακής Υπηρεσίας, έτσι όπως αποτυπώνεται στο παρόν ιστορικό φωτογραφικό λεύκωμα, αποτελεί μια σημαντική παρακαταθήκη που αναδεικνύει την άμεση σχέση δημόσιας υπηρεσίας και κοινωνίας, θυμίζοντάς μας ότι η αποστολή μας να υπηρετούμε το δημόσιο συμφέρον και το κοινωνικό σύνολο αποτελεί την πρώτιστη καταστατική μας υποχρέωση.

Το όραμα, η στοχοθεσία και το νέο επιχειρησιακό περιβάλλον της ΑΑΔΕ παρέχουν το κατάλληλο πλαίσιο για τη συνέχιση και την αναβάθμιση του έργου της Τελωνειακής Υπηρεσίας. Προς τούτο, υλοποιούμε σημαντικές μεταρρυθμίσεις σε επίπεδο ανθρωπίνου δυναμικού (μέσω της Φορολογικής και Τελωνειακής Ακαδημίας), τελωνειακών διαδικασιών και διατυπώσεων (όπως η ψηφιοποίηση και οι απλουστεύσεις) και ελέγχων και αντιμετώπισης του λαθρεμπορίου (όπως τα νέα μέσα δίωξης και οι κινητές μονάδες ελέγχου).

Με βάση αυτό το πλούσιο παρελθόν των 190 ετών, εργαζόμαστε για ένα σύγχρονο ψηφιακό Τελωνείο, που καλύπτει τις νέες ανάγκες της δημόσιας οικονομίας, του εμπορίου και της ανάπτυξης.

Υπηρετούμε πιστά το δημόσιο συμφέρον και το κοινωνικό σύνολο.

Εισαγωγικό Σημείωμα

Ο Διοικητής της ΑΑΔΕ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΙΤΣΙΛΙΔΗΣ

Πρόλογος

**Ο Γενικός Διευθυντής
Τελωνείων & Ειδικών Φόρων
Κατανάλωσης**
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΟΥΡΤΙΔΗΣ

Η Τελωνειακή Υπηρεσία είναι η αρχαιότερη πολιτική υπηρεσία του νεοελληνικού κράτους. Έχοντας ως θεσμική αφετηρία το 1830 και το πρώτο τελωνειακό θέσπισμα του Ιδ' Ψηφίσματος της Ελληνικής Πολιτείας, η Τελωνειακή Υπηρεσία γιορτάζει φέτος 190 χρόνια θεσμικού βίου στη δημόσια διοίκηση με διαρκή και ενεργό ρόλο στην προστασία του εμπορίου και διασφάλιση των συμφερόντων του κοινωνικού συνόλου.

Το ιστορικό φωτογραφικό λεύκωμα για τα 190 χρόνια της Τελωνειακής Υπηρεσίας είναι μια συστηματική εκκίνηση για τη διάσωση, καταγραφή, επεξεργασία και ανάδειξη τεκμηρίων της τελωνειακής ιστορίας της χώρας μας, της προσφοράς των ανθρώπων που την υπηρέτησαν και την υπηρετούν συμβάλλοντας έτσι στην έρευνα και χαρτογράφηση ενός ιδιαίτερου κλάδου της δημόσιας διοίκησης, που συνδέεται άμεσα με την ιστορία της ίδιας της χώρας και τις ευρωπαϊκές και παγκόσμιες οικονομικο-κοινωνικές εξελίξεις.

Οι σημερινές συνθήκες παγκοσμιοποίησης των διεθνών εμπορευματικών ροών, η υιοθέτηση περαιτέρω απλουστεύσεων και ηλεκτρονικοποιήσεων οι συνεχώς αυξανόμενες απειλές του οργανωμένου εγκλήματος, η ενεργός συμμετοχή στη διαχείριση και αντιμετώπιση της πανδημίας αποτελούν τις νέες προκλήσεις για την Τελωνειακή Υπηρεσία του 21ου αιώνα.

Με παρακαταθήκη την πολυετή και σπουδαία ιστορία των ελληνικών τελωνείων, ως Υπηρεσία της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, με αφοσίωση στο καθήκον και υψηλό αίσθημα ευθύνης, δεσμευόμαστε έναντι της ελληνικής κοινωνίας, ότι θα συνεχίσουμε να συμβάλουμε στην διαφύλαξη και είσπραξη των δημοσίων εσόδων, στη διευκόλυνση του νομίμου εμπορίου, στον έλεγχο για την αντιμετώπιση της λαθρεμπορίας εκπληρώνοντας παράλληλα την αποστολή της Τελωνειακής Υπηρεσίας στη προάσπιση των συνόρων στο πεδίο της δημόσιας υγείας, της δημόσιας ασφάλειας και της προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΟΙ ΚΟΙΤΙΔΕΣ ΤΟΥ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟΥ ΘΕΣΜΟΥ

Ο θεσμός των τελωνείων υπάρχει από τα αρχαία χρόνια. Στην παγκόσμια ιστορία η Μεσοποταμία, η Άπω Ανατολή και η αρχαία Ελλάδα του Περικλή αναφέρονται ως οι περιοχές δημιουργίας και λειτουργίας του τελωνειακού θεσμού.

Το Βυζαντινό κράτος οργανώνει ένα μεγάλο δίκτυο τελωνείων στην Ανατολή και τα Βαλκάνια, τα κομέρκια (commercium) ως οργανωμένες υπηρεσίες για το συνοριακό έλεγχο των εμπορευμάτων, την είσπραξη τελών και την επιβολή περιορισμών και απαγορεύσεων.

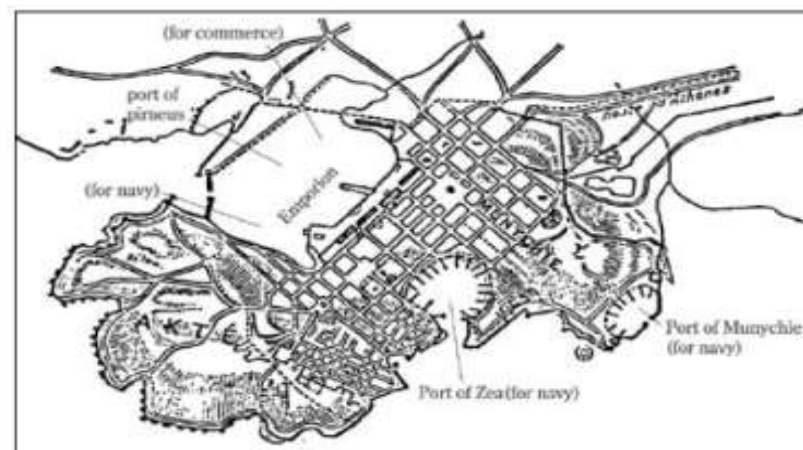
Η Εθνική Παλιγγενεσία το 1821 και η περίοδος του Αγώνα της Εθνικής Ανεξαρτησίας μέχρι το 1828, στηρίχθηκε και στα τελωνεία των περιοχών της Πελοποννήσου και των Σποράδων τόσο για τη de facto άσκηση κρατικής κυριαρχίας έναντι της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας όσο και για τη συλλογή ζωτικών προσόδων προς χρηματοδότηση του Αγώνα.

Το Αρχείο της Εθνικής Παλιγγενεσίας και τα τεκμήρια στα Γενικά Αρχεία του Κράτους παρέχουν εξαιρετικές πηγές μαρτυρίας για τη λειτουργία των τελωνείων ήδη από τα πρώτα επαναστατικά χρόνια και το ρόλο τους στην Προσωρινή Διοίκηση της Ελλάδος.

Lieux où la douane aurait pris naissance durant l' Antiquité

Les différents ports d' Athènes

Πηγή εικόνων: Asakura 2003

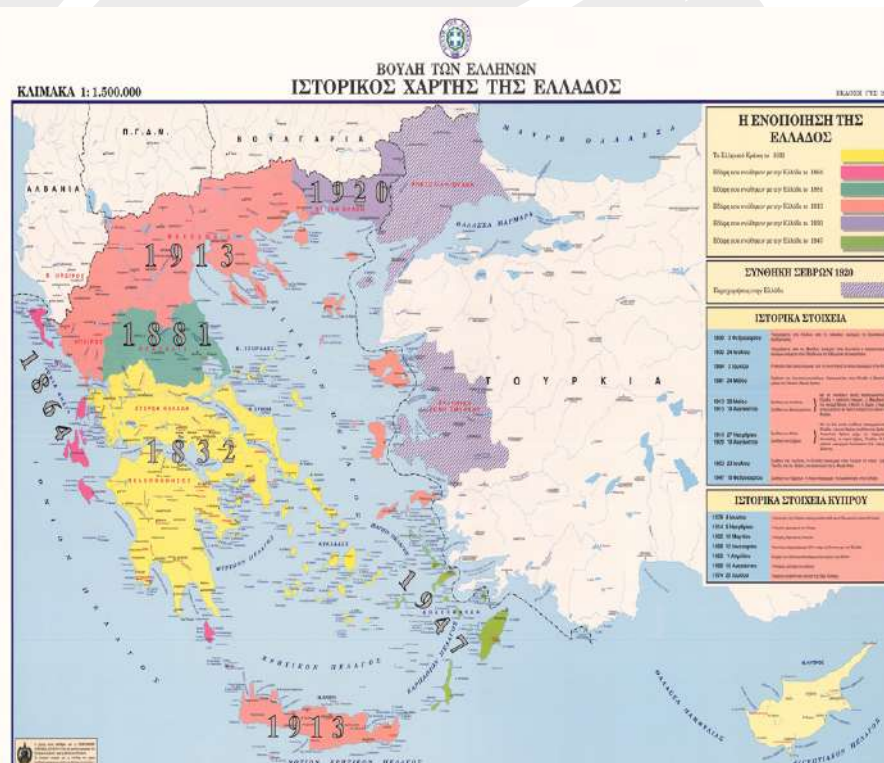

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ

Οι εθνικές, κοινωνικοπολιτικές, οικονομικές και συνεπώς ιστορικές παράμετροι και συγκυρίες που διαμόρφωσαν το χάρτη των τελωνείων της χώρας, την τελωνειακή νομοθεσία και πρακτική, είναι οι ακόλουθες:

- **Η κατά κύματα ενοποίηση του εθνικού χώρου** (1830, 1862, 1881, 1913, 1947) με τη διεύρυνση του εθνικού τελωνειακού χώρου και τη διαμόρφωση νέων σχέσεων με τις όμορες τρίτες χώρες.
- **Η ανάπτυξη και διεύρυνση των μεταφορικών δικτύων.** Αρχικά θαλάσσια μεταφορικά δίκτυα, μετέπειτα οδικά, σιδηροδρομικά και αεροπορικά.
- **Η δημιουργία των βασικών αστικών, διαμετακομιστικών κέντρων και βιομηχανικών κέντρων της χώρας** (Ερμούπολη, Πάτρα, Πειραιάς- Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Βόλος).
- **Η συμμετοχή της χώρας σε διεθνείς και ευρωπαϊκούς οργανισμούς.** Ειδικότερα η συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) όπου η τελωνειακή ένωση συνιστά αποκλειστική αρμοδιότητα της ΕΕ και συνεπάγεται υψηλό βαθμό εξευρωπαϊσμού της εθνικής τελωνειακής πολιτικής, διοίκησης, νομοθεσίας και πρακτικής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ (1821-1827)

ΠΡΩΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ
ΚΑΙ Η ΑΡΧΙΚΗ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ
ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Ως **πρώτα ελληνικά τελωνεία** ή τόποι με αρχική τελωνειακή λειτουργία (επιβολή δηλαδή τελωνίων/δασμών,) αναφέρονται τα τελωνεία Μάνης (ιδιαίτερα στην Καρδαμύλη και το Λιμένι), Μεσσηνιακών Φρουρίων, Καλαμάτας, Ναυπλίου, Κατακόλου, Πόρου, Επιδαύρου, Λεωνιδίου και Σύρας.

Στα αρχεία των σωμάτων που λειτούργησαν κατά τη διάρκεια του Αγώνα (βουλευτικό, εκτελεστικό) και τις σχετικές διοικητικές πράξεις και οδηγίες, τα τελωνεία αναφέρονται συχνά ως δογάννα ή ντουάνα.

Την περίοδο αυτή, εκδίδονται και τα πρώτα τελωνειακά νομοθετήματα.

Ο νόμος 27 περί δασμού είναι ο πρώτος τελωνειακός νόμος (28.7.1823) που εκδίδεται από την Επαναστατημένη Ελλάδα

Πηγές:

Αρχείο Εθνικής Παλιγγενεσίας, Αρχείο Ακαδημίας Αθηνών
(Γ. Δημακόπουλος)

Ἐπειδὴ διὰ τὸ ὕψιστον καὶ ἀκανόνιστον τῶν δασμῶν εἰς διάφορα τῆς Ἑλλάδος μέρη, εἰς τινα δὲ καὶ διὰ τὴν μὴ εἰσπραξίν αὐτῶν καὶ ζημία ἱκανὴ προσεنعίται εἰς τὸν οὐσιώδη τοῦτον κλάδον τῶν δημοσίων προσόδων, καὶ ἀταξία εἰσχωρεῖ εἰς τὰς εἰσπράξεις καὶ ἀδικία πολλάκις γίνεται εἰς τοὺς ἐμπορευομένους·

Ἐπειδὴ δὲ ὁ κανονισμὸς αὐτῶν δι' ἐπισήμον καταλόγον εἶναι τὸ μόνον μέσον πρὸς παῦσιν τῆς ζημίας, τῶν καταχορήσεων καὶ τῆς ἀδικίας·

Διατάττει

α'. Οἱ δασμοὶ εἰς τὰ ἐξερχόμενα τῆς Ἑλλάδος καὶ τὰ εἰσερχόμενα εἶδη ἐμπορίου προσδιορίζονται κατὰ τὸν ἐπισυναπτόμενον κατάλογον ὑπὸ σημείων α'.

β'. Ὁ προσδιορισμὸς οὗτος τῶν δασμῶν δὲν φέρει καμμίαν μεταβολὴν εἰς τὰ καθεστῶτα δικαιώματα τοῦ τελωνείου.

γ'. Ἡ εἰσπραξὶς τῶν δασμῶν γίνεται εἰς μὲν τὰ εἰσερχόμενα εἶδη ἀπὸ τοὺς πωλοῦντας, εἰς δὲ τὰ ἐξερχόμενα ἀπὸ τοὺς ἀγοράζοντας.

δ'. Μίαν καὶ μόνην φορὰν πληρώνεται δασμὸς τόνσον εἰς τὰ εἰσερχόμενα ὅσον καὶ εἰς τὰ ἐξερχόμενα εἶδη διὰ θαλάσσης.

ε'. Τὰ προϊόντα τῆς Ἑλλάδος μεταφερόμενα ἀπὸ μίαν ἐπαρχίαν εἰς ἄλλην διὰ θαλάσσης, εἰς μὲν τὴν ἐξαγωγὴν ὑπόκειται εἰς δασμόν, εἰς δὲ τὴν εἰσαγωγὴν μένουσιν ἐλεύθερα.

ς'. Ὁ παρὼν νόμος νὰ καταχωρηθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων καὶ δημοσιευθῇ.

28 'Ιουλίου 1823 ἐν Τραπεζιτζῇ

Ἐ'Ο «Ἐπιτροπεύων» τοῦ Βουλευτικοῦ

Πανοῦτσος Νοταρᾶς

(Ἐπικυροῦται)

Ἐ'Ο Α' Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ἰω. Σκανδαλίδης

•Ο Πρόεδρος (τοῦ Ἐκτελεστικοῦ)

Πετρόμπεης Μανρομυζάλης

Ἐἰς ἀπουσίαν τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως

Ν. Σπηλιόδης.

1. Ἀρχεῖον Ὑδάς, τόμ. Θ', σελ. 327-332. Πρβλ. Ἀ. Χατζῆ-Ἀναργύρου, *Τὰ Σπεταισιωτικά*, Ἐν Πειραιεὶ 1861, τόμ. Α', σελ. 694. Ἐπίσης βλ. Πρακτ. Βουλ. 28 Ἰουλ. καὶ 31 Αὐγ. 1823, Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Β', σελ. 134-136, 139-140, ἐνθα διέφορὸς πῶς πῖναξ δασμῶν. Ἡ ἐπικύρωσις ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Ἐκτελ. Σώματος τῇ 31ῃν Αὐγούστου 1823 ἐν Σαλαμῖνι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ (1828-1833)

ΤΟ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟ ΕΔΑΦΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΔΙΕΘΝΩΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ (1830)

Το πρώτο διεθνώς αναγνωρισμένο ελληνικό κράτος (1830) περιλαμβάνει την Πελοπόννησο, τις Κυκλάδες, την Αττικοβοιωτία και το μεγαλύτερο μέρος της Στερεάς Ελλάδας.

Στα ήδη λειτουργούντα εκ των πραγμάτων τελωνεία του Αγώνα της Επανάστασης, προστίθενται τελωνεία στη Στερεά Ελλάδα, κατόπιν σχετικής εισήγησης ήδη από το 1829 έτσι ώστε να επιτηρηθεί η τελωνειακή επικράτεια στο δυτικό (Μακυνόρος με παρουσία και στο Μοναστήριο Ταταρένας και στο Καρπενήσι) και ανατολικό τμήμα (γέφυρα Αλαμάνας με παρουσία και στο γεφύρι Φραντζή και στο Σιμόκοβο) της Στερεάς Ελλάδας.

Πηγή: ΓΑΚ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ (1828-1833)

ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ

ΤΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ ΤΩΝ ΔΑΣΜΩΝ (1828)

Το Ψήφισμα ΙΑ' (28.7.1828) περί τρόπου εισπράξεως των δασμών αποτελεί θεμελιώδους σημασίας πρωτοβουλία καθώς καταργεί τη μέχρι τότε διοικητική πρακτική της μίσθωσης των δασμών/τελωνίων σε ιδιώτες και εμπεδώνει τη θεσμική λειτουργία των τελωνείων και ως μηχανισμών διασφάλισης των δημοσίων εσόδων όχι μόνο της Ελληνικής Πολιτείας του 1828 αλλά και του νεοελληνικού κράτους όπως αναγνωρίστηκε διεθνώς το 1830.

Η κατάργηση της μίσθωσης των δασμών οδήγησε τα μετέπειτα χρόνια σε σημαντική αύξηση των εν λόγω δημοσίων εσόδων, όπως τεκμηριώνεται από διαθέσιμες στατιστικές έρευνες.

Καθιερώνεται το ενιαίο τελωνειακό έδαφος μέσω της κατάργησης επιπρόσθετων δασμολογικών επιβαρύνσεων για εμπορεύματα υπό διαμετακόμιση στη Σύρο και το Ναύπλιο που κατέβαλαν εισαγωγικούς δασμούς.

Πηγή: Αρχείο Ακαδημίας Αθηνών (Γ. Ασημακόπουλος)

Ο ΚΩΔΙΞ ΤΩΝ ΨΗΦΙΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛ. ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

55

14

Ψήφισμα υπ' αριθμ. 14 της 16ης Αυγούστου 1828
περί τρόπου εισπράξεως τῶν δασμῶν¹

Ἀρ. 5507. <Ψήφισμα ΙΑ';>

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐχων ὑπ' ὄψιν τὴν ὠφέλειαν τοῦ Ἐθνικοῦ Ταμείου
Ἀκούσας καὶ τὴν γνώμην τοῦ Πανελληνίου

Διατάττει

Α'. Εἰς καθὲν μέρος τῆς ἐπικρατείας δὲν θέλουν πωλεῖσθαι εἰς τὸ ἐξῆς οἱ δασμοί, ἀλλὰ θέλουν συνάζεσθαι παντοῦ διὰ λογαριασμὸν τῆς Κυβερνήσεως.

Β'. Καταργοῦνται ὅσα προνόμια ἀφορῶντα τὴν δασμολογίαν ἐχαρίσθησαν εἰς τινὰ μέρη τῆς ἐπικρατείας, καθὼς εἰς Σύρον καὶ Ναύπλιον κατὰ συνέπειαν τούτου, ἀφ' οὗ ἅπαξ πληρωθῇ ὁ δασμὸς εἰς ἕν ὁποιοδήποτε μέρος τῆς ἐπικρατείας, δὲν θέλει πληρῶνεσθαι πλέον ἄλλος ἐπ' αὐτῶν τῶν ἰδίων εἰδῶν, εἰς ὅποιον ἄλλο μέρος τὰ εἶδη ταῦτα ἤθελον μετακομισθῇ.

Γ'. Ἡ ἐνέργεια τοῦ παρόντος ψηφίσματος ἀρχίζει καθ' ἡν στιγμήν τελεῖται ἢ ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπωλήθησαν προηγουμένως οἱ δασμοί.

Δ'. Ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ ἐπιφορτίζεται τὰ τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Αἰγίνῃ τῇ 16 Αυγούστου 1828

Ὁ Κυβερνήτης
Ἰ. Ἀ. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας
Σ. Τρικούπης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ (1828-1833)

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ (ΨΗΦΙΣΜΑ ΙΔ' 31.3.1830)

Πηγή: Αρχείο Ακαδημίας Αθηνών (Γ. Α. Δημακόπουλος)

[illegible]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ (1828-1833)

Ο ΠΡΩΤΟΣ -ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΑ- «ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ» ΛΙΜΕΝΑΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Στην Ύδρα, υπάρχουν αναφορές για τη λειτουργία τελωνείου από τα προεπαναστατικά χρόνια. Η κομβική θέση για τη θαλάσσια εμπορική επικοινωνία, τη μεταφορά εμπορευμάτων και τις τελωνειακές λειτουργίες, αποτυπώνονται σε όλες τις τελωνειακές αναφορές στο Αρχείο της Εθνικής Παλιγγενεσίας.

Επίσημα, άρχισε να λειτουργεί το 1831 με πρώτο Τελώνη το μέλος της Φιλικής Εταιρείας, Γεώργιο Σέκερη (Παπαϊωάννου, Ι., 2001).

Πηγή: Αρχείο Ακαδημίας Αθηνών (Γ. Α. Δημακόπουλος)

Το σημερινό κτίριο της Ακαδημίας Εμπορικού Ναυτικού στέγαζε ένα από τα παλαιότερα Τελωνεία της Ελλάδας

Πηγή: Δήμος Ύδρας

Ψήφισμα υπ' αριθμ. 12 της 12ης Μαρτίου 1830 περί τελωνειακής απαλλαγής του λιμένος της Ύδρας ¹	
Ψήφισμα ΙΒ'. 'Αρ. 881	
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	
Θεωρούντες την ανάγκην του να συγκατατεθῶμεν εἰς τὰς ἀλλεπαλλήλους αἰτήσεις τῶν κατοίκων τῆς νήσου Ύδρας, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ να προμηθεύσωμεν πόρον ζωῆς εἰς τοὺς ἀπόρους, χαρίζοντες ἀτέλειαν εἰς τὸν λιμένα των·	
'Ακούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας·	
Ψηφίζομεν	
Α'. Χαρίζεται ἀτέλεια εἰς τὸν λιμένα τῆς νήσου Ύδρας διὰ πέντε ἔτη, ἀρχομένη ἀφ' ἧς ἡμέρας δημοσιευθῇ τὸ παρὸν ψήφισμα.	
Β'. Ὁ λιμὴν οὗτος προσδιορίζεται ἀπὸ τὸ ἄκρον τοῦ λεγομένου Μανδρακίου ἕως τὸ ἄκρον τοῦ καλουμένου Καμινίου· παρεκτὸς τούτου δὲν συγχορεῖται εἰς κανὲν ἄλλο μέρος τῆς νήσου νὰ εἰσάγωνται ἢ νὰ ἐξάγωνται πραγματεῖαι.	
Γ'. Ὅλαι αἱ ἀπὸ ξένην ἐπικράτειαν εἰσερχόμεναι πραγματεῖαι καὶ ἐξαγόμεναι διὰ ξένην ἐπικράτειαν δὲν θέλουν ὑπόκεισθαι εἰς κανὲν εἶδος τέλους· μεταφερόμεναι δὲ ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας ὑπόκεινται εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ τελωνίου τῆς εἰσαγωγῆς.	
Δ'. Ὅλαι αἱ εἰσερχόμεναι ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν πραγματεῖαι δὲν θέλουν ὑπόκεισθαι εἰς κανὲν εἶδος τέλους, ὡσαύτως καὶ μεταφερόμεναι ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας, ἀλλ' ὅταν ἐξάγωνται διὰ ξένην ἐπικράτειαν ὑπόκεινται εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ τελωνίου τῆς ἐξαγωγῆς.	
Ε'. Συσταίνεται εἰς τὸ Μανδράκι τῆς νήσου Ύδρας γενικὸν λοιμοκαθατήριον, ὅπου θέλουν καθαρίζεσθαι τὰ προσερχόμενα πλοῖα, αἱ πραγματεῖαι καὶ οἱ ἐπιβάται, καὶ θέλουν ὑπόκεισθαι εἰς ὅσα διαταχθῶσι δι' ἰδιαιτέρου κανονισμοῦ.	
ΣΤ'. Πρὸ ἐξ μηνῶν τῆς συμπληρώσεως τῶν πέντε ἐτῶν θέλει κληροχθῇ ἡ ἐξακολούθησις ἢ ἡ παῦσις τῆς ἀτελείας.	
Ζ'. Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας καὶ ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ νὰ ἐνεργήσουν τὸ παρὸν ψήφισμα.	
'Εν Ναυπλίῳ τὴν 12 Μαρτίου 1830	
'Ο Κυβερνήτης	'Ο Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας
'Ι. 'Α. Καποδίστριας	Ν. Σπηλιόδης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ (1828-1833)

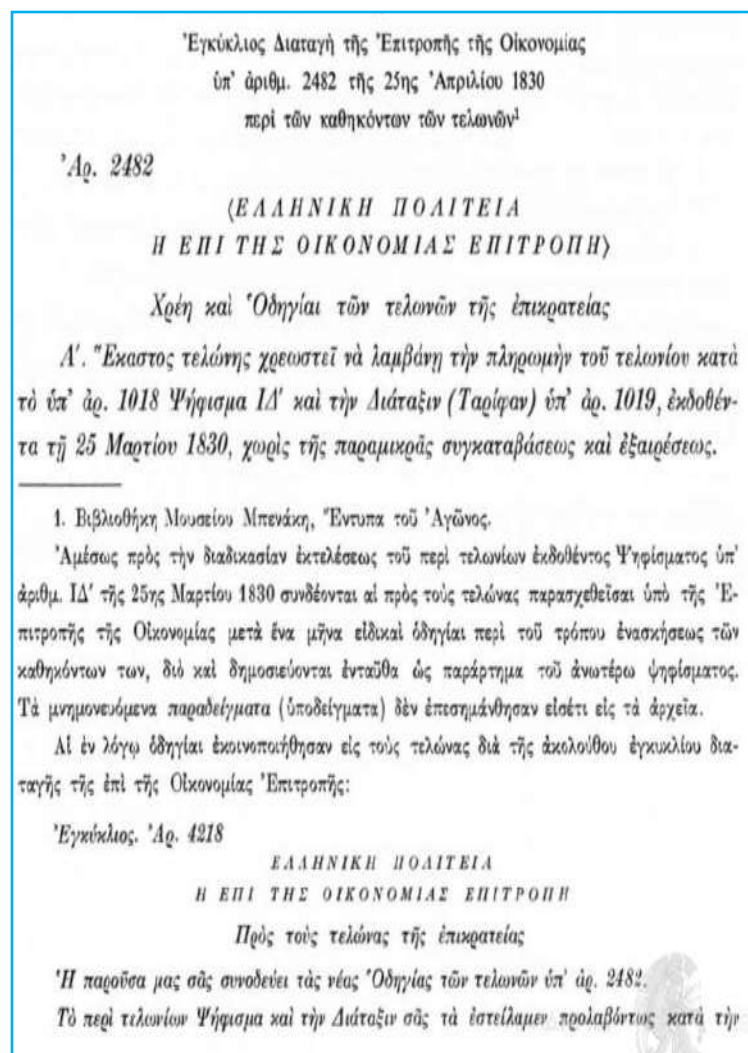
ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΚΑΘΗΚΟΝΤΟΛΟΓΙΟ

Το πρώτο καθηκοντολόγιο των τελωνειακών ορίζει τους ακόλουθους βασικούς κανόνες:

- Η επιβολή και είσπραξη του τελωνίου γίνεται «χωρίς της παραμικράς συγκαταβάσεως και εξαιρέσεως».
- Η αποστολή ειδοποίησης στον πλοίαρχο για την κατάθεση δηλωτικού (μανιφέστου) εντός 24 ωρών από τον ελλιμενισμό πλοίου.
- Η διατήρηση βιβλίου τελωνίου για λεπτομερή καταγραφή των εισερχομένων πραγματειών από ξένη επικράτεια και των εξερχομένων για ξένη επικράτεια.
- Η διατήρηση βιβλίου για τα μεταφερόμενα εντός της επικράτειας πραγματειών.
- Η απόδοση αποδεικτικού για κάθε είσπραξη.
- Η επιβολή εγγύησης για τις μεταφερόμενες πραγματείες εντός της επικράτειας ή σύσταση παρακαταθήκης.
- Το κλείσιμο του λογαριασμού του τελωνείου στο τέλος κάθε μήνα.
- Η διατήρηση πρωτοκόλλου εισερχομένων και εξερχομένων εγγράφων του τελωνείου.
- Η παραφύλαξη των σκαλωμάτων της περιφέρειας του τελωνείου με σημείωση των φορτωνομένων ή εκφορτωνομένων ειδών.
- Η απαγόρευση άσκησης εμπορίου από τους τελωνειακούς.
- Η ευθύνη επιστατών και συνεργατών για τις πράξεις του τελωνείου και τη διαγωγή των υπαλλήλων.

(Εγκύκλιος διαταγή της Επιτροπής της Οικονομίας αρ. 2482/25.4.1830)

Πηγή: Αρχείο Ακαδημίας Αθηνών (Γ. Α. Δημακόπουλος)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ (1828-1833)

Η ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΚΡΗΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

(Ψήφισμα ΚΗ' / 3852, 18.6.1831)

Ο αγώνας της Εθνικής Παλιγγενεσίας είχε ως συνέπεια και την αύξηση προσφύγων από εδάφη που δεν είχαν καταφέρει ακόμα να τεθούν υπό το νέο ελληνικό κράτος. Η ανάγκη παροχής φροντίδας για αυτούς τους πρόσφυγες στηρίχθηκε, σε αρκετές περιπτώσεις, στην επιβολή τελώνων προς εξεύρεση των αναγκαίων δημόσιων πόρων.

Για την αποκατάσταση των Κρητών προσφύγων, η απαιτούμενη χρηματοδότηση στηρίχθηκε στην αύξηση των τελώνων εξαγωγής και εισαγωγής.

Πηγή: Αρχείο Ακαδημίας Αθηνών (Γ. Α. Δημακόπουλος)

3. Εἰς τὰ ἐν τῷ 5' ἄρθρῳ τοῦ ἰδίου ψηφίσματος προστίθεται καὶ ἄλλο ἐν εἰς τὰ ἑκατόν.

4. "Ὅλα τὰ εἰς τὴν ὑπ' ἀρ. 1019 Διάταξιν διαλαμβανόμενα εἶδη θέλουν πληρῶναι ἐκτὸς τοῦ προσδιορισμένου τελωνίου καὶ ἕτερα δύο εἰς τὰ δέκα.

Β'. Διὰ τοῦ παρόντος ψηφίσματος δὲν προσβάλλουν¹ τὸ ΙΔ' Ψήφισμα, εἰμὴ καθ' ὅσα ἀφορᾷ τὸ ποσὸν τῶν τελωνειακῶν δικαιωμάτων.

Γ". "Ὅσοι τῶν Ἑλλήνων συνεισέφερον ὑπὲρ τῶν Κρητῶν ἔχουν τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσουν τὴν ἀπόδοσιν τῶν δεδομένων ἢ νὰ τὰ διαθέσουν ἄλλως πως πρὸς κοινὴν ὠφέλειαν ἐπὶ τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς των.

Δ'. Ἐκ τῶν εἰσαχθησμένων ἀπὸ τὴν τελωνειακὴν ταύτην προσθήκην χρημάτων ἀφοῦ ἀφαιρεθῶν τὰ διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν Κρητῶν ἀναγκαιούντα, τὰ ὑπόλοιπα θέλουν διατεθῇ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ γ' ἄρθρου τοῦ παρόντος ψηφίσματος.

Ἐν τῷ ἑξῆς τῆς Ἐπικρατείας καὶ ἡ ἐπὶ τῆς Οἰκονομίας Ἐπιτροπὴ νὰ ἐνεργήσουν τὸ αὐτὸ ψήφισμα².

Ἐν Ναυπλίῳ τῇ 18 Ἰουνίου 1831

Ὁ Κυβερνήτης

Ἰ. Α. Καποδίστριας

Ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας

Ν. Σπηλιάδης.

Ψήφισμα ὑπ' ἀριθμ. 28 τῆς 18ης Ἰουνίου 1831
περὶ αὐξήσεως τῶν τελωνίων¹

⟨Ψήφισμα ΚΗ'⟩. Ἀρ. 3852

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ
Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπ' ἀρ. 37 τῆς ὑπὲρ τῶν Κρητῶν Ἐπιτροπῆς Ἀναφορὰν, ἣτις στηρίζεται εἰς τὰς πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν ταύτην διευθυνθείσας ὑπὸ τινων διοικητῶν πληροφορίας, καὶ συνάξαντες ἐξ αὐτῆς ὅτι ἀπὸ τὴν κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθμὸν 3382 ΚΔ' Ψήφισμα συνεισφορὰν δὲν ἐλπίζεται ἢ διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν Κρητῶν ἀπαιτουμένη χρηματικὴ ποσότης·

Θεωροῦντες τὴν ἱερότητα τοῦ χρέους, τὸ ὁποῖον ὅλον τὸ Ἔθνος ὀφείλει πρὸς τοὺς πολίτας τούτους·

Θεωροῦντες ὅτι εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ χρέους αὐτοῦ δὲν συγχωρεῖται οὐδ' ἡ παραμικρὰ ἀναβολή, καὶ ὅτι εἶναι δίκαιον νὰ γένη ἡ περὶ τούτου συνεισφορὰ κατ' ἴσιν ἀναλογίαν ἀφ' ὅλων τοὺς Ἕλληνας ἀνεξαιρέτως·

Θεωροῦντες ὅτι ὁ μόνος τρόπος τοῦ νὰ συνεισφέρῃ πᾶς Ἕλλην ἀναλόγως μὲ τὴν κατάστασιν του, ὅπερ καὶ ἠλπίζετο ἀπὸ τὴν προψηφισθεῖσαν ἐκούσιον συνεισφορὰν, συνίσταται εἰς τὸ νὰ προστεθῇ δόσιμον εἰς τὰ τελώνια τοῦ κράτους·

Ἀκούσαντες καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας·

Ψηφίζομεν

Α'. Ἀπὸ τὴν 15 τοῦ ἐλκενομένου Ἰουλίου μέχρι τῆς 15 Ἰανουαρίου 1832, τουτέστιν ἐξ μῆνας κατὰ συνέχειαν, τὰ τελωνειακὰ δικαιώματα θέλουν ὑπόκεισθαι εἰς τὸν ἀκόλουθον κανονισμόν·

1. Εἰς τὸ τελώνιον τῆς εξαγωγῆς, τὸ ὁποῖον κατὰ τὸ γ' ἄρθρον τοῦ ΙΔ' Ψηφίσματος προσδιορίσθη πρὸς 6 εἰς τὰ 10, προστίθενται δύο εἰς τὰ ἑκατόν, καὶ ὅλα τὰ ἐξαγόμενα εἶδη, ἐκτὸς καὶ ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας, θέλουν πληρῶναι τελώνων πρὸς ὅκτὼ εἰς τὰ ἑκατόν.

2. Εἰς τὸ τελώνιον τῆς εἰσαγωγῆς, τὸ ὁποῖον κατὰ τὸ δ' ἄρθρον τοῦ αὐτοῦ ψηφίσματος προσδιορίσθη πρὸς 10 εἰς τὰ 10, προστίθενται δύο εἰς τὰ ἑκατόν, καὶ ὅλα τὰ εἰσαγόμενα θέλουν πληρῶναι πρὸς δώδεκα εἰς τὰ ἑκατόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ (1828-1833)

Η ΜΕΤΑΘΕΣΗ ΤΗΣ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ (1833) ΚΑΙ ΟΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΜΕ ΤΑ ΝΗΣΙΑ Β. ΑΙΓΑΙΟΥ

Η τελωνειακή ενοποίηση του εθνικού χώρου επιβάλλει τη συμπερίληψη όλων των εδαφών εντός της οροθετικής γραμμής υπό τελωνειακή επιτήρηση και φύλαξη με την εγκατάσταση των αναγκαίων τελωνειακών υπαλλήλων (Διάταγμα, ΦΕΚ 16/1833).

Συνέπεια της εθνικής τελωνειακής ενοποίησης αποτελεί και η επιβολή τελωνειακών διατυπώσεων και των αναλογούντων επιβαρύνσεων των εισαγομένων εμπορευμάτων από μέρη εκτός εθνικής τελωνειακής γραμμή, όπως οι νήσοι Σάμου, Ικαρίας, Λέρου, Πάτμου, Καλύμνου και Αστυπάλαιας (Δηλοποίηση, ΦΕΚ 33/1833).

ΔΗΛΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Περί τελωνισμού τῶν εἰς Σάμου, Ικαρίας, Λέρου, Πάτμου, Καλύμνου, Αστυπάλαιας, εἰσαγομένων πραγμάτων
Ἡ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
**Ὅτι κατὰ τὸ ἀπὸ 25 Αὐγούστου (6 Σεπτεμβρίου) ὕψι-
 λον Βασιλικὸν Διάταγμα τὰ ἐκ τῶν νήσων Σάμου, Ικαρίας,
 Λέρου, Πάτμου, Καλύμνου, Αστυπάλαιας, εἰσαγόμενα εἰς
 τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπικράτειαν εἶδη, ὑπόκεινται εἰς τὸ ἐξῆς
 εἰς ἀπόφασιν τῶν αὐτῶν τελωνιακῶν δικαιωμάτων, ὡς καὶ
 τὰ ἐκ τῶν λοιπῶν μερῶν τοῦ ὅθωρον. Κράτους εἰσαγόμενα.
 Ἡ ἐνέργεια τῆς παρούσης δηλοποιήσεως ἔρχεται ἐν
 μέρει μετὰ τὴν εἰς τὰ διάφορα τελωνεῖα δημοσυνεσίτης.
 Νύκλιν, τῇ 7 Σεπτεμβρίου 1833.**

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμ. τῆς Ἑπικρατ. **Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.**
 Ὁ ἐπὶ τῇ Διεκπεραίωσ. Ὑπουργ. Γραμ. **Δ. ΔΡΟΣΟΣ.**

Πηγή: ΦΕΚ 33, 28.4/13.10.1833

- ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τῆς συμπεριέψεως τῶν μέχρι τοῦδε ὑπὸ τὴν Τουρκικὴν Κυβέρνησιν
 ὑποκειμένων μερῶν τοῦ Κράτους εἰς τὸν γενικὸν Τελωνιακὸν σύνδεσμον.

Ο Θ Ω Ν

Ε Λ Λ Ω Θ Ε Ο Υ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ,

Ἀκούσαντες τὴν γνώμην τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμ-
 ματέως τῆς Ἐπικρατείας,
 Ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1.

Ὅλα τὰ μέχρι τοῦδε διχμεύαντα ὑπὸ Τουρκικὴν Διοίκη-
 σιν μέρη τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος θέλουν συμπεριληφθῇ
 ἤδη, ἀφ' οὗ ἡ κατάσχεσις αὐτῶν ἐνεργήθῃ, εἰς τὸν γενικὸν
 τελωνιακὸν σύνδεσμον, ἐπομένως θέλουν μετατεθῇ αἱ τε-
 λωνιακαὶ γραμμαὶ εἰς τὰ σύνορα, καὶ θέλουν διορισθῇ ἀντὶ
 ἀναβολῆς οἱ πρὸς φύλαξιν αὐτῶν καὶ πρὸς σύναξιν τῶν τε-
 λωνιακῶν δικαιωμάτων ἀναγκαστοὶ ὑπάλληλοι.

Ἄρθ. 2.

Τόσον τὰ προϊόντα τῆς γῆς καὶ τῆς βιομηχανίας τῶν
 κατὰ τὸ ἄνωτέρω ἄρθρον μερῶν, καθὼς καὶ τὰ εἰς αὐτὰ
 εὐρισκόμενα κατὰ το παρὸν προϊόντα τῆς γῆς καὶ τῆς βιο-
 μηχανίας ξένων ἐπικρατειῶν, θέλουν εἰσθαι ἀπὸ 5 (17
 Ἀπριλίου Τ. Ε. εἰς τὴν διὰ τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ Βασιλείου
 μετακινήσιν των ἐλευθερὰ παντὸς τελωνιακοῦ δικαιώματος
 ἐπιβαλλομένου εἰς τὰ εἰσαγόμενα εἶδη, καὶ δὲν θέλουν ὑπά-
 κεισθαι, εἰμὴ μόνον εἰς τὰ ὑπὲρ πληρόνουν δικαιώματα,
 κατὰ τοὺς ἐπικρατοῦσας νόμους, ὅλα τὰ ἐγχώρια προϊόντα,
 καὶ ὅλαι αἱ τελωνιζόμεναι εἰς τὴν εἰσαγωγὴν των ξένοι
 πραγματεῖαι.

Ἄρθ. 3.

Ἐξαιρεῖται τῶν ἐνδιαλαμβανόμενων εἰς τὸ 2 ἄρθρον τὸ
 ἅλας τῆς Ἀττικῆς καὶ τοῦ Ζηττοῦ ἰσίου. Αὐτὰ ὑποκείνται καὶ
 εἰς τὸ ἐξῆς εἰς τὸ διὰ τὰ ξένα ἅλατα διορισμένον δικαίωμα
 εἰσαγωγῆς, ἀντὶ δέκα λεπτὰ τὴν ὀγκν, ἕως ὅτου κηνοτομῇ
 θώσιν αἱ ὅσων αὐτῶν ἐκδοθησὶν διατάξεις περὶ τῆς καλ-
 λιεργείας τῶν ἀλάτων τοῦ Βασιλείου καὶ περὶ τῆς πωλη-
 σεως τοῦ προϊόντος αὐτῶν.

Ἐν Ναυπλίῳ, τῇ 25 Μαρτίου (6 Ἀπριλίου) 1833.

ΕΝ ΟΝΟΜΑΤΙ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

Ἡ ΑΔΙΝΒΑΣΙΛΕΙΑ

Ὁ Κόμης ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ Προξένος, ΜΑΟΥΡΕΡ, ΓΙΣΕΚ.
 Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμ. τῆς Ἐπικρ. **Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.**

Πηγή: ΦΕΚ 16, 28.4/10.05.1833

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ (1828-1833)

ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΜΑΝΗΣ

Η ιδιαίτερη ιστορική διαδρομή της Μάνης έχει το αποτύπωμά της και στην τελωνειακή οργάνωση και διοίκηση της περιοχής. Ήδη από την εποχή της Ηγεμονίας της Μάνης (1776), λειτουργούν δογάνες (τελωνεία) για την επιβολή και συγκέντρωση δασμών από τον εκάστοτε Μπέη. Οι τελωνειακοί δασμοί για εισαγόμενα και εξαγόμενα προϊόντα ανέρχονταν στο 2-3%.

Η έναρξη του Αγώνα της Εθνικής Παλιγεννεσίας του 1821 συνοδεύτηκε από νέα εσωτερική οργάνωση της Μάνης, περιλαμβανομένης της διαχείρισης και διανομής των εσόδων των τελωνείων από την Αγία Σιών και τον Αλμυρό μέχρι το Λιμένι της Τσίμοβας (Αρεόπολη).

Το οχυρό τελωνείο Μούρτζινου στη Δυτική Μάνη (Καρδαμύλη) αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα τελωνείου ήδη από την προ-επαναστατική περίοδο στη Μάνη και για την ιδιαίτερη ιστορική του αξία έχει ανακηρυχθεί ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο με απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού.

Πηγή: Υπ. Πολιτισμού & Κατετανάκης, Σ. (2015)

Οχυρό τελωνείο Μούρτζινου Δυτικής Μάνης (Καρδαμύλη)

Αριθ. ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ 30/29990/532 (16)
Κήρυξη οχυρού Τελωνείου Μούρτζινου στην Κοινότητα Καρδαμύλης Μάνης.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Έχοντας υπόψη:

1. Την Υ.Α. ΥΠΠΟ/ΓΝΟΣ/49095/30.10.91 (ΦΕΚ 987/Β'/28.11.91) και ΦΕΚ 17/Β'/16.1.92.
2. Τις διατάξεις του Κ.Ν. 5351/32 «Περί Αρχαιοτήτων» (αριθ. 52).
3. Την γνωμοδότηση του Τοπικού Συμβουλίου Μνημείων Ν.Δ. Ελλάδος, όπως διατυπώθηκε στην υπ' αριθμ. 2/3.6.92 Συνεδρία του, αποφασίζουμε:

Χαρακτηρίζεται ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο το οχυρό Τελωνείο της οικογένειας Μούρτζινου που βρίσκεται στην κοινότητα Καρδαμύλης, της επαρχίας Καλαμών του νομού Μεσσηνίας, με ζώνη προστασίας 30 μ. γύρω του.

Πρόκειται για αρχιτεκτονικό σύνολο δύο λιθοκτιστών κτιρίων του οποίου ο πυρήνας είναι οχυρό κτήριο που χρησιμοποιε παλαιότερα ως Τελωνείο και αποθήκη της οικογένειας των Μούρτζινου και αποτελεί χαρακτηριστικό δείγμα οχυρής αρχιτεκτονικής της προεπαναστατικής Μάνης.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 20 Ιουλίου 1992

Με εντολή Υπουργού
Ο Προϊστάμενος της Δ/σης κ.α.α.
Χ. ΠΕΝΝΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ (1828-1833)

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΤΟΥ 1822 ΓΙΑ ΤΟ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΗΣ ΜΑΝΗΣ

Η προκήρυξη περιλαμβάνει το διορισμό επιστατών των τελωνείων, τον ορισμό της τελωνειακής γραμμής- περιοχής υπό επιτήρηση, βασικούς τελωνειακούς κανόνες για το φόρτωμα και ξεφόρτωμα των πραγματειών, την καταβολή των δικαιωμάτων της δογάνας (τελωνείου) σύμφωνα με την ταρίφα (δασμό), τον ορισμό του λαθρεμπορίου σε περίπτωση προηγούμενης τελωνειακής άδειας.

Παράλληλα, καθορίζονται και οι βασικοί κανόνες για την ελευθεροκοινωνία πλοίων και πληρωμάτων που ανατίθενται στους επιστάτες των τελωνείων προς διασφάλιση της υγείας.

Τα τελωνεία της Μάνης αποτέλεσαν πεδίο σύγκρουσης μεταξύ των τοπικών καπετάνιων (ισχυρών οικογενειών) και της Καποδιστριακής Διοίκησης, ενώ έσοδα των τοπικών τελωνείων διεκδικούνταν από λοιπές αρχές για τη χρηματοδότηση έργων για δημόσια κτήρια και γραφεία, σχολεία και εκκλησίες.

Πηγή: Καπετανάκης, Σ. (2015), Μπουρίκος, Δ. (2020)

«Κάτοικοι της Σπάρτης και του Μεσσηνιακού κόλπου.

Ειδοποιούμεν απαξάπαντας διερχομένους και εξερχομένους ότι κοινή γνώμη πάντων ημών εψηφίσαμε τους συναδέλφους κυρίους καπ: Παναγιωτάκη Καπετανάκη, Ιάκωβον Κορνήλιον και Ιωάννην Λογοθέτην επιστάτας, επάνω εις όλες τας δογάνας της Σπάρτης από Αγίας Σιών έως Λιμένι Τσίμοβας καθώς και δι' εκείνην του Αλμυρού δίδοντας προς την φιλογενειάν τους με ιδιαίτερον γράμμα μας κάθε πληρεξουσιότητα διά να διοικούν αυτές τακτικώς. Όθεν από σήμερον και εις το εξής κάθε έμπορος και καπετάνιος από τους εντοπίους και ξένους θέλει λαμβάνει την άδειαν διά το φόρτωμα και ξεφόρτωμα των πραγματειών, και εις τους οποίους θέλει πληρώνει τα δικαιώματα της δογάνας κατά την ταρίφαν όπου ανά χείρας τους έχουν, όστις δε ήθελε φωραθή από την σήμερον, ότι εφόρτωσε, ή εξεφόρτωσε πραγματείας άνευ της εγγράφου αδείας των ρηθέντων, του τοιούτου αι πραγματείαί ως κοντραπάντο (λαθρεμπόριο, δασμοκλοπία) θέλει παίρνονται από τους ρηθέντας επιστάτας μας. Από τον οίκον του Κυρίου Ιακώβου Κορνηλίου κατά το παρόν θέλει δίδονται αι άδειαι διά το φόρτωμα και ξεφόρτωμα και εις αυτόν θέλει πληρώνονται τα δικαιώματα.

Σας ειδοποιούμεν προσέτι ότι διά την κοινήν προφύλαξιν της υγείας, εμποδίζονται η έξοδος των καπεταναίων των καραβίων, ωσαύτως και των καραβοκυραίων των καϊκιών, χωρίς πρώτον να παρουσιάσωσιν τα χαρτία τους εις τους ρηθέντας επιτρόπους μας και να λάβωσι παρ' αυτών την έγγραφον άδειάν των. Ωσαύτως εμποδίζεται και εις κάθε έμπορον να μην ημπορεί να πηγαίνει εις τα εισερχόμενα καράβια εις τους λιμένας μας ή καΐκια χωρίς πρώτον να λαμβάνουν την έγγραφον άδειαν των ρηθέντων. Όποιος δε ήθελε τολμήση να παραβή το παραμικρόν από όσα διατάττομεν εις την παρούσαν προκήρυξίν μας τον τοιούτον θέλει παιδεύσωμεν κατά νόμον αναλόγως του εγκλήματός του.

Εξεδόθη το παρόν εν Καλαμάτα 16 Δεκεμβρίου 1822.

ΑΑΔΕ
Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

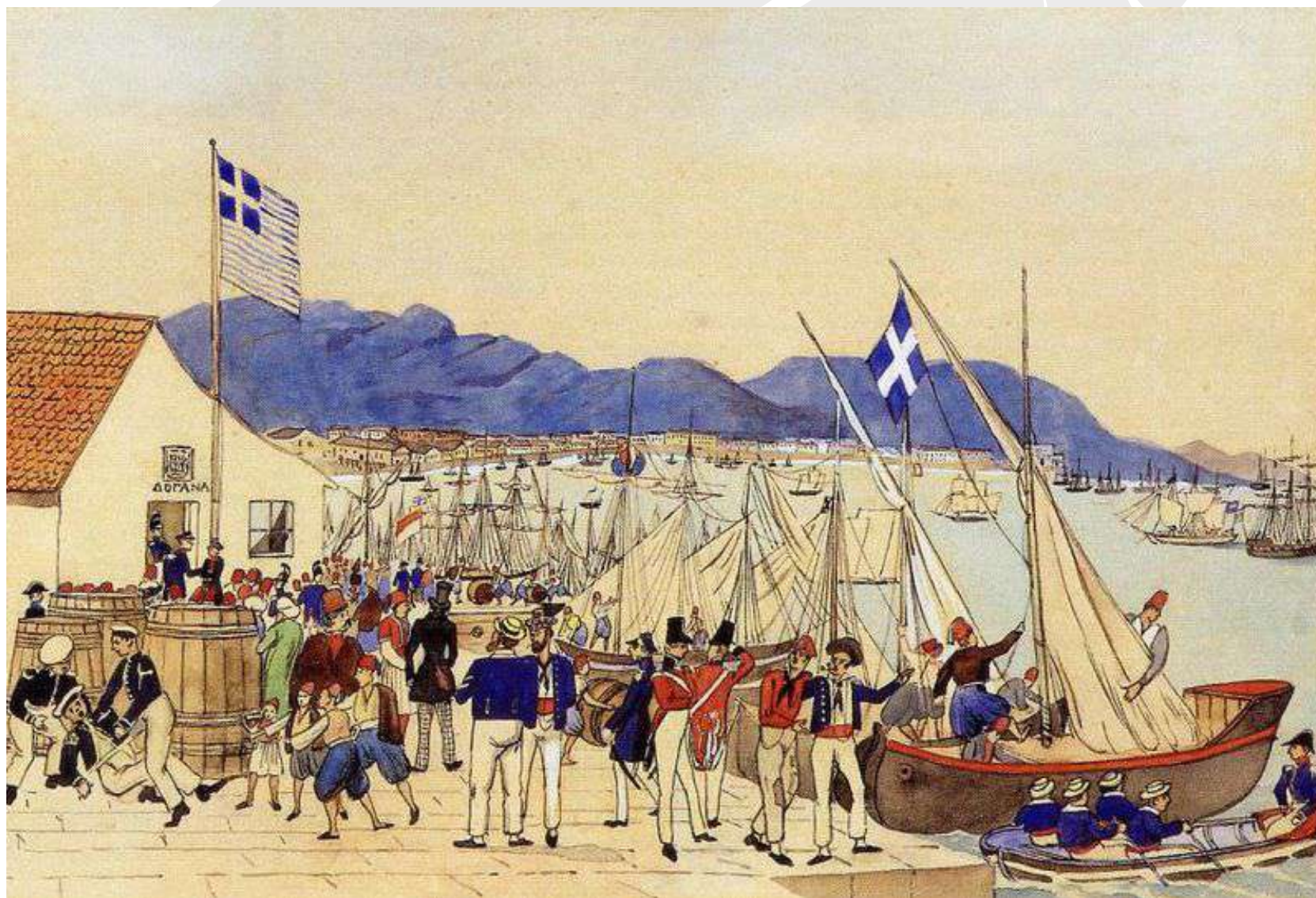
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ (1828-1833)

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΠΕΙΡΑΙΑ

Η Δογάνα (Τελωνείο) στον Πειραιά το 1837

Πηγή: Ιστορική και Εθνολογική Εταιρεία Ελλάδος

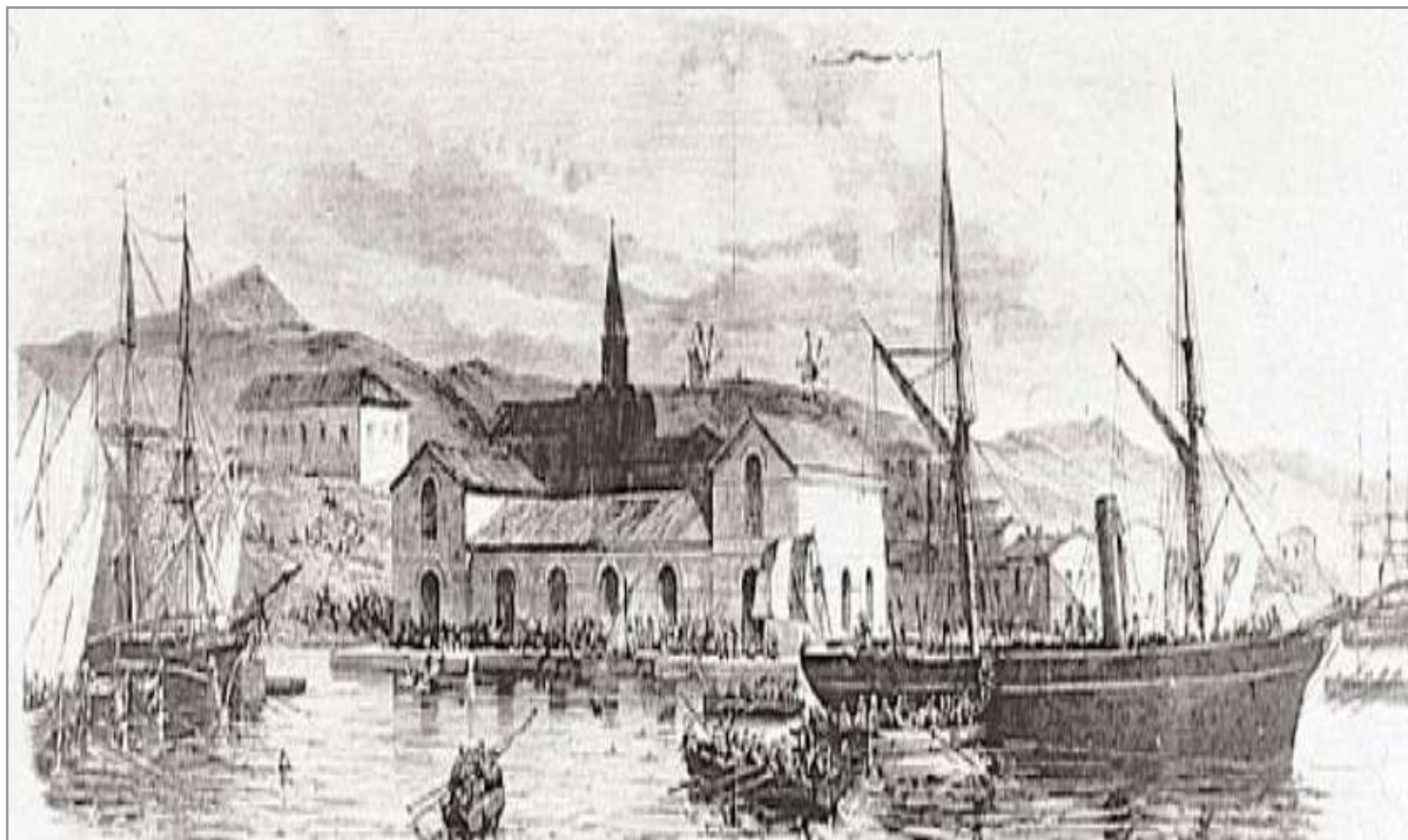
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ (1828-1833)

ΑΠΟΘΗΚΕΣ ΤΕΛΩΝΕΙΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ

Το Τελωνείο Πειραιά, 1867 (Paris Illustration)

Πηγή: Μιχελή Λ. (1933)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ (1828-1833)

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΠΕΙΡΑΙΑ

Το Τελωνείο αντικατέστησε την προϋπάρχουσα «Δογάνα», κτίσμα από την εποχή του 17ου αιώνα. Το 1844 ανεγέρθηκαν οι δημόσιες αποθήκες του Τελωνείου και το 1859 κτίσθηκε στην ίδια θέση το νέο Τελωνείο, ένα συμμετρικό και μεγάλο σε διαστάσεις κτήριο, το οποίο στέγαζε και άλλες υπηρεσίες. Ενδεικτικό της ανάπτυξης του Πειραιά είναι και το γεγονός ότι το κτήριο του Λοιμοκαθαρητηρίου μεταβλήθηκε σε τελωνειακή αποθήκη εμπορευμάτων το 1863.

Πηγή: Υπουργείο Πολιτισμού & Ίδρυμα Βασίλη & Ελίζας Γουλανδρή

Οι Δημόσιες Αποθήκες του Τελωνείου Πειραιά (1844)

Γιάννης Τσαρούχης (1975)
«Αποθήκες παλαιού Τελωνείου στον Πειραιά» (Ίδρυμα Βασίλη & Ελίζας Γουλανδρή)

Μετά τη δημιουργία του νεότερου ελληνικού κράτους και τη μεταφορά της πρωτεύουσας στην Αθήνα το 1834, άρχισαν να διαγράφονται σημαντικές προοπτικές για τη μελλοντική ανάπτυξη του λιμένα του Πειραιά. Μετά το πρώτο πολεοδομικό σχέδιο της πόλης (1834), το πρώτο δημόσιο κτήριο που ανεγέρθηκε ήταν το κτήριο του Τελωνείου (1835) με τη θέση του να παραμένει πάντα στο λιμάνι δίπλα στο ναό του Αγ. Νικολάου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ (1828-1833)

ΜΠΟΥΚΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ- ΦΥΛΑΚΙΟ

Στη Μπούκα Μεσσηνίας, όπου υπήρχε τελωνειακό φυλάκιο από τα Επαναστατικά Χρόνια, αποβιβάστηκε ο Κυβερνήτης Ιωάννης Καποδίστριας, στις 7 Ιουλίου 1828 προκειμένου να πραγματοποιήσει περιοδεία στην Πελοπόννησο

(Πηγή: Γενική Εφημερίς της Ελλάδος, αρ.51/Γ', 18 Ιουλίου)

Πηγή: ΓΑΚ Μεσσηνίας, 1950

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

ΕΓΧΩΡΙΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ.

Ἐξ Αἰγίνης, 18 Ἰουλίου.

Ἰδιαίτερον γράμμα τῆς 13 τοῦ ἐνεστῶτος ἐκ τῶν Μύλων τοῦ Ναυπλίου ἀναγγέλλει ὅτι:

Τὸ προπαρελθὸν σάββατον, 7 Ἰουλίου, περὶ τὸ δειλιὸν ἔφθασεν ὁ Ἐξοχότατος Κυβερνήτης ἐπὶ τοῦ Ῥωστικοῦ δίκροτου Ἀζόφ εἰς τὰς ἐκκρεῖς τοῦ Παμίσου (Μπούκα τοῦ Νησιῦ). Τὴν ἐπαύριον ὁ Ἐκτακτὸς Ἐπιτρόπος τῆς Κάτω Μεσσηνίας Κύριος Γ. Ψύλλας μετὰ τοῦ στρατηγοῦ Νικήτα ὑπῆλθον νὰ τὸν προσφέρουν τοὺς σεβασμούς των. Εὐρότερος δὲ τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα ἐπὶ ποδὸς διὰ νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν παράλιον κομόπολιν τῆς Δυτικῆς Σπάρτης, Ἀρμυρὸν, τὸν ἠκολούθησαν κατὰ διαταγὴν του. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἡ Α. Ε. περὶ τὸ δειλιὸν ἐπέστρεψεν εἰς τὸ δίκροτον, καὶ τὴν ἐπαύριον τὸ ἑσπέρας ὑπῆλθεν εἰς Φρεζαλοκάμαραν, ἀποφασίσας νὰ κάμῃ τὴν ὁδοιπορίαν του διὰ ξηρᾶς εἰς Ναύπλιον, διὰ νὰ ἐπισκεφθῇ τὰς κατηρημαμένας πόλεις καὶ χωρία τῆς Πελοποννήσου, καὶ νὰ παρηγορήσῃ μὲ τὴν παρουσίαν του τοὺς πολλὰ βασανισμένους κατοίκους, οἵτινες καὶ τὸν ἐπιδέχοντο μὲ μεγάλη δαίμονα χαρὰς καὶ σέβας καθ' ὅλα τὰ ὁπωσοῦν κατοικημένα χωρία. Ἡ Α. Ε. ἔφθασε τὴν 13 πρὸ τῆς μεσημβρίας εἰς τοὺς Μύλους Ναυπλίου, ὅπου ἔλαβεν τὴν τιμὴν νὰ τὸν συνοδεύσουν καθ' ὅλον τὸν δρόμον εἰς αὐτὸν εἰρημένοι Ἐκτακτὸς Ἐπιτρόπος καὶ στρατηγός, καὶ ἐπέβη ἐπὶ τῆς φρεγάτας Ἑλίας, ἥτις εὐρίσκετο ἀραγμένη ἐμπροσθεν τοῦ Ναυπλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

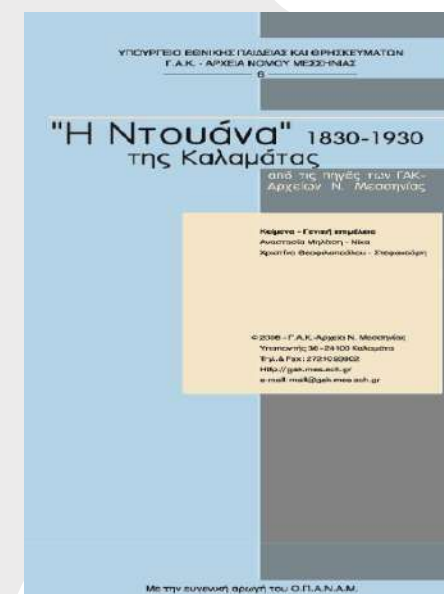
ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ (1828-1833)

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Το Τελωνείο Καλαμάτας είναι ένα από τα παλαιότερα στον ελλαδικό χώρο, ήδη από τα χρόνια της τουρκοκρατίας. Μέχρι το 1883, το Τελωνείο βρισκόταν στην περιοχή της Ανάληψης, όταν και στεγάστηκε μαζί με την υγειονομική και λιμενική αρχή σε δημόσιο κτήριο που ανεγέρθηκε στην απόληξη της σημερινής οδού Φαρών, καλύπτοντας χώρο της σημερινής προκουμαίας.

Το 1900, το Τελωνείο μεταφέρθηκε προσωρινά σε χώρο ανατολικά της δεξαμενής του λιμένα και το 1911 ολοκληρώθηκαν οι εργασίες κατασκευής του νέου Τελωνείου.

Πηγή: ΓΑΚ Μεσσηνίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ (1828-1833)

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΣΥΡΟΥ (ΕΡΜΟΥΠΟΛΗ)

Το κτήριο του Τελωνείου και τα κτήρια των αποθηκών δια-μετακόμισης θεωρούνται από τα πρώτα δημόσια κτήρια της νεότερης Ελλάδας. Η τελετή θεμελίωσης έγινε στις 25.1.1834 και τα εν λόγω κτήρια καθιέρωσαν τον κομβικό εμπορικό και τελωνειακό ρόλο της Σύρου για το διεθνές και εγχώριο εμπόριο του νέου ελληνικού κράτους. Η Σύρος αποτέλεσε και έδρα μίας εκ των πρώτων Τελωνειακών Επιθεωρήσεων στη χώρα, έχοντας υπό την ευθύνη της ένα πολύ μεγάλο μέρος των τελωνειακών αρχών της νησιωτικής Ελλάδας και της ανα-τολικής παράκτιας Πελοποννήσου.

Πηγή φωτογραφίας: Αρχείο Γ. Φ. Παπαδόπουλου

Φωτ. Δημήτρη Παπαδήμου, αρχείο Δημήτρη Παπαδήμου
Πηγή: Φ.Α. ΕΛΙΑ/ΜΙΕΤ

Το τελωνείο Σύρου (Ερμούπολη) αναφέρεται ως ένα από τα παλαιότερα της Ελλάδας, ήδη από τα επαναστατικά χρόνια. Την Οθωνική περίοδο, ανεγέρθηκε το τελωνειακό κτήριο που εμφανίζεται στις φωτογραφίες, έργο του αρχιτέκτονα Ziller. Το συγκεκριμένο τελωνειακό κτήριο δεσπόζει με την επιβλητικότητά του και λόγω της ιδιαίτερης και αξιόλογης μορφολογικής ταυτότητάς του, έχει ως έργο τέχνης από το Υπ. Πολιτισμού.

ΑΑΔΕ
Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ (1828-1833)

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΣΥΡΟΥ (ΕΡΜΟΥΠΟΛΗ)

Πηγή φωτογραφιών:
Γ. Κουρουμπλής (2018)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ (1828-1833)

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΝΑΥΠΛΙΟΥ

Το παλιό Τελωνείο βρίσκεται στην παραλιακή οδό του Ναυπλίου στην Αργολίδα και αποτελεί ένα κτιριακό δείγμα νεοκλασικισμού στην πόλη.

Πιθανολογείται ότι οικοδομήθηκε στα μέσα του 19ου αιώνα για χρήση του ως τελωνείο από το Σταμάτιο Κλεάνθη, αρχιτέκτονα που έμεινε γνωστός για τη δημιουργία του πολεοδομικού σχεδίου της Αθήνας, σε συνεργασία με τον Έντουαρντ Σάουμπερτ. Ως τελωνείο λειτούργησε μέχρι το 1999.

Πηγή φωτογραφιών: Αρχείο Γ.Φ. Παπαδόπουλου

Η πρόσοψη του Παλιού Τελωνείου είναι τριμερής με στοά και στηρίζεται σε πεσσούς, το κτίριο είναι απλό, ορθογώνιο σε κάτοψη, με συμμετρικές εισόδους και παράθυρα. Διαθέτει ισόγειο επιφάνειας 376 τετραγωνικών μέτρων και πατάρι.

Το κτίριο του Παλιού Τελωνείου έχει χαρακτηριστεί ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο και έργο τέχνης και παραχωρήθηκε το 2014 από το Υπουργείο Οικονομικών στο Υπουργείο Πολιτισμού για τη στέγαση πολιτιστικών εκδηλώσεων.

ΑΑΔΕ
Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ (1828-1833)

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΝΑΥΠΛΙΟΥ

Πηγή: Δήμος Ναυπλίου και Εφημερίς της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ 17, 13/25,05,1835)

ΔΙΑΤΑΓΜΑ
Περί συστάσεως Διαμετακομίσεως ἐν Ναυπλίῳ καὶ Πάτραις.
Ο Θ Ω Ν
Β Α Ε Ω Ι Θ Ε Ο Υ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ,
'Επὶ τῇ προτάσει τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν
Γραμματέως τῆς Ἐπικρατείας, ἀποφασίσαντος κατὰ διατά-
σιν ὡς ἑξῆς.

Ἀρθρ. 1.
Εἰς Ναύπλιον καὶ Π. Πάτρας θέλουν συσταθῇ καταστή-
ματα διωμετακομίσεως δι' ἀτελώνιστα ξίνης ἐπικρατείας
εἰς τὴν.

Ἀρθρ. 2.
Ἡ ἐνωσις τῶν καταστημάτων αὐτῶν μὲ τὰ ἤδη ὑπάρ-
χοντα καταστήματα τῆς διαμετακομίσεως εἰς Σύραν καὶ
Πειραιᾶ, καθὼς ἀκόμη καὶ μετὰ τὸν ἐλεύθερον λιμένα τῆς
Ἰθάρας, εἶναι ἐλεύθερα ὑπὸ τὰ διατεταγμένα ἀσφαλιστικά
μέτρα.

Ἀρθρ. 3.
Οἱ διὰ τὸ ὑπάρχοντα καταστήματα τῆς διαμετακομί-
σεως ὁρισμοὶ θέλουν ἐφαρμοσθῇ ἀπαρallάκτως καὶ εἰς
τὰ ἐν Ναυπλίῳ καὶ Πάτραις καταστήματα τῆς διαμετακο-
μίσεως.

Ἀρθρ. 4.
Τὸ παρὸν Διάταγμα ἐμβαίνει εἰς ἐνεργεῖαν τὴν 1 (13)
Ἰουλίου τοῦ παρόντος ἔτους. Ὁ δὲ ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Οἰκο-
νομικῶν Γραμματέως τῆς Ἐπικρατείας ἐπιφορτίζεται μὲ
τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 15 (27) Μαΐου 1835.

ΕΝ ΟΝΟΜΑΤΙ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

Π ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΕΙΑ

Ὁ Κόμης ΑΡΜΑΝΣΠΕΡΓ Πρόεδρος, ΚΟΒΕΛ, ΕἰΔΕΚ.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομ. Γραμματέως τῆς Ἐπικρατείας Ν. Γ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ.

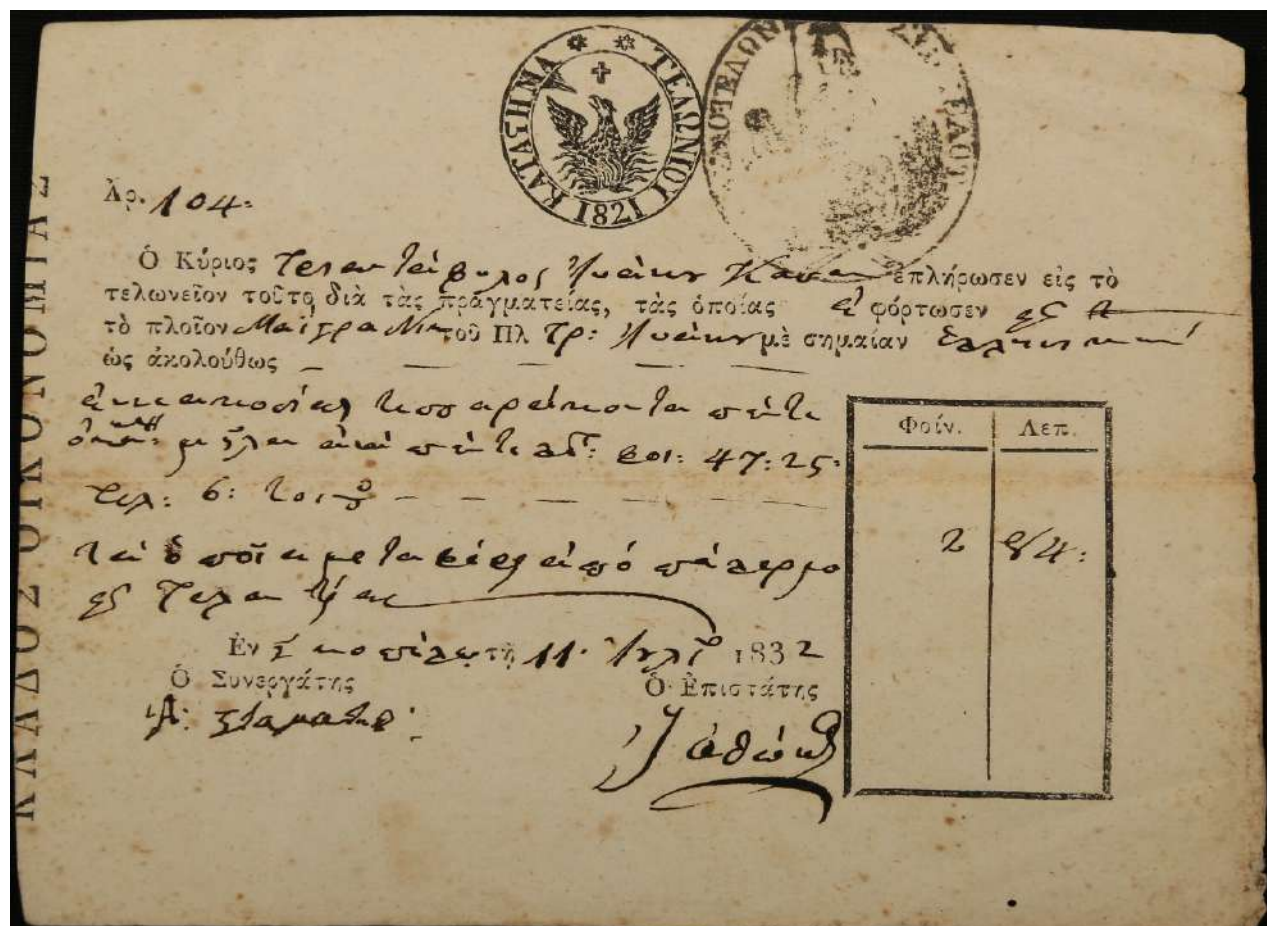
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ (1828-1833)

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΣΚΟΠΕΛΟΥ

Τελωνειακό έγγραφο από το Τελωνείο Σκοπέλου που αναφέρεται στην πληρωμή φόρτωσης σε πλοίο. Το έγγραφο φέρει σφραγίδα με την ένδειξη «ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΤΕΛΩΝΙΟΥ 1821»

Πηγή: Λαογραφικό και Εθνολογικό Μουσείο Μακεδονίας-Θράκης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΣΤΗΝ ΟΘΩΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ (1833-1862)

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΑΡΧΩΝ (1836)

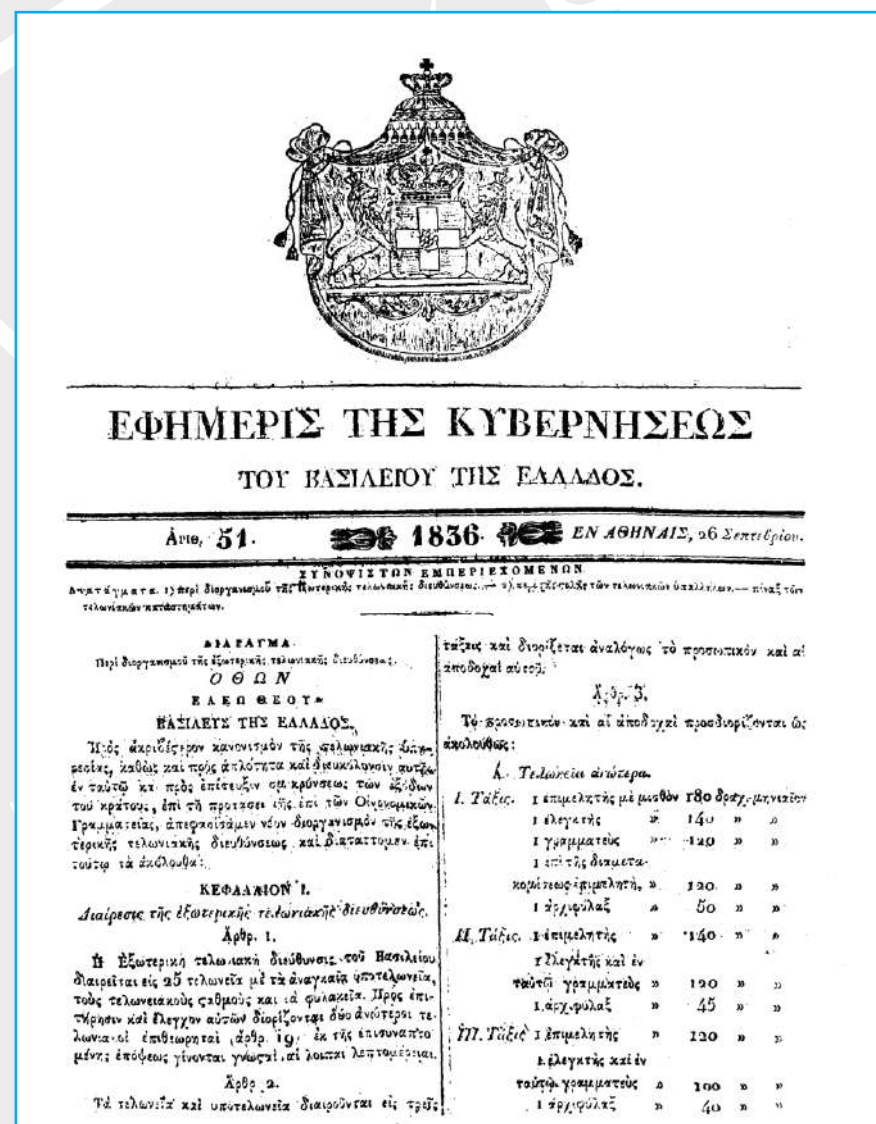
Αποτελεί την περίοδο συστηματικής θεσμικής οργάνωσης του τελωνειακού θεσμού στη χώρα.

Το Διάταγμα του 1836 περί διοργανισμού της εξωτερικής Τελωνειακής Διευθύνσεως (ΦΕΚ51Α) αποτελεί σημαντικό ορόσημο στην ιστορική εξέλιξη της Τελωνειακής Υπηρεσίας, περιλαμβάνοντας και τι συνολικό Πίνακα των τελωνειακών καταστημάτων της χώρας.

Η εξωτερική τελωνειακή υπηρεσία συγκροτείται από 25 τελωνεία και τα αναγκαία υποτελωνεία, τελωνειακούς σταθμούς και φυλακεία.

Προβλέπεται ο διορισμός δυο ανωτέρων τελωνειακών επιθεωρητών για την επιτήρηση των εξωτερικών τελωνειακών υπαλλήλων με έδρα στη Σύρο και την Πάτρα, αντίστοιχα.

Πηγές: Αρχείο Εθνικής Παλιγγενεσίας, Εθνικό Τυπογραφείο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΣΤΗΝ ΟΘΩΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ (1833-1862)

Ο ΠΡΩΤΟΣ «ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟΣ» ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ (1836)

Πηγή: ΦΕΚ 51, 26,09,1836

Πίναξ των τελωνιακών καταστημάτων.

Ανώτερα Τελωνεία	Υπο-τελωνεία	Τελωνιακοί Σταθμοί	Τελωνιακά Φυλακεία	Προσωπικὸν						Παρατηρήσεις
				Επιμελητής	Ελεγκτής	Γραμματέας	Γραμματέας αλληλεγγύης	Αρχιφύλαξ	Φύλαξ	
1. Σύρα	Κάκ Κόφινος Νικωνος Σέρρες	2 1 1 3		1	1	1	1	1	1	1. Ανώτερο Επιμελητή: ω αινουμένη 2. Αποστάς και δια τὴν μετακρίσεις, εμπνευσμένης και τῆς ὑγειονομικῆς υπηρεσίας.
2. Ἀθήναι Εἰς Παισιᾶ	Ἀντιπαύλου Αἰγίου Χωσίου Ελευσίης Μετάρης Πορτοφάρου Σαλαμίνος	2 2 2 3 3 3 2		1	1	1	1	1	1	*) Καὶ διὰ τὴν μετακρίσεις
3. Ἀττικὸς	Ἀγ. Ἀνδρέας Αιωνίδιον	3		1	1	1	1	1	1	
4. Χαλκίδας	Ἐρμούπολις Πλάτωνα Ἰστιαίας Ἀίγιον Σκιάθου Σκιάθου	2 2 2 2 2 2		1	1	1	1	1	1	*) Εἰς αὐτὴν διὰ τὴν γέφυραν
5. Ἑλλάς	Ἀθήναι Ἑλλάς	2 2		1	1	1	1	1	1	

Ανώτερα Τελωνεία	Υπο-τελωνεία	Τελωνιακοί Σταθμοί	Τελωνιακά Φυλακεία	Προσωπικὸν						Παρατηρήσεις
				Επιμελητής	Ελεγκτής	Γραμματέας	Γραμματέας αλληλεγγύης	Αρχιφύλαξ	Φύλαξ	
5. Κούρμα	Νόρμπος Σέρρες Σέρρες	2 2		1	1	1	1	1	1	
6. Επιδάουρος Ἀμφι			Ἀρχιφύλαξ Ἰέρης Κυπαρίσις	1	1	1	1	1	1	
7. Ἰδρα	Βάτικα	2	Βελανιδιά	1	1	1	1	1	1	
8. Ἰδρα	Ἀντιπαύλου Πόρος	3 1	Μύθωνα Πεδο Σαφίων	1	1	1	1	1	1	*) Καὶ διὰ τὴν διαμετακρίσεις
9. Ἀμφι	Αἰγίου Μοναχίου Ἀγ. Μιχαήλ Βύρρα Σέρρες	2 2 2 2 2	Τροχίον	1	1	1	1	1	1	
10. Νάυπλιον	Κερκίρις Ερμούπολις Πέσσι	2 2 1	Πορτοφάρου	1	1	1	1	1	1	*) Καὶ διὰ τὴν διαμετακρίσεις
11. Ἀμφι	Πόρος	2	Μύλαι Σαυτοφάρου Τυμάρων	1	1	1	1	1	1	
12. Ἀμφι	Πόρος	2	Ἀντιπαύλου Κέρκρας Παρακρίσις	1	1	1	1	1	1	
13. Ἀμφι	Πόρος	2	Ἀντιπαύλου Κέρκρας Παρακρίσις	1	1	1	1	1	1	

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΣΤΗΝ ΟΘΩΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ (1833-1862)

Πηγή: ΦΕΚ 51, 26,09,1836

31

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΣΤΗΝ ΟΘΩΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ (1833-1862)

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΤΕΛΩΝΙΑΚΩΝ ΑΝΑ ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΤΟ 1837

Πηγή: Κλάδος Α. (1837), Εφετηρίς του Βασιλείου της Ελλάδος

143

ΤΕΛΩΝΑΙ

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΠΑΕΥΡΑΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
Επιθεωρητής εδρεύων εις Σέφρα Δ. ΜΑΝΙΑΡΗΣ.
ΑΤΤΙΚΗΣ ΠΑΕΥΡΑΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
Εδρεύων εις Πάτρας Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ.
Τελωνεῖον Ἀθηνῶν

Επιστάτης ὁ Κ. Ἰωάννης Σέρβος.
Ἐλεγκτὴς ὁ Κ. Ἰωάν. Ὀθωνός.
Γραμματεὺς ὁ Κ. Θ. Γαϊπάκης.
Επιστάτης καὶ ἀποθηκάρχος τῆς διαμετακομίσσεως ὁ Κ. Δημήτριος Γεωργαντζῆς.
ὑποτελωνεῖον Μεγάρων,
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Ἀντώνιος Λόντος (Φαλαγγίτης).
ὑποτελωνεῖον Σαλαμῖνος.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Π. Λευθεράκης.
ὑποτελωνεῖον Ἐλευσίνος.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Βασίλειος Βενιζέλος.
ὑποτελωνεῖον Πορτοφάρου.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Ἀθανάσιος Νευρωτσίπουλος.
ὑποτελωνεῖον Αἰγίνης.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Ἰω. Γέροντας.
ὑποτελωνεῖον Ἀντικύρας.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Ἀν. Κραντζῆς.
ὑποτελωνεῖον Χωστίων.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Χ. Πρίμας.
Τελωνεῖον Χαλκίδος.
Επιστάτης ὁ Κ. Γεώργιος Δονδολίνος.
Ἐλεγκτὴς ὁ Κ. Ἀλ. Ἀντίπας.
ὑποτελωνεῖον Ἐρετρίας.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Δημήτριος Σταματάρας.
ὑποτελωνεῖον Ἰθραίων.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Κομνηνὸς Τσανῆς.
ὑποτελωνεῖον Γιάτρως.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Γιάγκος Ἀντωνάδης.
ὑποτελωνεῖον Αἰγίνας.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Βασίλειος Ἰωάννου (Φαλαγγίτης).
ὑποτελωνεῖον Σκοπέλου.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Ἐμμανουὴλ Γιαμαλάκης.

144

ὑποτελωνεῖον Σκιαθῶν.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Α. Χ. Ποριώτου.
Τελωνεῖον Κούμης.
Επιστάτης ὁ Κ. Εὐστάθιος Μ. Στεφάνου.
Γραμματεὺς ὁ Κ. Ν. Κομπαροῦτος.
ὑποτελωνεῖον Καρύστου.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Ἀλ. Ἐμμ. Παππάς.
ὑποτελωνεῖον Σκύρου.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Μαρκῆς Δ. Κοτζιάς.
Τελωνεῖον Λαμίας.
Επιστάτης ὁ Κ. Γεώργιος Στίνος.
Ἐλεγκτὴς ὁ Κ. Γ. Οἰκονομίδης.
ὑποτελωνεῖον Φοῦρκας.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Γ. Π. Τριανταφυλλίδης.
ὑποτελωνεῖον Μοναλιᾶς (νέως Μιζέλης).
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Ἰω. Κοντοπαύσης.
ὑποτελωνεῖον Στυλίδος.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Ν. Μπολοτάς.
ὑποτελωνεῖον Ἀταλάντης.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Γιαννάκης Ἀγγελῆ.
Τελωνεῖον Ἀμφίσσης.
Επιστάτης ὁ Κ. . . . Κόκκαλης.
Ἐλεγκτὴς ὁ Κ. Μ. Μαρκίδης.
ὑποτελωνεῖον Γαλαξειδίου (Εὐανθίας).
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Κυριακὸς Τσίτσος.
ὑποτελωνεῖον Βιτρινιτζίης.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Κωνσταντῖνος Δασκαλόπουλος.
Τελωνεῖον Ναυπλίας.
Επιστάτης ὁ Κ. Δημήτριος Ἀμπελάς.
Ἐλεγκτὴς ὁ Κ. Βαῖος Γεωργίου.
Γραμματεὺς ὁ Κ. Δημήτριος Ταβαλέρος.
Επιστάτης καὶ ἀποθηκάρχος τῆς διαμετακομίσσεως ὁ Κ. Ἀποστόλης Πιτσισιός.
ὑποτελωνεῖον Πετσῶν.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Πάνος Καλομοῖρας.
ὑποτελωνεῖον Κορωνίδος.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Εὐστράτιος Πετροκόκκινος.

145

ὑποτελωνεῖον Ἑρμύνης.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Ἀναστάσιος Κουτρούφουλος.
Τελωνεῖον Ἰθάκης.
Επιστάτης ὁ Κ. Δημ. Α. Τσαμαδός.
Ἐλεγκτὴς ὁ Κ. Πέτρος Ὀθωνάκης.
Επιστάτης καὶ ἀποθηκάρχος τῆς διαμετακομίσσεως ὁ Κ. Ν. Σαχίνης (Φαλαγγίτης).
ὑποτελωνεῖον Πόρου.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Γ. Δ. Μαρρόπουλος.
ὑποτελωνεῖον Ἐπιδαύρου.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Σπ. Πέσσου.
Τελωνεῖον Κορινθίας.
Επιστάτης ὁ Κ. Στέριος Μαλιζέας.
Ἐλεγκτὴς ὁ Κ. Ἀντώνιος Γαίζης.
ὑποτελωνεῖον Ζάχολης.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Δ. Πετρόπουλος.
ὑποτελωνεῖον Κιάτου καὶ Εὐλοκάστρου.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Θ. Ν. Σπανός.
ὑποτελωνεῖον Λουτρακίου.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Ν. Οἰκονομίδης.
ὑποτελωνεῖον Καλαμακίου (Σχοινοῦντας).
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Γ. Σκουρτάσης.
Τελωνεῖον Ἀστρου.
Επιστάτης ὁ Κ. Ζωρζῆς Μωραϊτάκης.
Ἐλεγκτὴς ὁ Κ. Γεώργιος Χαράλαμπος.
ὑποτελωνεῖον ἀγίου Ἀνδρέου.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Ἰωάννης Πετρόπουλος.
ὑποτελωνεῖον Λεωνιδίου.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Ἰωάννης Φωρτσονόπουλος.
Τελωνεῖον Ἐπιδαύρου Λιμεναῖς.
Επιστάτης ὁ Κ. Ἰωάννης Λάζος.
Ἐλεγκτὴς ὁ Κ. Κ. Χαραμῆς.
ὑποτελωνεῖον Βατίκων.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Κωνσταντῖνος Κορδλιάς.
Τελωνεῖον Γυθίου.
Επιστάτης ὁ Κ. Δ. Τσανόγλου.
Ἐλεγκτὴς ὁ Κ. Μεγαλόφωνος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΣΤΗΝ ΟΘΩΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ (1833-1862)

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΤΕΛΩΝΙΑΚΩΝ ΑΝΑ ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΤΟ 1837

Πηγή: Κλάδος Α. (1837), Εφημερίς του Βασιλείου της Ελλάδος

146

Τελωνεῖον Καλαμών.
Ἐπιστάτης ὁ Κ. Δ. Κ. Καβάκος.
Ἐλεγκτὴς ὁ Κ. Παναγιώτης Στραβοσκιάδης.
ὑποτελωνεῖον Νησίου.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Διονύσιος Βασιλείου.
ὑποτελωνεῖον Κορώνης.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Α. Ν. Μαυρομυζῆλης.
Τελωνεῖον Πύλου.
Ἐπιστάτης ὁ Κ. Ιω. Νικολαΐδης.
Ἐλεγκτὴς ὁ Κ. Παν. Κλάμπας.
ὑποτελωνεῖον Μεθώνης.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Δ. Σιδίνης.
ὑποτελωνεῖον Τριφυλίας.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Δημ. Δελόπουλος.
ὑποτελωνεῖον Κυπαρισσίας.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Δ. Κυπαρίσσης.
Τελωνεῖον Κυλλήνης.
Ἐπιστάτης ὁ Κ. Δ. Αὐγερινός.
Ἐλεγκτὴς ὁ Κ. Α. Α. Συνοδινός.
ὑποτελωνεῖον Κατακόλλου.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Νικ. Δημητριάδης.
Τελωνεῖον Πατρῶν.
Ἐπιστάτης ὁ Κ. Σεβαστὴς.
Ἐλεγκτὴς ὁ Κ. Ἀγγελ. Ρηγόπουλος.
Γραμματεὺς ὁ Κ. Ιω. Γαίλας.
Ἐπιστάτης καὶ ἀποθηκάριος τῆς διαματαχομίσσεως ὁ Κ. Γ. Ζαΐμης.
Τελωνεῖον Αἰγίου.
Ἐπιστάτης ὁ Κ. Ν. Μοδινός.
Ἐλεγκτὴς ὁ Κ. Εὐστ. Ἀρδιάλης.
Τελωνεῖον Μισολογγίου.
Ἐπιστάτης ὁ Κ. Ἀποστόλης Τρικούπης.
Ἐλεγκτὴς ὁ Κ. Δ. Χαλανδριτσάνου.
ὑποτελωνεῖον Ναυπάκτου.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Ιω. Δημητρίου.
ὑποτελωνεῖον Ἀνατολικοῦ.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Α. Λουριώτης.
Τελωνεῖον Ἀστακού.
Ἐπιστάτης Σπύρος Καραπάνος.
Ἐλεγκτὴς Σάββας Βαλῆς.

147

ὑποτελωνεῖον Νεοχωρίου καὶ Κατοχῆς.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Ἀνδρέας Οἰκονομόπουλος.
ὑποτελωνεῖον Μύτικα.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Ἀνδρ. Βαλσαμάκης.
Τελωνεῖον Βονίστας.
Ἐπιστάτης ὁ Κ. Γ. Κ. Μόστρας.
ὑποτελωνεῖον Ζαβέρδας.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Ιω. Παπανικολάου.
ὑποτελωνεῖον Παλιουχλιάς.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Δημ. Ἀθανασίου.
ὑποτελωνεῖον Κραθασαρά.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Θ. Βλασίπουλος.
ὑποτελωνεῖον Λουτρακίου.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Κωνσταντ. Ἀλεξίου.
Τελωνεῖον Μακρονόρου.
Ἐπιστάτης ὁ Κ. Β. Γούδας.
Τελωνεῖον Ἰτάμου.
Ἐπιστάτης ὁ Κ. Δ. Χ. Ἀναγνώστου.
Τελωνεῖον Σύρας.
Ἐπιστάτης ὁ Κ. Σταμάτης Λεβίδης.
Ἐλεγκτὴς ὁ Κ. Γεώργιος Πινατέλης.
β'. " " Ιω. Δημητρίου.
γ. Γραμματεὺς ὁ Κ. Ν. Καρτερός.
δ'. " " Β. Ν. Παγκώστας.
ε'. " " Ελευθέριος Πηγάδης.
Συνάκτης ὁ Κ. Εὐμ. Κονδυλάκης.
Ἐπιστάτης τῆς διαματαχομίσσεως ὁ Κ. Ιω. Πατρῆς.
Ἐλεγκτὴς καὶ Γραμματεὺς ὁ Κ. Ν. Συνοδινός.
β'. Γραμματεὺς ὁ Κ. Α. Ἀποστολίδης.
Ἀποθηκάριος ὁ Κ. Ν. Παπαθανασίου.
ὑποτελωνεῖον Μιχλίου.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Ιω. Κορίνθιος.
ὑποτελωνεῖον Κέας.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Ζωρζῆς Λικανοφύλακας.
ὑποτελωνεῖον Κύθνου.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Ιω. Δρένιζας.
ὑποτελωνεῖον Σερφίων.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Ιω. Μαυροδῆς.

148

Τελωνεῖον Τήνου.
Ἐπιστάτης ὁ Κ. Δρ. Σιγάλας.
Ἐλεγκτὴς ὁ Κ. Ιω. Κούκοβις.
ὑποτελωνεῖον Πανόρμου.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Στέφανος Μανέας.
ὑποτελωνεῖον Ἄνδρου.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Γεώργιος Σκληρός.
ὑποτελωνεῖον Γαυριοῦ.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Θ. Χρυσομάλλης.
ὑποτελωνεῖον Κορθίου.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Ιω. Σικινιώτης.
Τελωνεῖον Νάξου.
Ἐπιστάτης ὁ Ἀντώνιος Χαστάς.
Ἐλεγκτὴς ὁ Κ. Ιω. Γούσιος.
ὑποτελωνεῖον Πάρου.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Ἀντ. Χ. Ἀνδρέου.
Τελωνεῖον Θήρας.
Ἐπιστάτης ὁ Γεράσιμος Παγκαλός.
Ἐλεγκτὴς ὁ Κ. Θέμελης.
ὑποτελωνεῖον Ἰου.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Α. Βαμβας.
ὑποτελωνεῖον Ἀμοργοῦ.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Πίλις Ραφτόπουλος.
ὑποτελωνεῖον Μήλου.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Ν. Γέροντας.
ὑποτελωνεῖον Κιμῆλου.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Πέτρος Μπάος.
ὑποτελωνεῖον Σίφνου.
ὑποεπιστάτης ὁ Κ. Ιω. Λιθίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΣΤΗΝ ΟΘΩΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ (1833-1862)

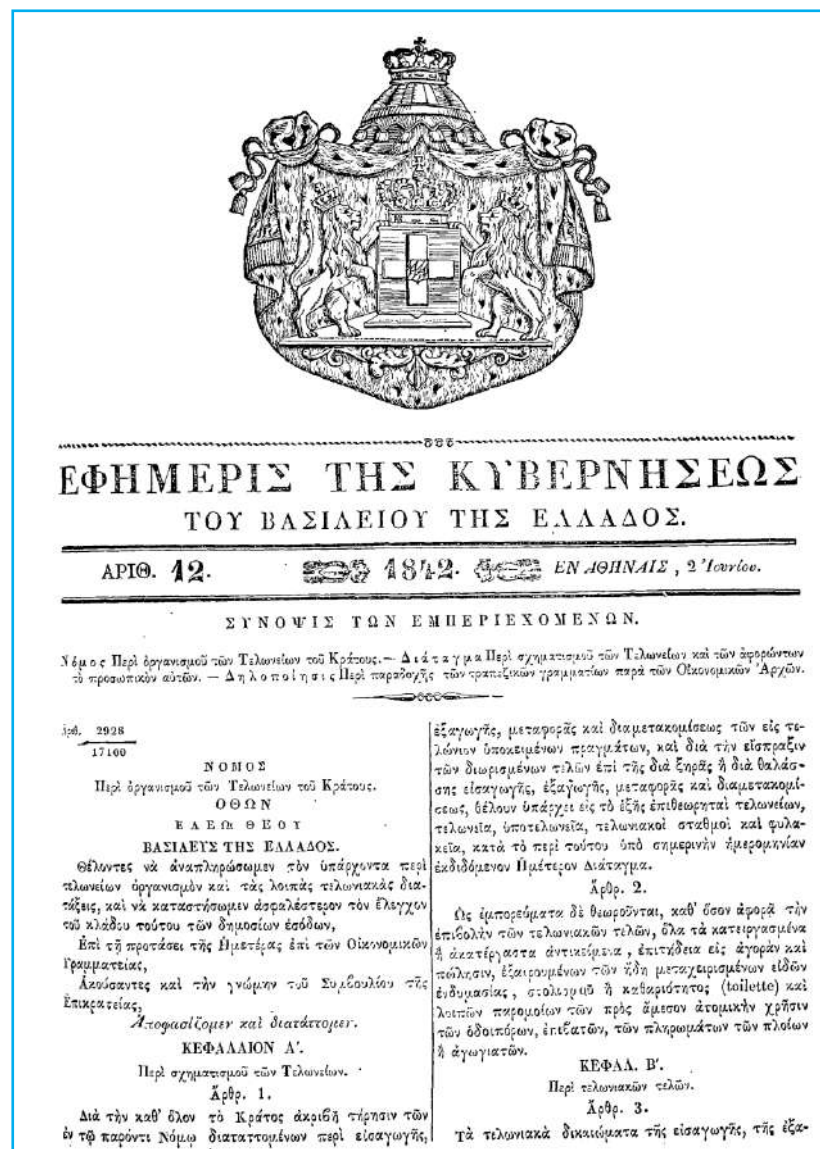
Ο ΠΡΩΤΟΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ

Με νόμο που φέρει αριθμό 2928/17100 και δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 12/2-6-1842, ορίστηκε ο «Οργανισμός των τελωνείων του Κράτους», ο οποίος έχει τη μορφή και το περιεχόμενο του μετέπειτα τελωνειακού κώδικα.

Με το άρθρο 2 του νόμου αυτού προσδιορίζεται η έννοια του εμπορεύματος επί του οποίου επιβάλλεται τελωνειακό τέλος. Έτσι ως εμπόρευμα θεωρούνταν «όλα τα κατεργασμένα και ακατέργαστα αντικείμενα επιτήδεια εις αγοράν και πωλησιν, εξαιρουμένων των ήδη μεταχειρισμένων ειδών ενδυμασίας, στολής ή καθαριότητας των προς άμεσον ατομικήν χρήσιν των οδοιπόρων, επιβατών, των πληρωμάτων πλοίων ή αγωγιατών».

Στο άρθρο 73, ορίζονται «προς ευκολίαν του εμπορίου», καταστήματα αποταμιεύσεως εις Π. Πάτρας, Σύραν, Ύδραν, Ναύπλιον και Πειραιά, «εις τα οποία αποτίθενται προς καιρόν τα από τα εκτός της Επικρατείας κομιζόμενα εμπορεύματα, όσα οι έμποροι δεν θέλουν να εισάξωσιν αμέσως εις το Κράτος προς κατανάλωσιν».

Πηγή: ΦΕΚ 12, 2.6.1842 & Αρχείο Φ. Κατσάρα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΣΤΗΝ ΟΘΩΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ (1833-1862)

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΙΡΕΣΗΣ ΤΩΝ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ («ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ»)

Με διάταγμα 2928/1.6.1842, ορίζεται ο πρώτος πίνακας διάταξης και διαίρεσης των τελωνείων («Τελωνειακός Χάρτης») και καθορίζονται θεμελιώδεις διατάξεις για το προσωπικό των τελωνείων («Καθηκοντολόγιο»).

Το 1842 και το 1854 υπήρξαν οι σημαντικότερες συμπληρώσεις του οργανισμού των τελωνείων (ν. 2928, ΦΕΚ12/2.6.1842 και ν. 602, ΦΕΚ8/22.3.1845, αντιστοίχως).

«Τα τελωνεία του Κράτους μετά των υπαγομένων εις αυτά υποτελωνείων, τελωνειακών σταθμών και φυλακείων διαιρούνται εις έξι τμήματα. Τα δε τελωνεία και υποτελωνεία διαιρούνται εις τρεις τάξεις...».

Τα έξι τμήματα ήταν τα ακόλουθα: Πειραιώς, Σύρας, Ναυπλίας, Καλαμών, Πατρών και Μεσολογίου.

Οι τελωνειακοί υπάλληλοι διακρίνονταν σε Επιθεωρητές, Επιστάτες, Ελεγκτές, Γραμματείς, Υπογραμματείς, Αρχιφύλακες, Υποεπιστάτες, Σταθμάρχες, Φύλακες τελωνειακών θέσεων, Φύλακες και Επιστάτες διαμετακομίσεως.

Αριθ. 2928

16800.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ σχηματισμοῦ τῶν Τελωνείων καὶ τῶν ἀφορώντων
τὸ προσωπικὸν αὐτῶν.

Ο Θ Ω Ν

Ε Λ Ε Ω Θ Ε Ο Υ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Θέλοντες νὰ κανονίσωμεν καὶ νὰ διαρρυθμίσωμεν ἐπὶ
τὸ καταλληλότερον τὴν ὑπηρεσίαν τῶν τελωνείων, ἐπὶ
τῇ προτάσει τῆς Ἡμετέρας ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Γραμ-
ματείας τῆς Ἐπικρατείας,

Ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

Περὶ σχηματισμοῦ καὶ διαίρεσεως τῶν Τελωνείων.

§. 1. Τὰ τελωνεῖα τοῦ Κράτους μετὰ τῶν ὑπαγο-
μένων εἰς αὐτὰ ὑποτελωνείων, τελωνιακῶν σταθμῶν
καὶ φυλακείων διαιροῦνται εἰς ἑξ τμήματα· τὰ δὲ
τελωνεῖα καὶ ὑποτελωνεῖα ὑποδιαιροῦνται εἰς τρεῖς τά-
ξεις, κατὰ τὸν ἐπόμενον πίνακα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΣΤΗΝ ΟΘΩΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ (1833-1862)

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΟ

Πηγή: ΦΕΚ 19, 5.7.1857

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΑΡΙΘ. 49. 1857 ΕΝ ΛΟΗΝΑΙΣ 5 Ιουλίου.

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' Ο
ΠΕΡΙ ΤΕΛΩΝΙΑΚΟΥ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΟΥ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ψηφισμένοι ύμωφώνως μετά τής Βουλής καί τής Γερουσίας άπεραιοσάμεν καί διατάττομεν.

Άρθρον 1.
Τά εισαγόμενα εις τήν επικράτειαν έμπορεύματα καί τά διά τήν άλλοδαπήν εξαγόμενα υποβάλλονται εις τέλος κατά τόν τεύοντα έν τή κατωτέρω Τελων. Δασμολογίω προσδιορισμέν.

Άρθρ. 2.
Όσα έμπορεύματα δέν κατονομάζονται εις τόν πίνακα εισαγωγής επί όρισμένου τέλει, ή δέν δύναται κατ' αναλογίαν νά υποβιβασθί εις τινά τών γενικών κατηγοριών, υποβάλλονται κατ' έκτίμησιν εις εισαγωγικών τέλος 10 τοις 100 επί τής εις τόν τύπον τής εισαγωγής τρεφούσης αύτών αξίας. Καθόσον δέ άφορμή τήν εξαγωγήν, όλα τά μή κατονομαζόμενα εις τόν πίνακα εξαγωγής είδη, μένουν έν τούτῳ πάντῃ ελεύθερα τέλους.

Έν περιπτώσει διενέξεως μεταξύ έμπόρου καί τελωνιακής αρχής είτε ως πρός τήν κατάταξιν του έμπορεύματος εις τινάτων γενικών κατηγοριών, είτε ως πρός τήν έκτίμησιν τών κατά τό δασμολόγιον υποκειμένων εις έκτίμησιν έμπορευμάτων, διορίζονται δύο πραγματογνώμονες εις έκ μέρος του έμπόρου καί ό έτερος έκ μέρος του τελωνείου, οίτινες άποφασίζουν έν δέ διχοφύρριε διορίζεται παρά τής δικαιοκρατικής αρχής, καί έν έλλείψει ταύτης, παρά του ειρηνοδίκου, έπιδικαστικής, του όποίου ή άπόφασις είναι άρριστική.

Άρθρ. 3.
Τό δικαίωμα τής άποταμίσεως, περί ού προβλέπουν τά άρθρα 62, 63 καί 64 του περί όργανισμου τών τελωνείων του Κράτους νόμου από 19 (31) Μαρτίου 1843 ελαττούται κατά τό ήμισι, κατωγείται δέ όλοστέως ως πρός τινές δημητριακούς καρπούς, όσούς έναποταμιεύονται εις ιδιωτικής άποθήκας.

Άρθρ. 4.
Τό δικαίωμα τής από πλοίων εις πλοίων μεταφοράς καταργείται, τερματίζόμεν άνω τών περί δηλώσεων καί διασαρκίσεων τελωνιακών διατάξεων.

Άρθρ. 5.
Μετά διατίαν, άρ' ός τεθή εις ένέργειαν ό νόμος ούτος, τό τέλος τής εξαγωγής ελαττούται κατά έν πέμπτον. Κατά πῶσον δέ διατίον θέλει γίνεσθαι άνάλογος έκπτώσις, εις τρόπον ώστε μετά δεκαετίαν νά καταργηθῃ όλοστέως τό επί τής εξαγωγής τέλος.

Ή αύτή διάταξις εφαρμόζεται καί εις τά προϊόντα, τών όποίων τό εξαγωγικών τέλος κανονίζεται διά του έναυσίου φορολογικού Νόμου.

Άρθρ. 6.
Έν άπουσία τών Βουλευτικών σωμάτων, τυρούσης άνάγκης, τό τέλος εισαγωγής καί εξαγωγής δύναται νά τροποποιηθῇ επί πλέον ή έλαττων, ή καί νά καταργηθῇ διά τινά έμπορεύματα, διά Βασιλικών Διαταγμάτων, τά όποια έντός δύο μηνών από τής έναίξεως τής προαρχής Συνόδου, μεταποιούμενα εις Νομοσχέδια, υποβάλλονται εις τήν νομοθετικήν έπιτήριξιν.

Άρθρον 7.
Ό άσκησις τής εισαγωγής καί εξαγωγής, δι' όσα είδη τελωνίζονται κατά τό βάρος, επιβάλλεται επί του καθαρού βάρους, έκτός τών περιπτώσεων, περί όν όριστός γίνεται μνεία έν τή δασμολογίω.

Τά περί άποσταθμίσεων (τάρες) κανονίζονται έν γένει διά Β. Διαταγμάτων.

Άρθρ. 8.
'Ο παρών Νόμος έμβάινει εις ένέργειαν τρείς μήνας από τής δημοσιεύσεώς του διά τής εφημερίδας τής Κυβερνήσεως, καταργουμένης τής έν ισχύι διατάξεως τής 25 Μαρτίου 1830 καί λοιπών Νόμων καί τελωνιακών διατάξεων εις αύτόν αντίτακνουσών.

Ψηφισθείς δέ υπό τής Βουλής καί τής Γερουσίας καί παρ' ήμών σήμεραν κυρωθείς θέλει δημοσιευθῇ καί έκτελεσθῇ ως Νόμος του Κράτους.

Έν Αθήναις, τήν 10 Ιουνίου 1857.

Ο Θ Ω Ν

Ελευθέριος καί επίσημ ή μεγάλη
σφραγή του Κράτους.
Έν Αθήναις, τήν 25 Ιουνίου 1857.

Ο Υπουργός τής Δικαιοσύνης
Μ. ΣΚΑΛΙΣΤΡΗΣ.

ΤΕΛΩΝΙΑΚΟΝ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΟΝ.
ΚΕΦΑΛ. Α'. Έξαγωγή.

Όνομα καί περιγραφή του έμπορεύματος	Μονάς έφ' ής έπι- τίθεται τό τέλος	Μέτρον τέλος	Παρατηρήσεις
Α. ΑΛΑΞ, θαλάσσιον, εξαγόμενον άδεία τής Κυβερνήσεως . . .	ελεύθερον	6	Ελεύθερον τέλους.
ΑΛΕΙΜΜΑ (Στάρα) κοινόν . . .	ή άκά	12	
ΑΝΘΡΑΚΕΣ, κοινά . . .	τό καντάρι	5	
ΙΣΒΕΣΤΟΣ, έν γένει . . .	»	25	
ΑΥΤΟΤΑΡΙΧΟΝ, έν γένει άνευ διακρίσεως ποιότητος . . .	ή άκά		
ΑΡΙΘΜΟΙ, ές όσον			
Β. ΒΙΛΑΝΟΙ, (βελανδι) έν γένει, κατά τόν έναυσίον φορολο- γικόν Νόμον.		1 50	
ΒΑΜΒΑΞ, (βαμπάκι) έν γένει . . .	τό καντάρι	25	
ΒΑΜΒΑΚΟΣΠΟΡΟΣ, συνίλης . . .	»	12	
ΒΑΒΛΑΙ, έν γένει . . .	ή άκά	10	
ΒΟΥΤΥΡΟΝ, όμ. . .	»		
Γ. ΓΑΙΟΜΗΛΑ, όμ. . .	τό καντάρι	25	
ΓΑΥΚΥΡΡΙΖΑ, όμ. . .	ή άκά	2	
ΓΑΥΚΑΝΙΣΟΝ, (άνισον) . . .	»	5	
ΓΥΩΣ, διά χρίσμα οικιών ή γλεύκος (μούστον) . . .	τό καντάρι	15	
Δ. ΔΕΡΜΑΤΑ, άκατέργαστα αϊγυδοπροβάτων . . .	ή άκά	8	
» λαγών ή κουνίλων (κουνελίων) . . .	»	30	
Ε. ΕΛΑΙΑΙ, έν γένει . . .	»	1	
ΕΛΑΙΟΝ, άνευ διακρίσεως ποιότητος . . .	»	5	
Ζ. ΖΥΙΑ, αγγλάδες καί βόδες, άνευ διακρίσεως γένους . . .	κατά κεφαλήν	6	
» Μόσχοι αύτών άχρι δύο έτών συμπεπληρωμένων . . .	»	3	
» Αϊγυδοπροβάτων . . .	»	40	
» Άρνία καί έρίφια μέχρις 8 μηνών . . .	»	25	
» Ημίονοι καί ίπποι άδιακρίτως . . .	»	12	
» » Πώλοι αύτών άδάμαστοι . . .	»	5	
» Όνοι . . .	»	2	
» » Πώλοι αύτών . . .	»	1	
» Χοίροι έν γένει . . .	»	1 50	
» τά θηλάζοντα α αύτών . . .	»	40	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΣΤΗΝ ΟΘΩΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ (1833-1862)

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΕΛΩΝΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Πηγή: ΦΕΚ 2, 22..1.1859 & Ιστορικό Αρχείο ΕΡΤ

Το κτίριο του Τελωνείου Αθηνών στο Σταθμό Λαρίσης τη δεκαετία του '70
(Πηγή: Αρχείο ΕΡΤ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΣΤΗΝ ΟΘΩΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ (1833-1862)

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΛΩΝΟΦΥΛΑΚΗ

Άγημα Τελωνοφυλάκων στον Πειραιά (Αρχείο Γ.Φ. Παπαδόπουλου)

ΔΙΑΤΑΓΜΑ Περὶ σχηματισμοῦ σώματος τελωνοφυλάκων.

Ο Θ Ω Ν

Ε Δ Ε Ω Θ Ε Ο Υ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Θέλοντες νὰ ρυθμίσωμεν ἐπὶ τὸ κανονικώτερον τὴν ὑπηρεσίαν τῶν τελωνιακῶν φυλάκων,

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὸν §. 3. τοῦ! Β'. κεφαλαίου τοῦ ἀπὸ 25 Μαΐου 1841 ἡμετέρου Διατάγματος περὶ σχηματισμοῦ τῶν Τελωνείων καὶ τῶν ἀφορώντων τὸ προσωπικὸν αὐτῶν,

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἡμετέρου Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν,

Ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν,

1. Οἱ μέχρι τοῦδε διοριζόμενοι ὡς προϊστάμενοι φυλακείων καὶ ὡς φύλακες εἰς τὰ διάφορα Τελωνεῖα καὶ ὑποτελωνεῖα τοῦ Κράτους, ὀργανίζονται ὡς σῶμα ὀνομαζόμενον Τελωνοφυλάκων σῶμα.

Διάταγμα «Περὶ σχηματισμοῦ Τελωνοφυλάκων» ΦΕΚ 16^α, 16.6.1845

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΣΤΗΝ ΟΘΩΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ (1833-1862)

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΛΩΝΟΦΥΛΑΚΗ

Αρχείο Γ.Φ. Παπαδόπουλου

Νόμος «Περί διοργανισμού του σώματος της Τελωνοφυλακής»
ΦΕΚ 56^α, 21.9.1861

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΣΤΗΝ ΟΘΩΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ (1833-1862)

ΤΕΛΩΝΟΦΥΛΑΚΗ

Πηγή: Αρχείο Γ.Φ. Παπαδόπουλου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΣΤΗΝ ΟΘΩΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ (1833-1862)

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ

Τα τελωνεία ως αρμόδια όργανα είσπραξης και μη τελωνειακών εσόδων, όπως τα υγειονομικά, τα λιμενικά, τα ναυτιλιακά τέλη αλλά και έγγειους φόρους.

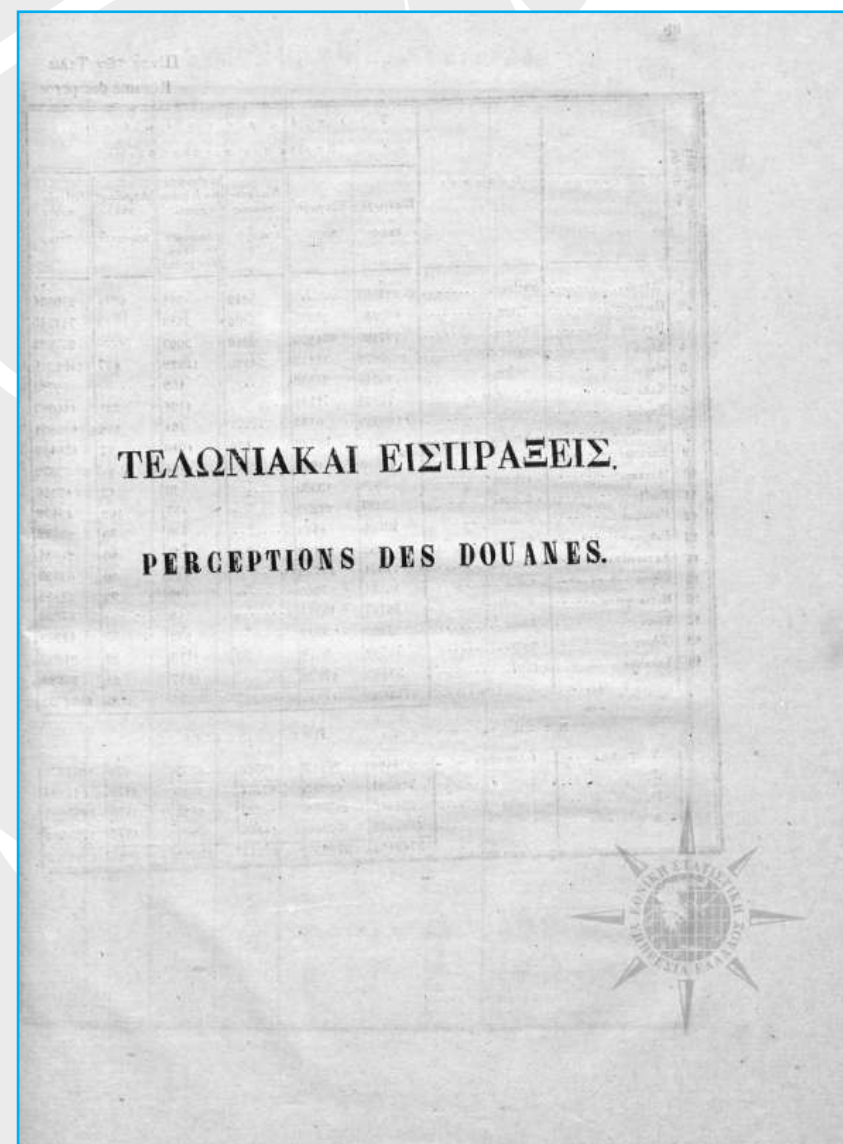
Η διάκριση των τελωνειακών εσόδων (τέλη εμπορευμάτων) ανά τελωνειακό καθεστώς ή πεδίο, παρέχει χρήσιμα στοιχεία για την επιμέρους συμβολή των τελωνείων της χώρας στην εισαγωγή, στην εξαγωγή, στη διαμετακόμιση και τον κολασμό λαθρεμπορίας.

Τα σημαντικότερα εισαγωγικά τελωνεία είναι η Σύρος, η Πάτρα, ο Πειραιάς και η Αθήνα.

Τα σημαντικότερα εξαγωγικά τελωνεία είναι η Πάτρα και η Καλαμάτα, ακολουθούμενες σε απόσταση από το Κατάκωλο, τη Σύρο, τον Πειραιά, τη Θήρα και τη Βόνιτσα (Αίγιο).

Το σημαντικότερο διαμετακομιστικό τελωνείο είναι η Σύρος, ενώ καταγράφεται σχετική δραστηριότητα και στον Πειραιά, την Αθήνα, το Ναύπλιο και την Ύδρα.

Πηγή στοιχείων εισπράξεων: ΕΣΥΕ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΣΤΗΝ ΟΘΩΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ (1833-1862)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΤΟ 1859

Πηγή: ΕΣΥΕ

88

Πίναξ τῶν Τελω
Résumé des perce

Αριθμ. σειράς no d'ordre	Τελωνεία	Douanes	Τέλη εμπορευμάτων Droits des marchandises					
			Εισαγωγή Entrée	Εξαγωγή Sortie	Διαμετα- κόμισις Entrepôt	Αυθεντι- κά ή άλλα ποινα Contraban- des et an- tres peines	Απρόδε- κτα Imprevus	Ὅλων Total
1	Ἀθηνῶν	d'Athènes	222487		3249	784	4034	230554
2	Πατρῶν	» Pyré	690944	35034	6306	9588	43	744945
3	Πατρῶν	» Patras	707191	234996	2340	3095		917622
4	Σύρου	» Syra	4390679	39442	54429	42929	437	4494346
5	Θήρας	» Santorin	38010	21550		469		59729
6	Καλαμῶν	» Calamata	74082	74424		4494	224	446888
7	Λαμίας	» Lamie	400059	6452		561	482	406954
8	Ναυπλίου	» Nauplie	436545	48720	439	4048	47	456409
9	Σπείας	» Spetzia	74610	4918		4354		77879
10	Ἀστακού	» Astacos	3958	43505		70	43	47546
11	Βονίτας	» Bonita	27937	21236		457	169	49499
12	Γαλακιδίου	» Galaxidi	20858	4443		236	35	25572
13	Γυθείου	» Gythium	9282	45429		470	60	24644
14	Κατακόλου	» Catalo	47634	43722		492	50	63595
15	Κόμης	» Come	45704	7565		490	96	23552
16	Μισολογγίου	» Missolongi	36487	40784		68		47036
17	Τήνου	» Téno	37362	3590		932	55	44939
18	Ύδρας	» Hydra	74749	5349	50	4140	30	84288
19	Χαλκίδος	» Calchia	35243	47679		4817	83	54822
Τὸ ὅλον			3713455	573935	63243	35625	5525	4394753
Κατὰ τριμηνίαν.			Par trimestre.					
Α'. τριμηνία	1	trimestre	971469	86143	45560	8274	930	4082376
Β'. " "	2	"	716791	69990	47262	9626	4440	844809
Γ'. " "	3	"	934960	267802	45925	6848	4478	4226983
Δ'. " "	4	"	4090235	450000	44466	40907	4977	4267585
Τὸ ὅλον			3713455	573935	63243	35625	5525	4394753

ναυτῶν εισπραξέων.
ptions des douanes

89

Τέλη ναυτιλίας Droits de la navigation				Ὅλων ποσόν εἰσπρα- ξέων τοῦ 1859 Total des perce- ptions de 1859	Ἀναλογία τοῦ τοῦ 100 Proportion pour 100	Ὅλων ποσόν εἰσπρα- ξέων τοῦ 1858 Total des perce- ptions de 1858	Σύγκρισις τοῦ 1859 πρὸς τὸ 1858 Comparaison de 1859 avec 1858		Ἐγγιστοί φόροι εἰσ- πραξιόμε- νοι εἰς τὰ τελωνεῖα Impôts fonciers perçus aux douanes	
Υγιονο- μικά De sanité	Λιμενικά Du port	Ναυτιλα- κὰ Des navi- res	Ὅλων Total				Ἐν πλείον En plus	Ἐν ὀλίγον En moins		
4				230554	5,07					
2	6780	48374	728	25882	767797	46,88	904526	93822	4432	
3	2659	47841	53	20523	968145	21,28	1037049		88904	
4	42838	32488	3866	48886	1513202	33,92	4694496		450294	
5	2005	4376	747	7098	66827	4,47	65606	4221	63	
6	4063	2679	226	4968	451856	3,34	203943		51187	
7	938	4802	64	2804	409755	2,42	93095	46660	45	
8	740	4518	55	2343	458752	3,19	469500		40748	
9	2699	8034	4929	44979	89858	4,98	61304	28552	249	
10	495	523		718	48264	0,40	49290		4026	
11	4474	4633		2807	52305	4,19	51593	708	25914	
12	856	2996	947	4799	30371	0,67	42895		42134	
13	510	4150		4690	26331	0,58	34375		8044	
14	476	4880	20	2385	65980	1,46	48078	47902	6252	
15	714	4800	3	2517	20009	0,53	25496	693	2678	
16	683	4933	86	2702	49738	4,10	48235	4593	8518	
17	4904	3009	470	5080	47019	4,04	40519	6470	4690	
18	2259	4678	818	7755	89043	4,74	70544	48499	45545	
19	3562	6550	4025	44437	65960	4,43	54398	41564	3368	
Τὸ ὅλον				42082	443990	9998	466070	4557823	100,00	4682897
							497561	322637	907540	
Διαφορά τοῦ ὀλίγοντος										
125074										

8000	25263	2957	36920	1118596	24,54	(*) Τὸ ποσόν τοῦτο ἀναλύεται ὡς ἑξῆς
42320	25684	3959	45963	860772	48,88	Cette somme se compose comme suit
47045	33156	2889	53390	1280373	28,40	ἀπὸ σταγιδῶν de raisins 603232
4447	25587	793	30497	4298082	28,48	σῖκα figues 440260
42082	413990	9998	466070	4557823	100,00	Γαλακιδία valloise 407738
						λαμόνοποτακ. oranges etc. 23176
						πρινοσκία vermillion 8277
						κεκίδια noix de galle 348
						βέζορα garance 5302
						λακωνικά προϊόντα produits de Laconie 49237
						907540

23

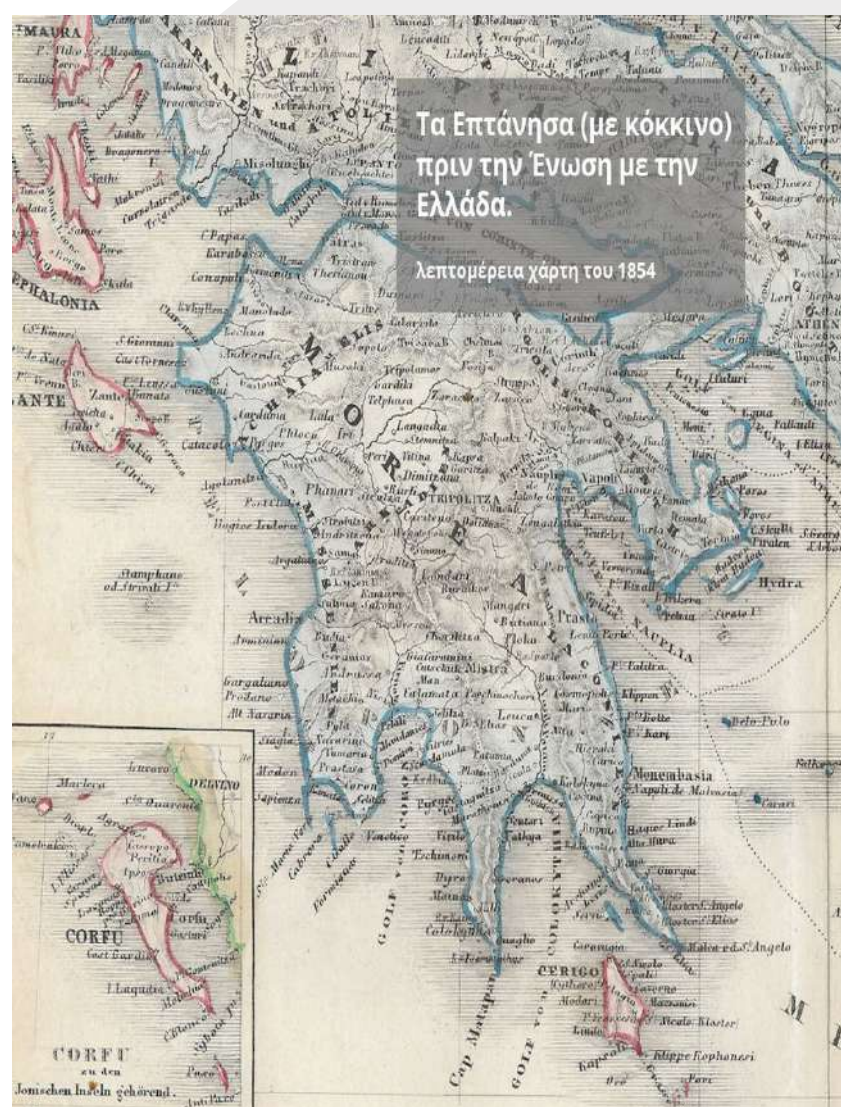
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ ΑΡΧΙΚΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ (1863-1911)

Η ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΤΑΝΗΣΣΟΥ (1862-4) ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

ΠΗΓΗ: Μουσείο Καποδίστρια

ΦΕΚ 56^α, 24.12.1964

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί εφαρμογής της Τελωνιακής και Λογιστικής
Νομοθεσίας εν Επτανήσω.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.

Τῇ προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου,
ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν

Ἄρθρον 1.

Ἡ μεταξὺ τῶν τῆς Ἐπτανήσου καὶ τῶν λοιπῶν τῆς
ἐπικρατείας λιμένων Τελωνιακὴ γραμμὴ αἱρεται, ἐφαρ-
μοζομένων καὶ ἐν Ἐπτανήσῳ ἀπάσης τῆς ἐν Ἑλλάδι
ισχυοῦσης Τελωνιακῆς Νομοθεσίας καὶ τῶν περὶ ὑγειονο-
μικῶν, λοιμοκαθαρτικῶν καὶ λιμενικῶν δικαιωμάτων
διατάξεων.

Ἄρθρον 2.

Διατηροῦνται οἱ δασμοὶ ἐπὶ τοῦ ἐλαίου καὶ τῆς στα-
φίδος (18 τοῖς 0/0 ἐπὶ τῆς ἀξίας αὐτῶν βεβαιουμένης κα-
τὰ τὸν μέχρι τοῦδε ἰσχύοντα τρόπον) καὶ τοῦ οἴνου (6
τοῖς 0/0)· οἱ δασμοὶ οὗτοι ἐπιβάλλονται κατὰ τὴν ἐξα-
γωγὴν καὶ τὴν διὰ θαλάσσης μεταφορὰν.

Ἄρθρον 3.

Διατηροῦνται ὑπὲρ τῶν ἐγχωρίων διαχειρίσεων οἱ ἐξῆς
δασμοὶ, εἰσπραττόμενοι, ὡς καὶ μέχρι τοῦδε, εἰς τὰ τελω-
νεῖα.

α) Ὁ ἐξαγωγικὸς δασμὸς ἐπὶ τοῦ θαλανιδίου (6 τοῖς
0/0) διὰ τὴν Κέρκυραν.

β) Ὁ ἐξαγωγικὸς δασμὸς ἐπὶ τοῦ σάπωνος (8 τοῖς 0/0)
διὰ τὴν Ζάκυνθον.

γ) Ὁ ἐξαγωγικὸς δασμὸς ἐπὶ τῶν ἐγχωρίων προϊόν-
των καὶ χειροτεχνημάτων 1: 1/2 τοῖς ἑκατὸν καὶ

δ) Ὁ εἰσαγωγικὸς δασμὸς ἐπὶ τῶν ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην
Νῆσον μεταφερομένων Ἰονίων οἴνων καὶ πνευμάτων.

Ἄρθρον 4.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἐξ Ἐπτανήσου εἰς τοὺς λοιποὺς τοῦ
Βασιλείου λιμένας μεταφορὰ ἁλατος ἐπὶ ταῖς διὰ τὸ ξε-
νικὸν ἅλας ἐπιβαλλομέναις ποιναῖς.

Ἄρθρον 5.

Ἡ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ ἐν γένει, Ταμείων καὶ
καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων Νομοθεσία ἐφαρμόζε-
ται καὶ ἐν Ἐπτανήσῳ.

Ἄρθρον 6.

Τὸ παρὸν ἐμβαίνει εἰς ἐνέργειαν ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου
1865.

Τὸ παρὸν θέλει ὑποβληθῇ εἰς Νομοθετικὴν κύρωσιν ἁ-
μα τῇ συγκροτήσει τῆς Βουλῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

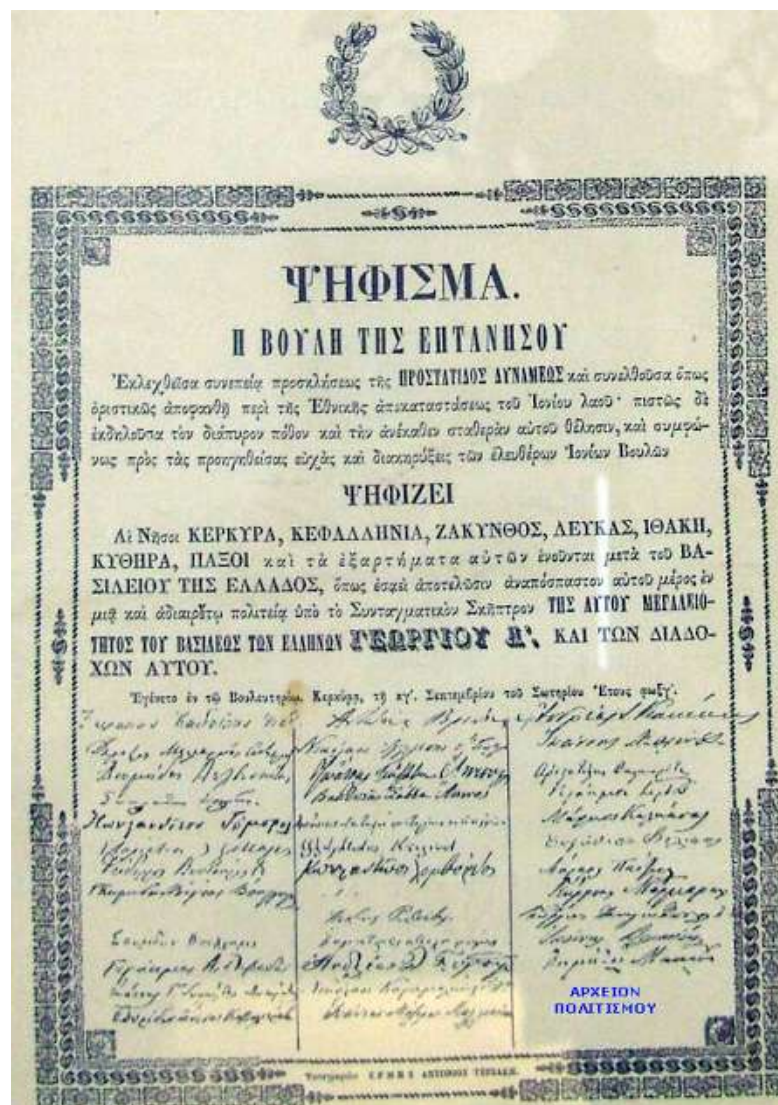
ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ ΑΡΧΙΚΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ (1863-1911)

Η ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΣΤΗΝ ΕΠΤΑΝΗΣΟ

Πηγή: ΦΕΚ 56^α, 24.12.1964

Πηγή: <http://www.arxeion-politismou.gr/>

ΔΙΑΤΑΓΜΑ			
Περί εγκαταστάσεως Οικονομικών Αρχών εν Επτανήσῳ.			
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄.			
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.			
Τῇ προτάσει τοῦ Ἱμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.			
Ἄρθρον 1.			
Διὰ τὴν οἰκονομικὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐπτανήσου καθίστανται αἱ ἐξῆς ἀρχαί.			
Ἐν Κερκύρᾳ 1 Τελωνεῖον Α΄. τάξεως ὁμοιον κατὰ τὸ τὸ προσωπικὸν καὶ τὰς ἀποδοχὰς μὲ τὸ Τελωνεῖον Σύρου.			
2 Ταμεῖον Α΄. τάξεως			
3 Ὑποτελωνεῖον Γ΄. τάξεως εἰς Ὀθωνιούς			
4 » » » » Ἐρικουῖσαν			
5 » » » » Μανδουκίον			
6 Τελων. σταθμὸς » Λευκίμνην.			
Ἐν Κεφαλληνίᾳ 1 Τελωνεῖον Α΄. τάξεως ὁμοιον μὲ τὸ τῶν Πατρῶν.			
2 Ταμεῖον Α΄. τάξεως.			
3 Ὑποτελ. » » Ἐν Ἀγξουρίῳ			
4 » Γ΄. » » Ἀγία Εὐφημία.			
5 » » » » Ἀσσω.			
6 » » » » Σάμω.			
7 Τελων. σταθμὸς » Φισκάρδω.			
8 » » » » Κασωλίῳ.			
Ἐν Ζακύνθῳ 1 Τελωνεῖον Α΄. τάξεως ὁμοιον μὲ τὸ τῶν Πατρῶν.			
2 Ταμεῖον Α΄. τάξεως.			
Ἐν Λευκάδι 1 Τελωνεῖον Β΄. τάξεως.			
2 Ταμεῖον Γ΄. τάξεως.			
3 Ὑποτελ Γ΄. τάξεως Ἐν Βασιλικῇ.			
4 Τελων. σταθμὸς » Ἀγίῳ Νικήτᾳ.			
5 » » » » Λιμένι.			
6 » » » » Φροσίῳ Ἀλεξάνδρου			
7 » » » » Μεγανησίῳ.			
Ἐν Παξοῖς 1 Τελωνεῖον Γ΄. τάξεως.			
2 Ταμεῖον Γ΄. τάξεως.			
3 Τελων. σταθμὸς Ἐν Λάκκᾳ.			
4 » » » » Λογκοῦ.			
Ἐν Ἰθάκῃ 1 Τελωνεῖον Γ΄. τάξεως.			
2 Ταμεῖον Γ΄. τάξεως.			
3 Τελων. σταθμὸς Ἐν Καλάμῳ.			
4 » » » » Χιονίῳ καὶ Φρικιαῖς, καὶ			
Ἐν Κυθῆροις 1 Τελωνεῖον Γ΄. τάξεως.			
2 Ταμεῖον Γ΄. τάξεως.			
3 Ὑποτελ. » » Ἐν Ἀντικυθήροις.			
4 Τελωνιακὸς σταθμὸς » Καψάρῃ καὶ			
5 » » » » Ἀγία Πελαγία.			

ΑΑΔΕ
Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ ΑΡΧΙΚΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ (1863-1911)

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

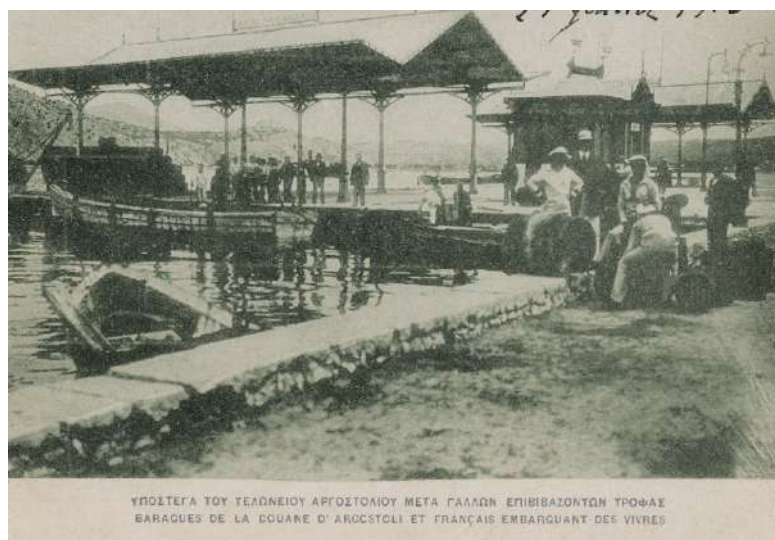

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ ΑΡΧΙΚΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ (1863-1911)

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΥ (ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ)

Πηγή: Αρχείο Γ.Φ. Παπαδόπουλου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ ΑΡΧΙΚΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ (1863-1911)

ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΚΥΘΗΡΩΝ

Οικία Cavallini - κατά καιρούς χρησιμοποιήθηκε ως Τελωνείο του Αβλέμονα
(Πηγή: Διαδίκτυο)

Τελωνείο στο Καψάλι
(Πηγή: Γ. Σάμιος 2012)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ ΑΡΧΙΚΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ (1863-1911)

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

Η αρχική εγκατάσταση βιομηχανιών ήδη από το 1845 σε συνδυασμό με τη λειτουργία του σιδηροδρόμου το 1887, τη διάνοιξη της διώρυγας του Ισθμού το 1893 και τη σταφιδική οικονομία των τελών του 19ου αιώνα, καθιστούν την Πάτρα ως σημαντικό εξαγωγικό κέντρο.

Η Πάτρα, ιδιαίτερα ως «πρωτεύουσα της σταφίδας», αποτελεί το κέντρο συγκέντρωσης του προϊόντος από την ενδοχώρα δια θαλάσσης, μέσω ιστιοφόρων που την διασυνδέουν με πόλεις- σκάλες των παράλιων της Πελοποννήσου. Τόσο στην Πάτρα όσο και στις πόλεις- σκάλες, λειτουργούν τελωνεία, αποθήκες διαμετακόμισης, και ποικίλες τελωνειακές μονάδες (υποτελωνεία, τελωνειακοί σταθμοί και φυλάκια).

Η Πάτρα, δηλωτικό του εξαιρετικά σημαντικού τελωνειακού ρόλου της, αποτελεί μια από τις πρώτες Τελωνειακές Επιθεωρήσεις της χώρας, αρμόδια για όλη τη, τότε «Δυτική Πλευρά του Βασιλείου».

Πηγή: Αρχείο Γ.Φ. Παπαδόπουλου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ ΑΡΧΙΚΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ (1863-1911)

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

Πηγή: Αρχείο Γ.Φ. Παπαδόπουλου

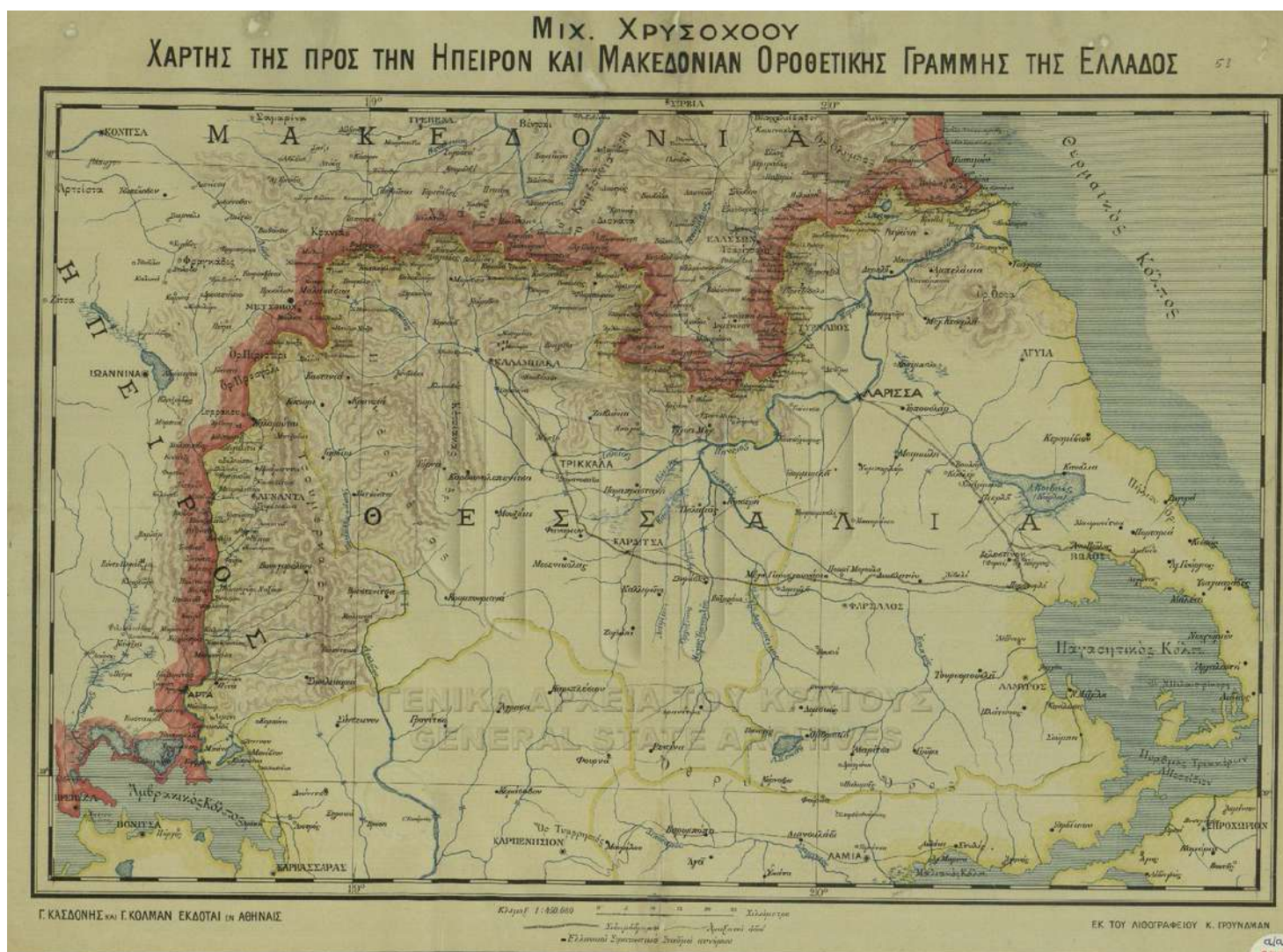

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ ΑΡΧΙΚΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ (1863-1911)

Η ΝΕΑ ΕΘΝΙΚΗ ΧΕΡΣΑΙΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΓΡΑΜΜΗ (1881)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ ΑΡΧΙΚΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ (1863-1911)

Η ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑ (1882)

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΡΙΘ. 17. 1882 ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 24 Μαρτίου.

ΣΥΝΟΨΙΣ ΤΩΝ ΕΝ ΕΦΗΜΕΡΙΕ ΧΟΜΕΝΩΝ.

Διατάγματα. 4) Περί συστάσεως Νομαρχιών και Έπαρχιών κατά τὰς νεωστί προσαρτηθείσας εἰς τὸ Βασίλειον Έπαρχίας.— 2) Περί συστάσεως Τελωνιακῶν ἀρχῶν ἐν ταῖς αὐταῖς Έπαρχίαις.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί συστάσεως Νομαρχιῶν καὶ Έπαρχιῶν κατὰ τὰς νεωστί προσαρτηθείσας εἰς τὸ Βασίλειον Έπαρχίας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.

Έχοντας ὑπ' ὄψιν τὸν ΠΜ΄, περί εισαγωγῆς τῆς Έλληνικῆς νομοθεσίας εἰς τὰς ἀπὸ προσαρτηθείσας Θεσσαλικῆς καὶ ἡπειρωτικῆς Έπαρχίας νόμον,

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργῶν, ἀπεφασίσμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον 1.

Πρὸς διοίκησιν τῶν ὑπὸ τοῦ Ἀρθροῦ 2 τοῦ εἰρημένου νόμου καθιερωμένων Νομῶν καὶ Έπαρχιῶν συνιστῶνται τρεῖς Νομαρχίαι ἃ. ἐν Ἀρτῇ, β'. ἐν Λαρίσσει καὶ γ'. ἐν Τρικάλαις, καὶ ὅκτω Έπαρχίαι ἃ. ἐν Τσουμέρικαις, β'. ἐν Δομοκῷ καὶ Φαρσάλαις, γ'. ἐν Ἀγινῷ, δ'. ἐν Τυρινῷ, ε. ἐν Αἰγινῷ, ζ'. ἐν Βόλῳ, ζ'. ἐν Καλαμπάκῃ, καὶ ἃ. ἐν Καρδίτσει.

Ἡ ἄμεσος διοίκησις τῶν Έπαρχιῶν Ἀρτῆς, Λαρίσσης καὶ Τρικάλων ἀντιτίθεται εἰς τοὺς οἰκείους Νομάρχας.

Ἄρθρον 2.

Ἐδρὶ τῶν μὲν Νομαρχιῶν Ἀρτῆς, Λαρίσσης καὶ Τρικάλων καὶ τῶν Έπαρχιῶν Ἀγινῷ, Τυρινῷ, Αἰγινῷ, Βόλῳ, Καλαμπάκῃ καὶ Καρδίτσει, ὁρίζονται αἱ ἐκωννυμοὶ τῶν εἰρημένων Έπαρχιῶν πόλεις, τοῦ δὲ Έπαρχοῦ Τσουμέρικων τὰ Ἀγινεῖα καὶ τοῦ Έπαρχοῦ Δομοκοῦ καὶ Φαρσάλων τὰ Φάρσαλα.

Εἰς τὸν αὐτὸν Ὑπουργὸν ἀντιτίθεται ἡ δημοσίευσσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Μαρτίου 1882.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ.

Χ. ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.

ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί συστάσεως Τελωνιακῶν ἀρχῶν ἐν ταῖς αὐταῖς ὡς ἄνω Έπαρχίαις.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.

Έχοντας ὑπ' ὄψιν τὸ Ἀρθρον 9 τοῦ ΠΜ΄, ε. ε. νόμου περί Οἰκονομικῶν ἀρχῶν ἐν ταῖς νέαις χώραις, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν, ἀπεφασίσμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον 4.

Συνιστῶνται αἱ ἑξῆς Τελωνιακαὶ ἀρχαί.

Έν Ἀρτῇ Τελωνεῖον Γ'. τάξεως.

Έν Πιάκῃ καὶ Καλαρρύταις Ὑποτελωνεῖον Ι'. τάξεως.

Έν Σκλούρω καὶ Χρυστοῖς Τελωνιακὸν φυλακτεῖον.

Έν Κοτρίνῃ Τελωνιακὸς σταθμὸς, ἐπιφυλασσομένης τῆς πρὸς αὐτὸ διὰ Διατάγματος εἰς Τελωνεῖον Γ'. τάξεως, ὅσα τῇ κατασκευῇ προκυμαίας κλπ.

Έν Ἀκτιῇ Τελωνιακὸς σταθμὸς, ὑπαγόμενος εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Τελωνείου Βονίτσας.

Έν Βόλῳ Τελωνεῖον Α'. τάξεως μετὰ Διαμετακομίσσεως.

Έν Τσιγκέλι, Τρίκερ, Χοριυτῷ, Χόρτῳ, Ταμούχαρι καὶ Ἀγρινῷ Ὑποτελωνεῖον Γ'. τάξεως.

Έν Δελφῶνι, Καλὰ-νερὰ, Ἀρήσῳ, Μελίνῃ καὶ Πλατανῷ Τελωνιακὸς Σταθμὸς.

Έν Τσάγελι Τελωνεῖον Γ'. τάξεως.

Έν Βαρμπῇ Ὑποτελωνεῖον Γ'. τάξεως.

Έν Κρανίῳ, Πυργιωτῷ, Καράβι, Γλυφῶν-μήλῳ καὶ Ἀγίῳ Ἰωάννῃ Θεολόγῳ Τελωνιακὸν φυλακτεῖον.

Έν Τυρινῷ Τελωνεῖον Β'. τάξεως.

Έν Γριζάνῳ, Νέζῳ καὶ Καράδερῃ Ὑποτελωνεῖον Γ'. τάξεως.

Έν Ἀμοῦρι Τελωνιακὸν φυλακτεῖον.

Έν Κ.λαμπάκῃ Τελωνεῖον Γ'. τάξεως.

Έν Μελιτάκῃ, Γεωργίτσει, Βελιμίτσει καὶ Ἀσπρῇ-Κλησιῇ Τελωνιακὸν φυλακτεῖον.

Ἄρθρον 2.

Τὸ Τελωνεῖον Βόλου θέλει ἔχει τὸ ἑξῆς προσωπικόν

Τελωνῆν, Ἐλεγκτήν, Ὑπελεγκτήν Α', Β' καὶ Γ'. Γραμματέα, τέσσαρας Ὑπογραμματεῖς, Εἰσπράκτορα, Ἀποθηκάριον, τέσσαρας Ὑπαποθηκάριους, Ἐπιστάτην Διαμετακομίσσεως καὶ Α' καὶ Β'. Γραμματεῖα αὐτῆς.

Ἀπορροῦνται δὲ τὸ ἀνωτέρω προσωπικόν, ὡς πρὸς τὸν μηνιαῖον μισθόν, μὲ τὰς ἐν γένει ἀποδοχὰς τῶν ἐσοδόθμων αὐτῶ τοῦ Τελῶ εἰς ὅσον.

Εἰς τὸν Ἡμετέρον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν ἀντιτίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 23 Μαρτίου 1882.

Γ-ΩΡΓΙΟΣ.

Π. ΚΑΛΑΙΓΑΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ ΑΡΧΙΚΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ (1863-1911)

ΤΕΛΩΝΕΙΑ. ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΚΑΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΕΣ ΔΙΑΒΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΑ ΜΕΘΟΡΙΟΥ

Στο μνημειώδες έργο του Νικολάου Σχινά (1886) για τη νέα οροθετική γραμμή Θεσσαλίας, καταγράφονται όλες οι τελωνειακές διαβάσεις, ελληνικές και οθωμανικές. Οι ελληνικές τελωνειακές διαβάσεις εντοπίζονταν ως ακολούθως σε σχετικό Πίνακα:

- Τρία Πλατάνια
- Καραβίδα
- Μπαϊρακτάρη
- Μελούνα
- Μπογάζι
- ΓιαννηΚαλύβα
- Κούτсуουρο
- Ταμπούφλα
- Βρύσις Κουτσούφλανη
- Χάνι Ζυγού
- Καλαρρυτών
- Γεφύρι Πλάκας
- Γεφύρι Αράχθου

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ

Ελληνικός Στρατιωτικός Σταθμός τελωνείου

Πηγή: Αρχεία Ε.Ι.Ε, Γ.Φ. Παπαδόπουλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ ΑΡΧΙΚΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ (1863-1911)

ΤΕΛΩΝΕΙΑ, ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΚΑΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΕΣ ΔΙΑΒΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΛΙΑΣ ΜΕΘΟΡΙΟΥ

Πηγή: Διαδίκτυο

Τελωνειακή διάβαση Γέφυρας Πλάκας Άρτας

Τελωνείο Γέφυρας Πλάκας Άρτας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ ΑΡΧΙΚΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ (1863-1911)

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΒΟΛΟΥ

«Ο Βόλος, νέα πόλη που εποίκιστηκε κυρίως από τους Πηλιωρίτες μετά την προσάρτηση του 1881, έγινε το κύριο εξαγωγικό λιμάνι των Θεσσαλικών σιτηρών και γνώρισε επίσης αξιόλογη βιομηχανική ανάπτυξη».

(Αγριαντώνη, Χ., 1999)

Πηγή Φωτογραφιών: Γ.Φ. Παπαδόπουλου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ ΑΡΧΙΚΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ (1863-1911)

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΛΑΥΡΙΟΥ (1871)

Στα τέλη του 19ου αιώνα και στις αρχές του 20ου αιώνα, το Λαύριο είναι από τα σπουδαιότερα μεταλλευτικά- μεταλλουργικά κέντρα της Ευρώπης.

Το 1868, συστάθηκε τελωνειακή αρχή στο Λαύριο και το 1899, κατέπλευσαν εκεί 231 ατμόπλοια.

Παλιό Τελωνείο Λαυρίου
Πηγή: Ιστορικό Αρχείο Δήμου Λαυρεωτικής

ΦΕΚ 28, 18.6.1868
Διάταγμα 2, περί συστάσεως τελωνειακής αρχής νε Λαυρίω (Πηγή: Αρχείο Φ. Κατσαρά

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ ΑΡΧΙΚΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ (1863-1911)

ΝΕΟ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΟ (1884)

«Το 1884, η ελληνική οικονομία απέκτησε νέο δασμολόγιο, το οποίο για πρώτη φορά διέκρινε τα εισαγόμενα προϊόντα σε κατηγορίες ανάλογα με το ρόλο που έπαιξαν στην παραγωγή, επιβαρύνοντας με υψηλούς δασμούς τα εισαγόμενα βιομηχανικά προϊόντα και θεσπίζοντας για τα προϊόντα διατροφής και τις βιομηχανικές πρώτες ύλες χαμηλότερους δασμούς»

«Τα έσοδα του δημοσίου από τα τελωνεία αυξήθηκαν, μολονότι η συνεχής αύξηση των δασμών μείωσε τον όγκο των εισαγωγών. Το σημαντικότερο όμως αποτέλεσμα του νέου δασμολογίου ήταν η προστασία της εγχώριας βιομηχανικής παραγωγής...»,

Παπαθανασόπουλος, Κ. (1999)

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΡΙΘ. 216
1884
(Σελ. 1097—1100)

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 26 Μαΐου
Α'. ΚΑΙ Β'. ΜΕΡΟΥΣ ΣΕΛ. 283—286

ΜΕΡΟΣ Α'.
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ

Περὶ τελωνιακοῦ δασμολογίου.
Νόμος ΑΡΙ.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'.
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.
Περὶ τελωνισμοῦ ἐν γένει

Ψηφισμένοι ἐμφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς, ἀπεφασίσαντες καὶ διατάσσοντες·

"Ἀρθρον 1.

Πᾶν ἐμπόρευμα εἰσάγόμενον ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰς τὴν ἐπικράτειαν ὑποβάλλεται εἰς τέλος εἰσγωγικόν.

Τὸ τέλος τοῦτο εἶναι ἄσχετον πρὸς τὸν δι' εἰδικῶν Νόμων ἐπιβεβλημένον ἢ ἐπιβλητέον ἐπὶ ὠρμημένων εἰδῶν φόρον καταναλώσεως.

"Ἀρθρον 2.

Τὰ ἐπὶ τῶν εἰσαγόμενων ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ἐμπορευμάτων τίμη ἐρίζονται ἐν τῷ προσρηγμένῳ δασμολογίῳ, διατιθέμενα εἰς γενικὰς ἢ εἰδικὰς κατηγορίας.

Εὐρετήριον, διὰ Β. Διατάγματος κυρωμένον καὶ ἐν τῷ δασμολογίῳ προσρηγμένον, θέλει ὁρίσει κατ' ἀλφαριθμητικὴν τάξιν τὰ διάφορα εἶδη τῶν ἐμπορευμάτων καὶ τὴν κατὰ τὸ γράμμα καὶ πνεῦμα τοῦ δασμολογίου κατὰ τὴν ἐκστού αὐτῶν εἰς τὰς ἐν τῷ αὐτῷ δασμολογίῳ γενικὰς ἢ εἰδικὰς κατηγορίας. Τὸ εὐρετήριον τοῦτο δύναται νὰ τροποποιηθῇ διὰ Β. Διατάγματος.

Ἐάν, καὶ μετὰ τὰς διακρίσεις τοῦ εὐρετηρίου, ἐγερθῇ ἀμφισβήτησις μετὰ τὸ παραλήπτου καὶ τῆς τελωνιακῆς ἀρχῆς, ἀποφαίνεται ὡς πρὸς τὴν κατὰ τὴν ἀνεκλήτως ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν.

"Ἀρθρον 3.

Τὰ εἶδη, ἅτινα λαμβανόμενα ὑπ' ὄψιν τοῦτε γράμματος καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ δασμολογίου, δύνανται κατ' ἀναγκὴν νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τινὰ τῶν ἐν αὐτῷ γενικῶν κατηγο-

ριῶν, ὑποβάλλονται κατ' ἐκτίμωσιν εἰς τέλος 15 ὅλθ' ἐπὶ τῆς εἰς τὸν τύπον τῆς εἰσαγωγῆς τετρασφύσης αὐτῶν ἀξίας, εἰς ἣν δὲν περιλαμβάνεται τὸ πληρωτὶν εἰσγωγικὸν τέλος.

"Ἀρθρον 4.

Ἐν περιπτώσει διενέξεως μετὰ τὴν παραλήπτου καὶ τελωνιακῆς ἀρχῆς, ὡς πρὸς τὰ κατ' ἐκτίμωσιν τελωνιζόμενα ἐμπορεύματα, ἀποφαίνεται διὰ πραγματογνώμονες, ὧν τὸν ἓνα διορίζει ἡ τελωνιακὴ Ἀρχὴ, τὸν δὲ ἕτερον ὁ παραλήπτης.

Ἐν περιπτώσει δι' ἀπαρτίας καὶ τούτων, ἀποφαίνεται ἐριστικῶς εἰς ἐπιδιαιτητὴς, διοριζόμενος ὑπὸ τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς ἢ ἐν ἀλλεῖφᾳ ταύτης, ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου.

"Ἀρθρον 5.

Τὰ ἐκ διαφόρων ὁλῶν ἢ εἰδῶν συγχεύμενα ἢ συμπελεγμένα ἐμπορεύματα, περὶ ὧν εἰδικὸν τέλος δὲν ὀρίζεται ἐν τῷ δασμολογίῳ, ὑποβάλλονται εἰς τὸ τέλος τῆς ἐπικρατούσης ὕλης ἢ εἰδους. Τὰ τοιαῦτα ὅμως ἐμπορεύματα ὑποβάλλονται εἰς τὸ τέλος τῆς μέλλου φορολογουμένης ὕλης ἢ εἰδους, ὅταν ἡ ἀνάμειξις ἢ ἡ συμπλοκή αὐτῶν συνεπάγεται τὴν μεταβολὴν τῆς ἀξίας τοῦ ἐμπορεύματος πλέον τῶν 30 τοῖς ὅλθ'.

"Ἀρθρον 6.

Τμήματα ἢ μέρη μηχανῶν (ὡςκαμμένων εἰς τέλος), ἀμαξῶν καὶ ἄλλων ὁμῶν ἐμπορευμάτων, εἰσάγόμενα χωρὶς ὁρίσεως, ὑποβάλλονται εἰς τὸ τέλος τοῦ αὐτοτελοῦς ἐμπορεύματος, ἐκτὸς ἂν εἰδῶν τέλος ὀρίζεται δι' αὐτὰ ἐν τῷ δασμολογίῳ.

"Ἀρθρον 7.

Διὰ Β. Διατάγματος, ἐκδιδομένου τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Συμβουλίου, δύναται ν' ἀπαγορευθῇ ἢ ἀπ' εὐθείας ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσαγωγή ἐμπορευμάτων ἐν γένει ἢ μόνον ὠρισμένων εἰδῶν καὶ ὅπου κατὰ τὰς καμμένας τελωνιακὰς διατάξεις ἐπιτρέπεται τοῦτο, ἔξαιρσις τῶν τελωνιῶν πρώτης καὶ δευτέρας τάξεως.

Διὰ Β. Διατάγματος, ἐκδιδομένου ὁμοίως, τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Συμβουλίου, δύναται ν' ἀπαγορευθῇ ἢ ἐπιείδασις (πρὸς μεταφορὰν εἰς ἄλλους τοῦ Βασιλείου λιμένας) ὠληθῶσι ἐμπορευμάτων, ἔξαιρσις τῶν λιμένων, ἔνθα ἰδριεῖν τελωνιῶν πρώτης ἢ δευτέρας τάξεως. Τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης ἔξαιρούνται τὰ ἐγγύως προϊόντα καὶ τὰ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ ΑΡΧΙΚΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ (1863-1911)

ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ- ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΚΑΙ Ο ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ

Η περίοδος των τελών 19ου αιώνα- αρχών 20ου αιώνα, αποτελεί ιστορικό ορόσημο στην εξέλιξη μεγάλων τεχνικών έργων-υποδομών στην Ελλάδα (περίοδος αρχικού εκσυγχρονισμού). Οι νέοι συγκοινωνιακοί δρόμοι σε θάλασσα και ξηρά, είτε ενισχύουν προϋπάρχουσες τάσεις αστικοποίησης και αρχικής συγκέντρωσης οικονομικών δραστηριοτήτων είτε ευνοούν την ανάδειξη νέων αστικών πόλων.

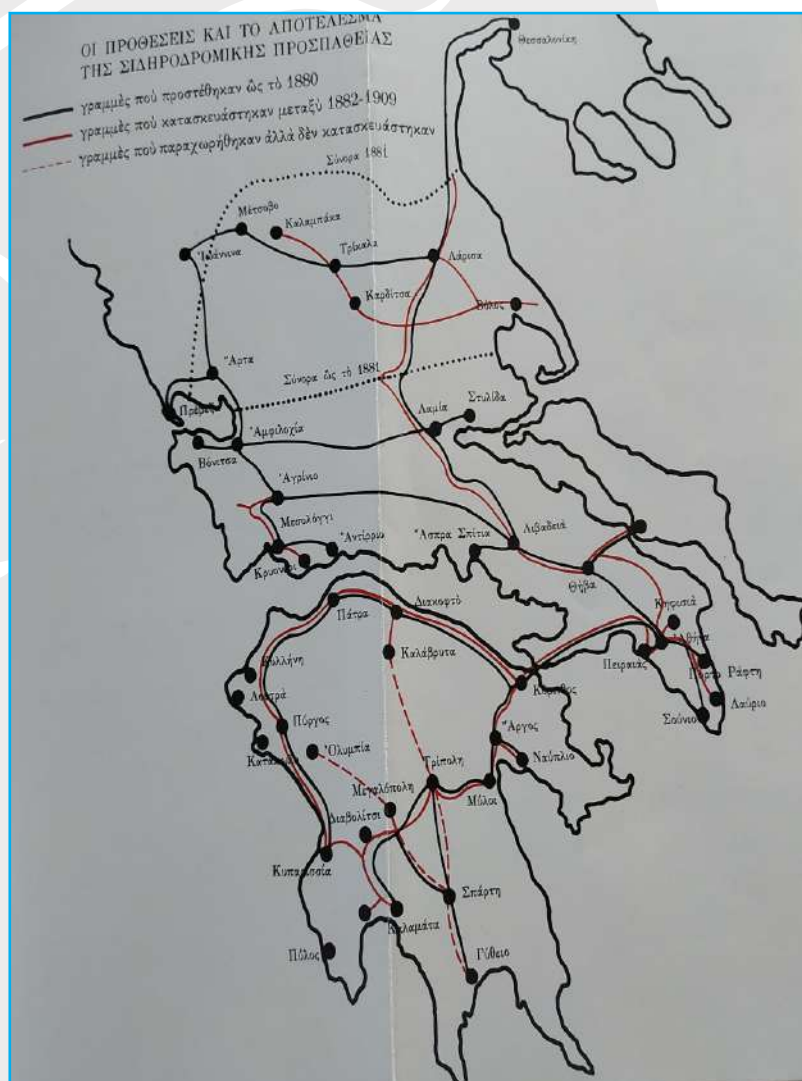
Η σύσταση τελωνείου αποτελεί συγκριτικό πλεονέκτημα για αυτούς τους πόλους, ενώ το ρυθμιστικό πλαίσιο ήδη από το 1847 για το δημοτικό δασμολόγιο στις εσωτερικές μεταφορές των εμπορευμάτων, ενέτεινε την πίεση σύστασης τελωνείων ακόμα και σε περιοχές της ενδοχώρας.

Νέα σιδηροδρομικά δίκτυα, η ανάπτυξη του αρχικού οδικού δικτύου, η διώρυγα της Κορίνθου, η διαρρύθμιση του λιμένα Πειραιά, η πρώτη ανάπτυξη της ελληνικής μεταποίησης αποτελούν τις δυνάμεις μεταρρύθμισης της τελωνειακής πολιτικής, διοίκησης και πρακτικής.

Πηγές:

Σακελλαρόπουλος, Θ. (2006), *Θεσμικός μετασχηματισμός και οικονομική ανάπτυξης*, Διόνικος, Αθήνα.

Τσοκόπουλος, Β. (1999), *Μεγάλα τεχνικά έργα στην Ελλάδα. Τέλη 19ου - Αρχές 20ου αιώνα*, Καστανιώτης, Αθήνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ ΑΡΧΙΚΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ (1863-1911)

ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ

1877

Ιδρύθηκε το Β' Τελωνείο Πειραιά σε ένα κτήριο δίπλα στη θάλασσα απέναντι από το Σταθμό του ΣΠΑΠ.

1880. Ιδρύθηκε το Γ' Τελωνείο Εξαγωγής στην πλατεία Καραϊσκάκη.

1882-3

Κατασκευάζεται η γραμμή του ιπποσιδηροδρόμου από το σταθμό Πειραιά ως το Τελωνείο (κεντρικό τελωνείο Αγίου Νικολάου). Λειτουργούν συνολικά 30 εργοστάσια .

1910

Λειτουργεί το τραμ της παραλίας για τη διαδρομή Άγιος Διονύσιος- Τελωνείο- Ξαβέρη

1896

Ο Πειραιάς έχει 50.200 κατοίκους έναντι μόλις 6.500 το 1857

Πηγή φωτογραφιών: Αρχείο Γ.Γ. Παπαδόπουλου

ΑΑΔΕ
Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ ΑΡΧΙΚΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ (1863-1911)

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΠΕΙΡΑΙΑ ΑΡΧΕΣ 19^{ΟΥ} ΑΙΩΝΑ

Πηγή: Φωτογραφικό Αρχείο ΕΛΙΑ/ΜΙΕΤ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ ΑΡΧΙΚΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ (1863-1911)

ΝΕΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ (1889)

Η νέα τελωνειακή διαίρεση της χώρας το 1889, ήδη αποτυπώνει τις συνέπειες των θεμελιωδών δυνάμεων της ενοποίησης του εθνικού χώρου και του αρχικού εκσυγχρονισμού μεταφορικών δικτύων και υποδομών.

Το κράτος διαιρείται σε 37 **τελωνειακά διαμερίσματα** που περιλαμβάνουν τελωνεία (διακρινόμενα σε τρεις τάξεις), υποτελωνεία (διακρινόμενα επίσης σε τρεις τάξεις), τελωνειακούς σταθμούς και τελωνειακά φυλακεία.

Σύμφωνα με το άρθρο 2, συνιστώνται αποταμιευτικά καταστήματα στα τελωνεία Βόλου, Ζακύνθου, Καλαμών, Κερκύρας, Κεφαλληνίας, Πατρών, Πειραιώς, Σύρου και Λαρίσης, και ειδικά για τα σιτηρά στα τελωνεία Ιθάκης και Λευκάδας και για το οινόπνευμα στα τελωνεία Θήρας, Λευκάδας και Κύμης.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΡΙΘΜ 89
1889
Εν Ἀθηναῖς τῇ 6 Ἀπριλίου

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ

Περὶ τελωνιακῆς διαιρέσεως τοῦ κράτους καὶ περὶ προσωπικοῦ τῶν τελωνιακῶν ἀρχῶν.

ΝΟΜΟΣ ΔΨΛΣΤ'

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α'

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ψηφισμένοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς, ἀπεφασίσαντες καὶ διατάσσοντες
Ἄρθρον 1.

Τὸ κράτος διαιρεῖται εἰς 37 τελωνιακὰ διαμερίσματα περιέχοντα ἐν ὅλῳ:

α) Τελωνεῖα	Αἰτῆς	9
β) »	Βας	7
γ) »	Γης	21
δ) Ὑποτελωνεῖα	Αἰτῆς	8
ε) »	Βας	12
ς) »	Γης	36
ζ) Τελωνιακοὺς σταθμοὺς		50 καὶ
η) Τελωνιακὰ φυλακεία		89

κατὰ τὸν παρατιθέμενον πίνακα, δεικνύοντα τὸν βαθμὸν ἐκαστῆς ἀρχῆς καὶ τὰς εἰς ἑκαστὸν τελωνεῖον ὑπαγομένους ὑποδιεστίρας τελωνιακὰς ἀρχάς.

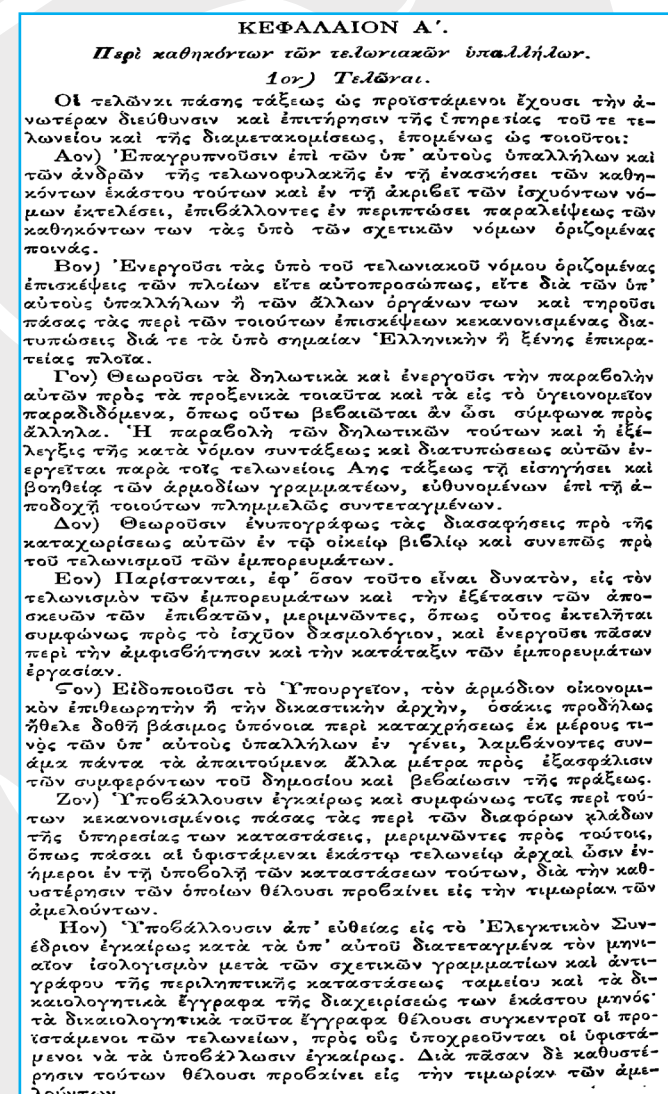
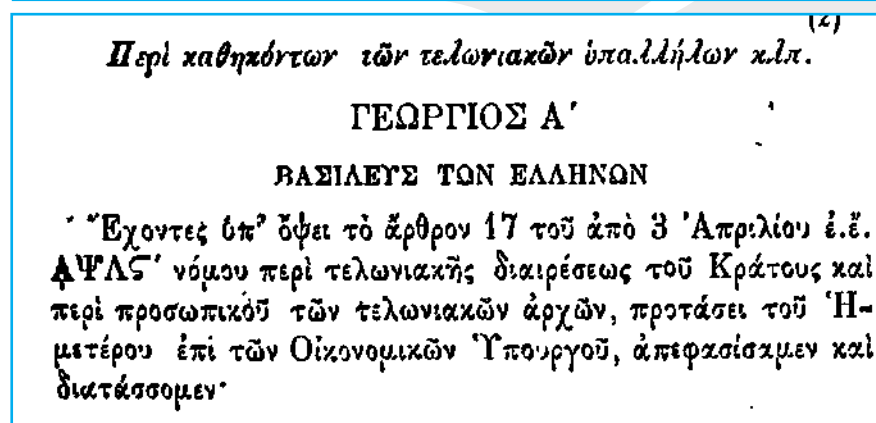

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ ΑΡΧΙΚΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ (1863-1911)

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟ ΚΑΘΗΚΟΝΤΟΛΟΓΙΟ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (1889)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ ΑΡΧΙΚΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ (1863-1911)

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΑ ΕΣΟΔΑ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ

1869

Δάνειο με εγγύηση τις εισπράξεις των **τελωνείων Αθηνών, Πειραιώς και Πατρών**

1871

Δάνειο με εγγύηση τις εισπράξεις του **τελωνείου Σύρου**

1874

Δάνειο με εγγύηση τις εισπράξεις ενός τρίτου του **τελωνείου Σύρου**

1876

Δάνειο με εγγύηση των εισπράξεων του **τελωνείου Ζακύνθου**

1880

Δάνειο με εγγύηση τα περισσεύματα των **τελωνειακών εισπράξεων Αθηνών, Πειραιώς, Πατρών και Ζακύνθου**

1884

Δάνειο με εγγύηση τα περισσεύματα των **τελωνείων Πειραιώς, Αθηνών, Πατρών, Σύρου, Κατακώλου, Καλαμών, Κεφαλληνίας, Ζακύνθου και Κέρκυρας αλλά και των τελωνειακών εισπράξεων Βώλου, Τσάγρεσι και Άρτης**

Πηγή: Τσέστων, Κ. (1887), 44-45

Έκκλη Συνολο- λογήσεις	ΧΡΕΗ ΚΑΙ ΕΠΓΥΨΕΙΣ ΑΥΤΩΝ	Όνομαστικών Ποσών χρέους	Πραγματικών Ποσών οφειλόμενων	Ποσα απαιτού- μενα προς υπη- ρσίαν των δανείων
		Δραχμαί	Δραχμαί	Δραχμαί
1832	Δάνειον Διρ. 'Αγγλ. 3,000,000 ήγγυημένον υπό τῆς 'Αγγλίας Γαλι- λίας καὶ 'Ρωσσίας	75,000,000	60,000,000	900,000
1868	Χρέος πρὸς τοὺς κληρονόμους τοῦ βασιλέως 'Οθωνος	4,500,000	4,500,000	200,250
	'Αποζημίωσις πρὸς τὰς ναυτικὰς νήσους "Υἱας, Σκίτσας κλπ. διὰ θυσίας γενομένας κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα.....	—	—	270,539
1863	Δάνειον 6,000,000 παλ. δραχμῶν (6 ο/ε).....	5,340,000	3,642,400	427,239
1869	Δάνειον 25,000,000 φρ. ήγγυημένον διὰ τῶν εισπράξεων τῶν τε- λωνείων 'Αθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Πατρῶν (μέρος αὐτοῦ πρὸς 8 ο/ε καὶ μέρος πρὸς 9 ο/ε)	25,000,000	16,793,250	2,320,713
1871	Δάνειον 4,000,000 δρ. ήγγυημένον διὰ τοῦ τρίτου τῶν εισπράξεων τοῦ τελωνείου Σύρου πρὸς 8 ο/ε.....	4,000,000	3,218,750	359,950
1874	Δάνειον 26,000,000 δρ. ήγγυημένον διὰ τοῦ τρίτου τῶν εισπράξεων τῶν ταμείων Κατακώλου, Καλαμῶν, Κεφαλληνίας καὶ δύο τρίτων ἐκ τῶν τοῦ τελωνείου Σύρου πρὸς 6 ο/ε	26,000,000	24,478,500	1,689,893
1876	Δάνειον 10,000,000 δρ. ήγγυημένον διὰ τῶν εισπράξεων τοῦ τε- λωνείου Ζακύνθου πρὸς 6 ο/ε.....	10,000,000	7,121,000	483,912
1878	Δάνειον 30,000,000 εἰς χρυσὸν (τὸ μετατραπὲν παλαιὸν δάνειον τοῦ 1824—1825) πρὸς 5 ο/ε.....	30,000,000	22,500,000	1,897,500
1879	Δάνειον 60,000,000 εἰς χρυσὸν ήγγυημένον διὰ τῆς προσόδου τοῦ χαρτοσήμου πρὸς 6 ο/ε.....	60,000,000	58,240,000	3,963,825
1880	Δάνειον 120,000,000 εἰς χρυσὸν ήγγυημένον διὰ τοῦ φόρου ἐπὶ τῆς καταναλώσεως τοῦ καπνοῦ, διὰ τῶν ἐπείων δόσεων τῶν ἐθνικῶν γαιῶν καὶ φυτειῶν καὶ διὰ τοῦ περισσεύματος τῶν τελωνειακῶν εισ- πράξεων 'Αθηνῶν, Πειραιῶς, Πατρῶν καὶ Ζακύνθου πρὸς 5 ο/ε..	120,000,000	117,463,000	6,969,500
1884	Δάνειον 170,000,000 εἰς χρυσὸν ήγγυημένον διὰ τοῦ περισσεύμα- τος τῆς προσόδου τοῦ χαρτοσήμου, τῶν περισσευμάτων τῶν τελω- νείων Πειραιῶς, 'Αθηνῶν, Πατρῶν, Σύρου, Κατακώλου, Καλα- μῶν, Κεφαλληνίας, Ζακύνθου καὶ Κέρκυρας καὶ διὰ τῶν τελωνια- κῶν εισπράξεων Βώλου, Τσάγρεσι καὶ "Άρτης (μόνον 110,000 'Ομολ. τοῦ δανείου τούτου διετέθησαν).....	170,000,000	55,000,000	1,630,000
	Δραχμαί.....	529,840,000	372,958,900	21,113,323

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ ΑΡΧΙΚΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ (1863-1911)

ΤΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΑΠΟ ΠΛΕΥΡΑΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1884-1887

Τα σημαντικότερα τελωνεία από πλευράς εισπράξεων, την περίοδο 1884-1887, ήταν τα ακόλουθα κατά φθίνουσα κατάταξη:

- 1ο- Πειραιώς
- 2ο- Σύρου
- 3ο- Πατρών
- 4ο- Βώλου
- 5ο- Κερκύρας
- 6ο- Καλαμών
- 7ο- Ζακύνθου
- 8ο - Αθηνών

«Πας ο θέλων να σχηματίση περί της αναπτύξεως του ελληνικού εμπορίου ευρυτέραν τινά ιδέαν της υπό μεμονωμένων τινών πόλεων παρεχομένης, θέλει εύρει λίαν ενδιαφέροντας τους επομένους πίνακας των εισπράξεων των ελληνικών τελωνείων...»

Πηγή: Τσέστων, Κ. (1887), 157-158

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΔΕΙΚΝΥΩΝ ΤΑΣ ΤΕΛΩΝΙΑΚΑΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΙΟΥΛΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΑ ΕΤΗ 1884, 1885, 1886 καὶ 1887.								
Τελωνεία	1884		1885		1886		1887	
	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.	Δρ.	Λ.
Ἀθηνῶν	19,290	65	12,939	40	22,590	15	55,591	80
Βώλου	99,413	77	102,453	31	124,471	64	125,251	66
Ζακύνθου	50,978	41	48,695	82	37,861	58	52,479	12
Κερκύρας	64,768	99	96,697	82	131,563	07	140,233	21
Κεφαλληνίας	50,288	51	53,796	21	28,181	91	73,395	60
Πατρῶν	163,031	85	140,913	35	187,636	55	351,680	30
Πειραιῶς	500,369	39	373,879	33	591,316	16	677,664	85
Σύρου	166,802	07	146,236	71	238,031	40	303,426	00
Θήρας	6,390	54	9,037	46	7,803	78	6,424	66
Καλαμῶν	54,768	14	32,034	39	51,292	36	87,095	00
Λαυρίου	3,948	84	2,749	04	5,551	58	7,895	40
Λευκάδος	13,944	43	9,246	13	28,702	18	24,917	16
Ναυπλίου	31,417	85	26,427	77	40,544	05	35,921	24
Σπετσῶν	132	57	488	25	2,643	90	66	72
Τυρνάβου	5,344	15	—	—	391	24	126	63
Ἄρτας	508	10	28	81	—	—	—	—
Ἀστακοῦ	14,175	31	12	03	1,241	93	—	—
Βονίτης	642	89	501	30	899	34	621	69
Γαλαξειδίου	3,633	10	1,879	81	3,546	79	2,835	00
Γυθείου	6,289	17	6,060	54	3,884	06	5,028	46
Ἠθάκης	3,217	98	3,354	02	8,088	75	3,784	36
Καλαμπάκας	549	41	—	—	—	—	348	10
Κατακόλου	17,957	50	20,556	08	29,708	81	49,623	73
Κυθήρων	1,544	29	1,053	36	2,602	05	5,254	97
Κύμης	2,048	92	4,307	04	5,742	14	5,752	52
Μεσολογγίου	7,776	74	11,411	26	13,791	93	18,301	17
Πατρῶν	944	66	3,376	71	4,815	49	2,446	62
Τήνου	2,021	18	1,331	92	1,086	84	4,144	00
Τεάγισι	3,292	94	3,128	96	2,158	42	2,065	04
Υδρας	4,444	31	2,734	61	1,463	85	3,793	80
Χαλκίδος	5,406	47	9,688	32	9,366	77	7,730	64
Ἐν ὅλῳ	1,307,363	73	1,125,019	76	1,587,038	59	2,053,899	45

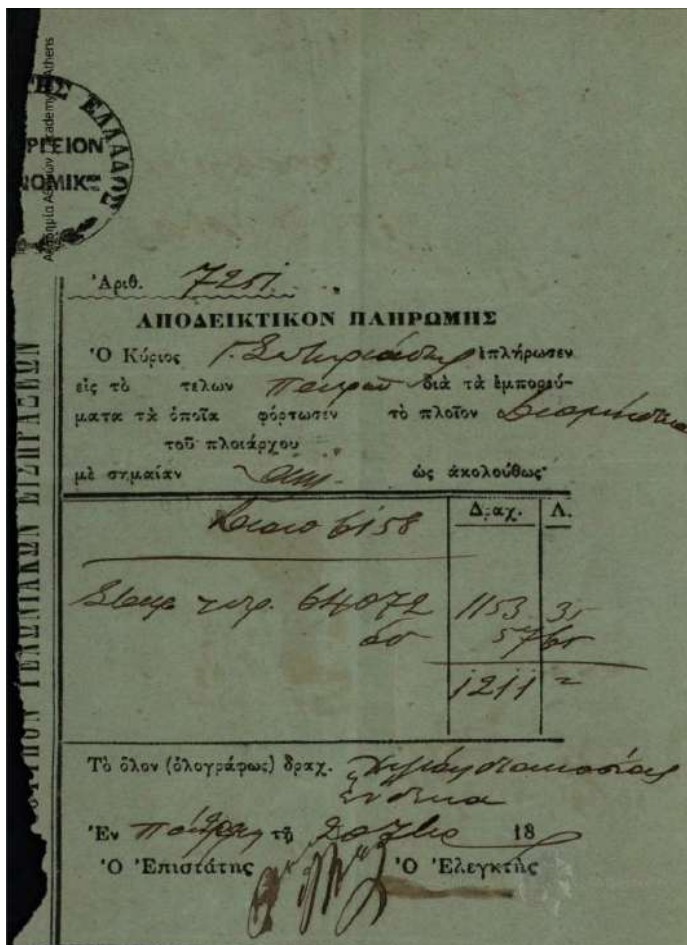

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

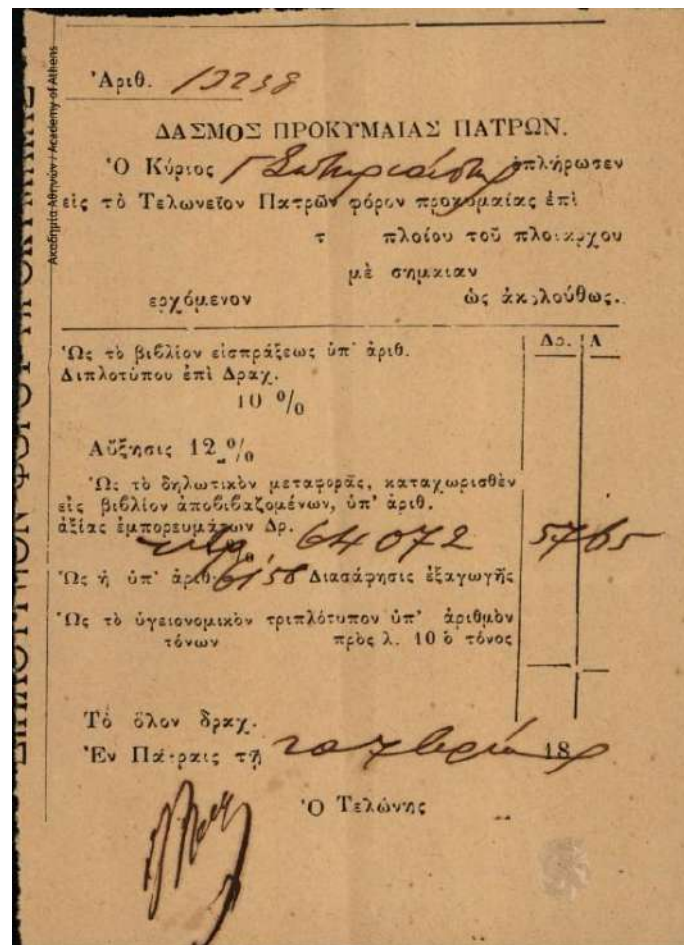
ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΟΥ ΑΡΧΙΚΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ (1863-1911)

ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΕΣ ΔΙΑΤΥΠΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΑ ΕΝΤΥΠΑ ΣΤΑ ΤΕΛΗ ΤΟΥ 19ΟΥ ΑΙΩΝΑ

Πηγή τεκμηρίων: Αρχείο Ακαδημίας Αθηνών

Απόδειξη πληρωμής στο Τελωνείο Πατρών για φόρτωση εμπορευμάτων
(20.9.1889)

Απόδειξη πληρωμής δασμού προκυμαίας στο Τελωνείο Πατρών
(20.9.1889)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΕΝΟΠΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ, ΝΕΟ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟ ΕΔΑΦΟΣ ΚΑΙ Η ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗΣ ΑΦΟΜΟΙΩΣΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Το νέο κύμα ενοποίησης της χώρας με τη Μακεδονία, τη Θράκη, τα Νησιά του Αιγαίου και την Κρήτη (1912-1913) και τα Δωδεκάνησα (1947) διαμορφώνει τον τελικό τελωνειακό χάρτη της χώρας.

Η περίοδος όμως αυτή περιλαμβάνει και τρία άλλα κομβικά ιστορικά στοιχεία που είχαν και μια ιδιαίτερη τελωνειακή όψη. Η ελληνική διοίκηση σε όλη τη Θράκη (περιλαμβανομένης της Ανατολικής) και την περιοχή της Σμύρνης (1918-1922) καθώς και η δημιουργία της ελληνικής διοίκησης Κορυτσάς την περίοδο 1940-1941, διαμόρφωσαν τα ιστορικά όρια του τελωνειακού εδάφους της Νέας Μεγάλης Ελλάδας.

Αρχειακό υλικό (εγγράφων, χαρτών και φωτογραφιών) αποτυπώνει αυτή τη μεταβατική φάση στη μακρόχρονη ενοποίησης και τελική διαμόρφωση του εθνικού χώρου, αλλά και την πολυδιάστατη τελωνειακή πτυχή της. Νέες τελωνειακές αρχές σε όλα τα παραπάνω εδάφη σε συνδυασμό με επιμέρους τελωνειακές πολιτικές (νομοθεσία και διαδικασίες) υπάγονταν στο ευρύτερο σχέδιο της ενοποίησης και της εγκαθίδρυσης ενός ενιαίου εθνικού τελωνειακού χώρου.

Πηγή χάρτη: ΓΑΚ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΝΕΑ ΣΥΝΟΡΑ, ΝΕΑ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΑ ΚΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΝΕΕΣ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Ο νέος τελωνειακός χάρτης της χώρας συνοδεύεται από νέες εξελίξεις στην εσωτερική οργάνωση των τελωνειακών αρχών, τη δημιουργία νέων ειδικών τελωνείων, τη θέσπιση κωδικοποιήσεων και νέων διαδικασιών λόγω της ανάπτυξης των μεταφορικών δικτύων.

Το 1917 θεσπίζεται ο **νέος Οργανισμός των Τελωνείων και τα δικαιώματα εκτέλεσης τελωνειακών εργασιών.**

Το 1918 θεσπίζεται ο **πρώτος Τελωνειακός Κώδικας.**

Ιδρύεται επίσης το 1918 η **Τελωνειακή Αστυνομία.**

Η **πρώτη κωδικοποίηση του τελωνειακού δασμολογίου (1920)**

Η περίοδος 1912-1947 ταυτίζεται με την ολοκλήρωση της διαδικασίας ενοποίησης του εθνικού χώρου και αλλαγές σημαντικές στον τελωνειακό χάρτη της χώρας. Η Μακεδονία, η Ήπειρος, η Θράκη, η Κρήτη, τα Δωδεκάνησα και τα νησιά του Β. Αιγαίου ενσωματώνονται στον εθνικό (τελωνειακό) κορμό, νέα προσφυγικά κύματα και αποκατάσταση κυρίως στη Μακεδονία και τη Θράκη.

Carte d'établissement des réfugiés ruraux et urbains en Grèce (1923-26), K. Barbari*s, Imp. Berger-Levrault.
Ψηφιακή Χαρτοθήκη Αρχείου Χαρτογραφικής Κληρονομιάς

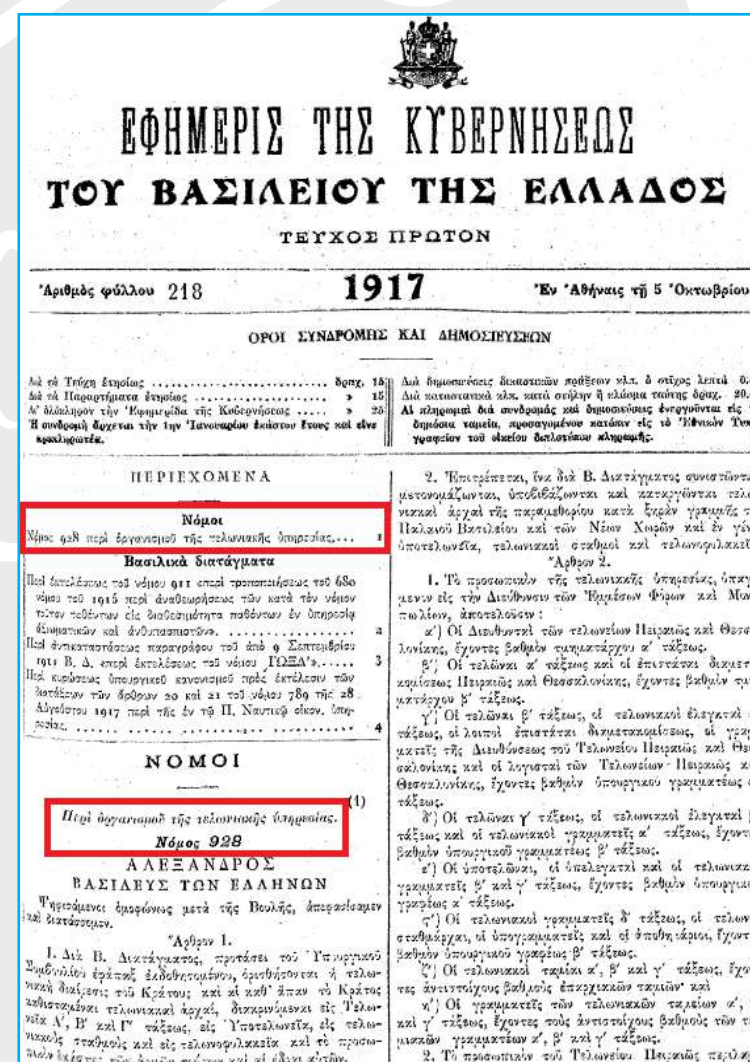
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

Ο ΝΕΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (1917)

Το 1917 θεσπίζονται διατάξεις περί Οργανισμού της Τελωνειακής Υπηρεσίας που περιλαμβάνουν κυρίως τα ακόλουθα:

- Τελωνειακή διαίρεση της χώρας
- Διάκριση των τελωνειακών αρχών
- Υπαγωγή του τελωνειακού προσωπικού στη Διεύθυνση Έμμεσων Φόρων και Μονοπωλίων
- Ειδικές ρυθμίσεις για το προσωπικό και τις αρμοδιότητες των Τελωνείων Πειραιώς και Θεσσαλονίκης
- Μισθολογική κατάσταση
- Δικαιώματα Εκτέλεσης Τελωνειακών Υπηρεσιών
- Πειθαρχική εξουσία
- Τελωνειακές αμφισβητήσεις και λειτουργία Επιτροπών στον Πειραιά και τη Θεσσαλονίκη
- Κωδικοποίηση της τελωνειακής νομοθεσίας
- Πλειάδα εξουσιοδοτικών διατάξεων για τη ρύθμιση επιμέρους θεμάτων, συμπεριλαμβανομένης της κατάργησης τελωνειακών μονάδων στην παλαιά οροθετική γραμμή

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

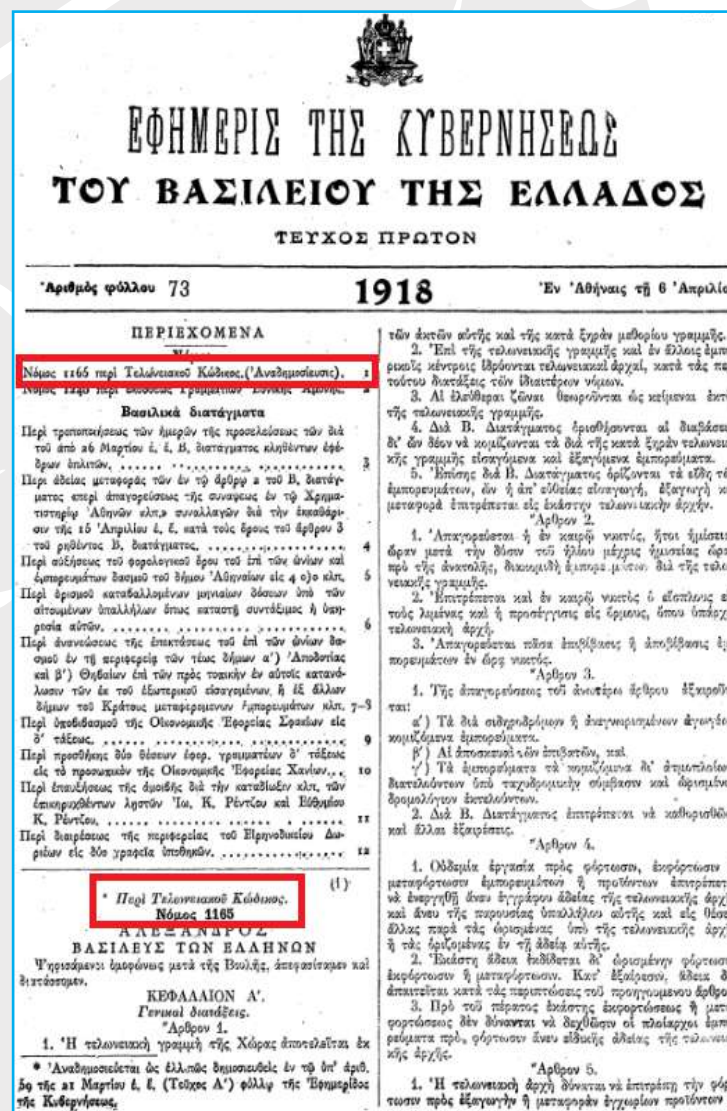
ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

Ο ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ ΤΟΥ 1918

Το 1918 θεσπίζεται ο Τελωνειακός Κώδικας (ν. 1165), ένα από τα μακροβιότερα τελωνειακά νομοθετήματα της χώρας.

Διαρθρώνεται σε δέκα-οκτώ κεφάλαια και 144 άρθρα, θεσπίζοντας το κανονιστικό πλαίσιο για τις θεμελιώδεις τελωνειακές αρχές και ορισμούς, την άφιξη και τα δηλωτικά εισαγωγής, τις διασαφήσεις εισαγωγής και τελωνισμού, τη διαμετακόμιση, τα αζήτητα εμπορεύματα, τις ελεύθερες ζώνες, τα δικαιώματα υπερημερίας, τις αποσκευές επιβατών, τις τελωνειακές ζώνες επιτήρησης, τις τελωνειακές παραβάσεις και τη λαθρεμπορία.

«Επιτρέπεται, ίνα δια Β. Διατάγματος καθορισθή τελωνειακή ζώνη επιτηρήσεως, αρχομένη από των συνόρων της ξηράς μέχρι δέκα χιλιομέτρων προς το εσωτερικόν του Κράτους και από των ακτών της θαλάσσης μέχρι πέντε χιλιομέτρων προς το εσωτερικόν, εντός της οποίας τα εμπορεύματα, δια Β. Διατάγματος ορισθησόμενα, κατά την μεταφοράν και αποθήκευσιν αυτών, υπόκεινται εις εξέτασιν ή κατάσχεσιν. Η ζώνη αυτή επιτρέπεται να επεκταθή προς αυστηροτέραν άσκησιν της επιτηρήσεως, ιδίως κατά μήκος της οροθετικής γραμμής, τηρουμένων των φυσικών ορίων τα οποία παρουσιάζουσι τα ύδατα, αι δημόσιοι οδοί ή αι σιδηροδρομικαί γραμμαί». Άρθρο 81 ν. 1165/1918

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

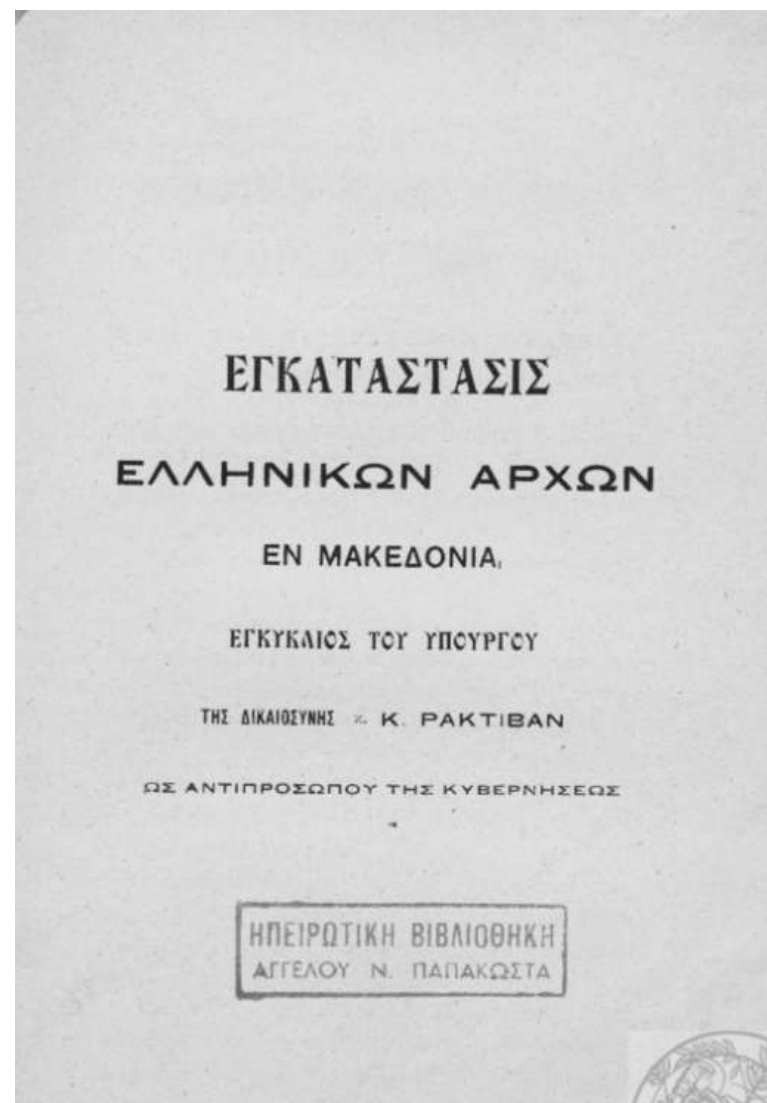
ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΣΤΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

«Επικεφαλής της προσωρινής διοίκησης από τις πρώτες μέρες της παράδοσης της Θεσσαλονίκης στον ελληνικό στρατό μέχρι και τον Ιούνιο του 1913 ήταν ο υπουργός Δικαιοσύνης Κωνσταντίνος Ρακτιβάν ως αντιπρόσωπος της ελληνικής κυβέρνησης.

Οι υπηρεσίες που δημιούργησε ο Κ. Ρακτιβάν, όταν έφθασε στη Θεσσαλονίκη με το ατμόπλοιο «Αρκάδια», συνοδευόμενος από δέκα προξενικούς, δυο δικαστικούς, πέντε τελωνειακούς και τρεις-τέσσερις άλλους υπαλλήλους, αποτέλεσαν τη βάση της Γενικής Διοίκησης Μακεδονίας αλλά και του διοικητικού μηχανισμού της Προσωρινής Κυβέρνησης Θεσσαλονίκης αργότερα»

Πηγή: Μαχαίρα, Α. «Η Θεσσαλονίκη του Μεσοπολέμου, στην Ιστορία της Ελλάδας του 20ού αιώνα, 1922-1940 Ο ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟΣ, Βιβλιόραμα, Αθήνα 2002

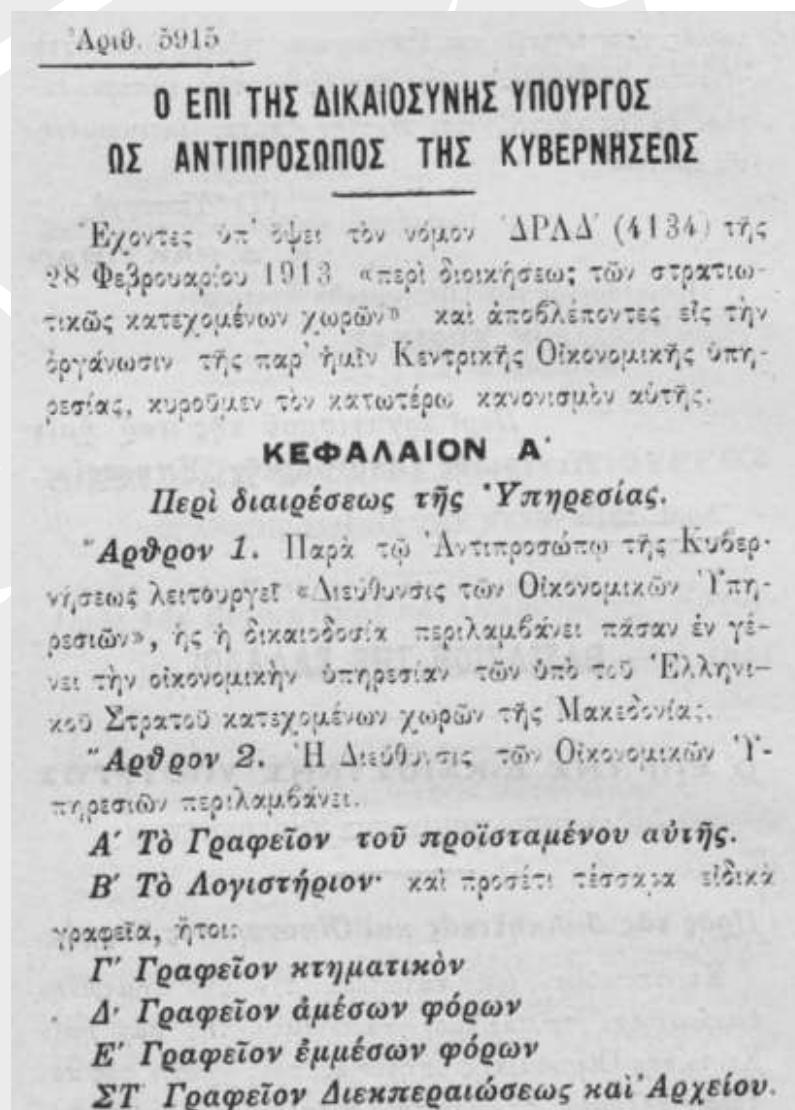
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΣΤΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

«Ιδιαίτερη προσοχή εδόθη υπό της Διευθύνσεως των Οικονομικών Αρχών Μακεδονίας εις την οργάνωσιν και λειτουργίαν της τελωνιακής υπηρεσίας. Χάρις εις τον ζήλον φιλοπονίαν και την των εκ Κρήτης εν αρχή, είτα δε και εκ της παλαιάς Ελλάδος, καθώς και εκ των εγχωρίων προσληφθέντων υπαλλήλων του τελωνείου Θεσσαλονίκης, τούτο ηδυνήθη εντός ολίγων ημερών, από της παραδόσεως της πόλεως να λειτουργήση και έκτοτε εξακολούθησεν, άνευ διακοπής τινός, παρ' όλα τα επακολουθήσαντα πολεμικά γεγονότα, τας εργασίας του...»

Πηγή: Κοφινάς, Γ., Τα Οικονομικά της Μακεδονίας, Ανατύπωσις εκ του Δελτίου του Υπουργείου των Οικονομικών, Εν Αθήναις 1914 (Βιβλιοθήκη Ιστορικών Μελετών αρ.303, εκδόσεις Καραβία, Αθήνα 2018)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΣΤΗ ΜΕΘΟΡΙΟ ΤΗΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Πηγή: Φωτογραφικό Αρχείο ΕΛΙΑ/ ΜΙΕΤ

ΑΑΔΕ
Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: ΤΑ ΤΡΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ

Πηγή: Επαμεινώνδας, Γ. (2017)

Το «πρώτο» Τελωνείο

(στη φωτογραφία του Σέκελυ, 1863- το μεσαίο από τα τρία λευκά κτίρια)

Το «δεύτερο» Τελωνείο

(πάνω στην καινούργια, τότε, αποβάθρα, στην προέκταση της λεωφόρου Νίκης)

Το «τρίτο» Τελωνείο

(σωζόμενο σήμερα κτήριο, από οπλισμένο σκυρόδεμα, διαστάσεων 200x25 μ., 12.000 τ.μ., πάνω στην κεντρική προβλήτα του νέου λιμανιού - η όψη προς την οδό Αθέρωφ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Πηγή: Υπουργείο Πολιτισμού

Το **Μέγαρο του Τελωνείου** θεμελιώθηκε το 1910 με σχέδια του μηχανικού Ελί Μοδιάνο και αποτελεί το πρώτο κτήριο στην πόλη με οπλισμένο σκυρόδεμα. Το κτίριο αποτελεί αντίγραφο του τελωνείου του Σίρκεζι στην Κωνσταντινούπολη και λόγω της Γαλλικής καταγωγής του αρχιτέκτονα αλλά και των γαλλικών σπουδών του Μοδιάνο φέρει πολλά στοιχεία γαλλικής αρχιτεκτονικής. Αποτελεί δείγμα εκλεκτικισμού των αρχών του αιώνα. Επίμηκες, ορθογώνιο κτίσμα, με μήκος 200μ και πλάτος 25μ. Αποτελείται από ισόγειο, όροφο και σοφίτα με ελαφρώς επικλινή σκεπή και φεγγίτες στο κεντρικό κομμάτι του κτιρίου.

ΑΑΔΕ
Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Πηγή: Υπουργείο Πολιτισμού

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Πηγή: Φωτογραφικό Αρχείο ΕΛΙΑ/ ΜΙΕΤ

ΑΑΔΕ
Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Πηγή: Φ.Α. ΕΛΙΑ/ ΜΙΕΤ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Πηγή: Φ.Α. ΕΛΙΑ/ ΜΙΕΤ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΥΣ

Η ανάπτυξη του σιδηροδρομικού δικτύου την περίοδο 1890-1920 και ιδιαίτερα η κατασκευή της γραμμής Πειραιώς- Συνόρων την περίοδο 1889-1904 σε συνδυασμό με το σιδηροδρομικό δίκτυο της Μακεδονίας και της Θράκης που ενσωματώθηκαν στο νεοελληνικό κράτος τις πρώτες δεκαετίες του 20ου αιώνα, αποτέλεσαν ένα νέο πεδίο δράσης της Τελωνειακής Υπηρεσίας.

Το 1923 θεσπίζεται ο **κανονισμός της τελωνιακής υπηρεσίας επί της δια σιδηροδρόμων** εισαγωγής, εξαγωγής, διαμετακομίσεως και μεταφοράς.

Ο Κανονισμός είναι ιδιαίτερα αναλυτικός, αρθρώνεται σε 30 άρθρα και περιλαμβάνει υποδείγματα δηλωτικού εισαγωγής εμπορευμάτων, δηλωτικού εισαγωγής αποσκευών επιβατών, αποσπάσματος δηλωτικού εισαγωγής αποσκευών επιβατών, φύλλου πορείας και αποδείξεως παραλαβής υπό του σιδηροδρόμου υποκείμενων εμπορευμάτων.

Πηγή: ΦΕΚ 82Α, 28.3.1923

Περί κανονισμού της τελωνιακής υπηρεσίας επί της δια σιδηροδρόμων εισαγωγής, εξαγωγής, διαμετακομίσεως και μεταφοράς.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β' ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Έχοντες υπ' όψει τὸ ἄρθρον 16 τοῦ νόμου 928 τῆς 27 Σεπτεμβρίου 1917 ἀπερὶ ὀργανισμοῦ τῆς τελωνιακῆς ὑπηρεσίας καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 24, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ δευτέρου ἁρθροῦ τοῦ νόμου 1941 τῆς 23 Ἰανουαρίου 1920, 37 § 9 καὶ 144 τοῦ νόμου 1165 τῆς 17 Μαρτίου 1918 «περὶ τελωνιακοῦ Κώδικος», προτάσας τῶν Ἑμετέρων ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ἐπὶ τῆς Συγκοινωνίας Ὑπουργῶν, ἀπεφασίσαντες καὶ διατάσσομεν:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρον 1.

1. Ἡ εἰσαγωγή, ἐξαγωγή, διαμετακομίσεις καὶ μεταφορά εμπορευμάτων καὶ ἀποσκευῶν ἐπιβατῶν διὰ τοῦ σιδηροδρόμου ἐπὶ τρέπεται ἐν ὅρῳ ἡμέρας καὶ νυκτός.

2. Ἡ ἀποστολὴ τῶν ἀποσκευῶν τῶν ἐπιβατῶν καθὼς καὶ τῶν εμπορευμάτων τῶν εἰσαγομένων σιδηροδρομικῶς διὰ παραμεθρίου τελωνείου καὶ προσωρισμένων νὰ μετακομισθῶσιν εἰς ἐσωτερικὸν τελωνεῖον ἐντὸς σκευοφόρων ἀμαξῶν, κλεισμένων διὰ κινητῶν κλειθρῶν ἢ μολυβδοσφραγισμένων, θέλει γίνεσθαι ἀμέσως μετὰ τὴν ἀρτίειν τῆς ἀμαξοστοιχίας, καθ' ἑκάστην καὶ καθ' οἱανδήποτε ὥραν, μὴ ἐξαίρουμένων τῶν Κυριακῶν καὶ ἐξαίρετέων ἡμερῶν.

3. Διὰ πᾶσαν ἄλλην τελωνειακὴν ἐργασίαν ἰσχύει ὁ κανονισμὸς ὥρων ἐργασίας, ὁ καθορισθεὶς διὰ τοῦ ἁρθροῦ 3 τοῦ Β. διατάγματος τῆς 21 Δεκεμβρίου 1917.

Ἄρθρον 2.

Αἱ ὑπηρεσίαι τῶν σιδηροδρόμων, ὀφείλουσι νὰ κοινοποιῶσι τὰ δρομολόγια τῶν ἀμαξοστοιχιῶν εἰς τὰ τελωνεῖα καὶ νὰ εἰσδοποιῶσιν αὐτὰ ἐγκαίρως περὶ τῶν ἐκτάκτων ἀμαξοστοιχιῶν, καθὼς καὶ περὶ πάσης τυχόν ἀξιολόγου καθυστέρησεως ἐν τοῖς τακτικοῖς δρομολογίοις αὐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Άρθρο 3 παρ.1

«Περί κανονισμού της τελωνιακής υπηρεσίας επί της διά σιδηροδρόμου εισαγωγής...»

«Δια την τελωνειακήν υπηρεσίαν του σιδηροδρόμου Γουμέντζης- Θεσσαλονίκης και Φλωρίνης- Θεσσαλονίκης είναι αρμόδια τόσοι διά την εισαγωγήν και εξαγωγήν όσον και διά την διαμετακόμισιν τα παραμεθόρια τελωνεία Γουμέντζης και Φλωρίνης και τα τελωνεία Θεσσαλονίκης, Λαρίσης, Πειραιώς και Αθηνών...»

Άρθρο 10

«Περί κανονισμού της τελωνιακής υπηρεσίας επί της διά σιδηροδρόμου εισαγωγής...»

«Οσάκις αι σιδηροδρομικά γραμμάϊ δεν άγουσιν κατ' ευθείαν μέχρι του Τελωνείου η μεταφορά των εμπορευμάτων, είτε από των τελωνειακών αποθηκών ή της παραλίας εις τους σιδηροδρομικούς σταθμούς είτε τανάπαλιν, θέλει ενεργείσθαι υπό την εποπτείαν τελωνειακών υπαλλήλων, επιμελεία και δαπάναις των σιδηροδρομικών εταιρειών ή των ενδιαφερομένων»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

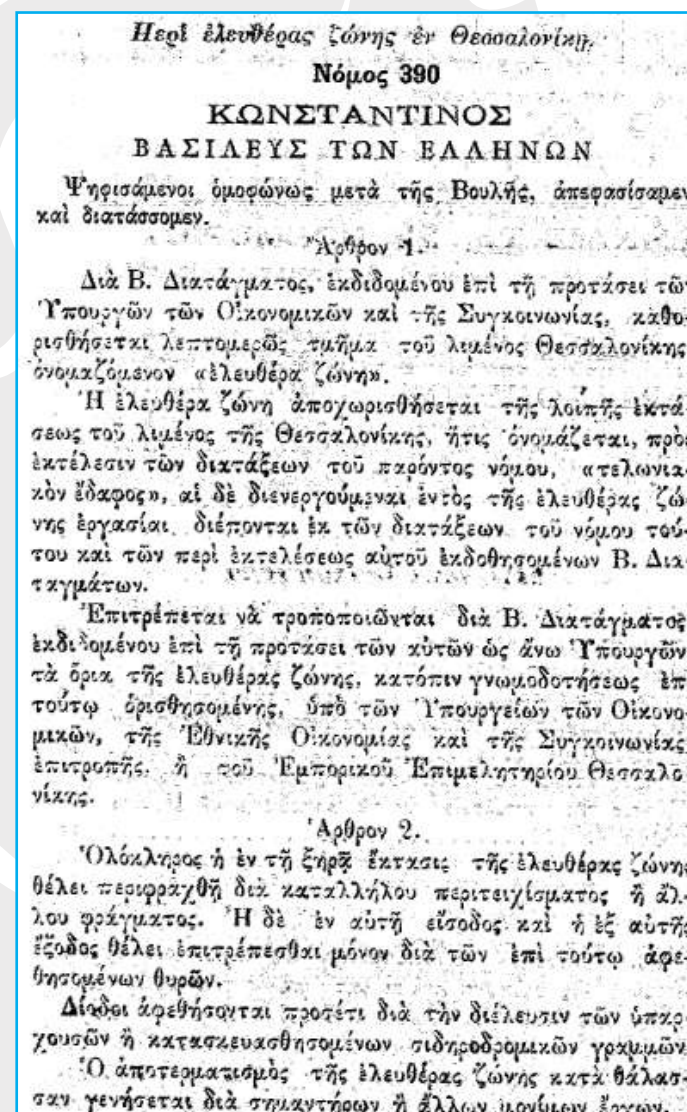
ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΖΩΝΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Το 1914 ιδρύεται η Ελεύθερη Ζώνη Θεσσαλονίκης και καθορίζονται οι σημαντικότεροι τελωνειακοί όροι επιτήρησης, ελέγχου και διαχείρισής της.

Άρθρο 20 ν.390/1914

«Η τελωνειακή υπηρεσία της ελευθέρας ζώνης Θεσσαλονίκης αποτελεί αυτοτελές τελωνείο α' τάξεως. Του τελωνείου της ελευθέρας ζώνης προσταται εις τελώνης α' τάξεως διοριζόμενος εκ των εχόντων τα προσόντα του αντιστοίχου βαθμού της τελωνειακής υπηρεσίας. Δύναται η διεύθυνσις του τελωνείου να ανατίθεται προσωρινώς...εις τον τελώνην Θεσσαλονίκης ή εις οικονομικόν επιθεωρητήν».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΚΑΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΔΙΑΒΑΣΗ ΕΥΖΩΝΩΝ

Πηγή φωτογραφίας: Αρχείο Γ. Φ. Παπαδόπουλου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

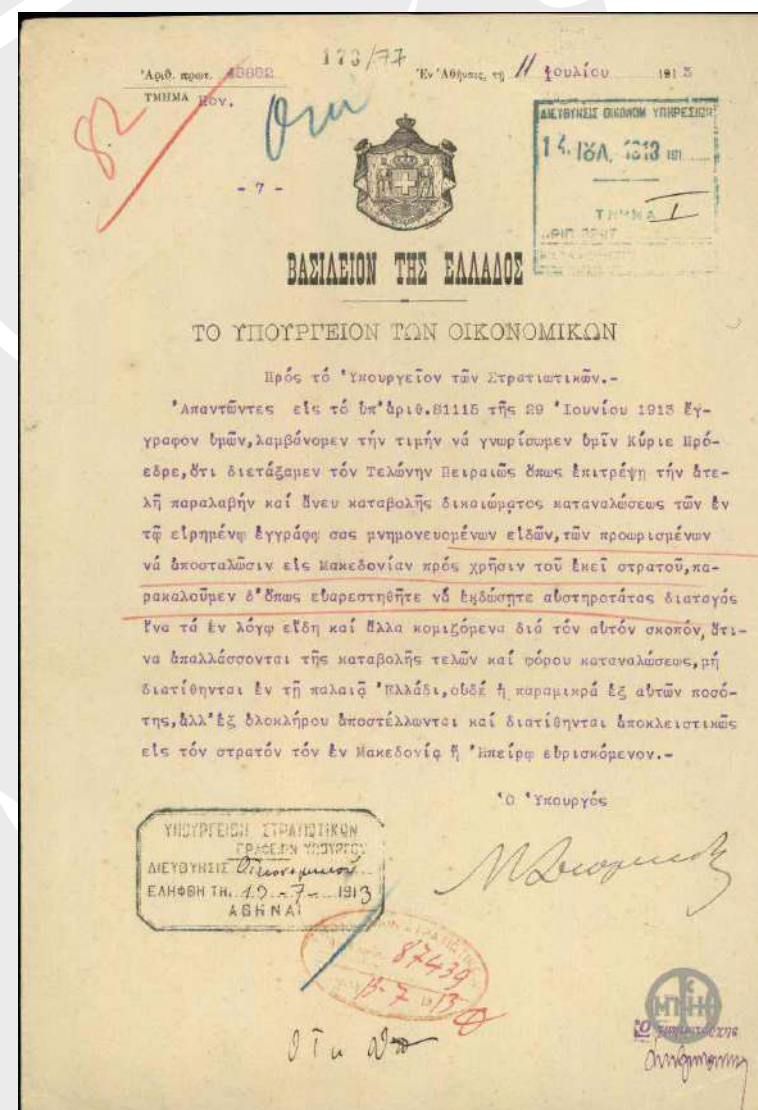
ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΕΣ ΑΤΕΛΕΙΕΣ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Μέσω του τελωνειακού θεσμού της ατέλειας, ενισχύεται με αναγκαία είδη ο ελληνικός στρατός.

Επιστολή Α. Διομήδη προς το Υπουργείο Στρατιωτικών σχετικά με την απειλή παραλαβή ειδών για τον ελληνικό στρατό στη Μακεδονία (11.7.1913).

Σύμφωνα με το τεκμήριο, δόθηκε διαταγή στο Τελωνείο Πειραιά προκειμένου να επιτρέψει την ατελή παραλαβή ειδών για τον ελληνικό στρατό στη Μακεδονία, τα οποία είχε ορίσει με έγγραφο του ο Βενιζέλος και ζητείται και η έκδοση διαταγής με την οποία θα απαγορεύεται η διάθεση των ατελών ειδών στην «Παλαιά Ελλάδα».

Πηγή: Αρχείο Ιδρύματος Ελευθερίου Βενιζέλου

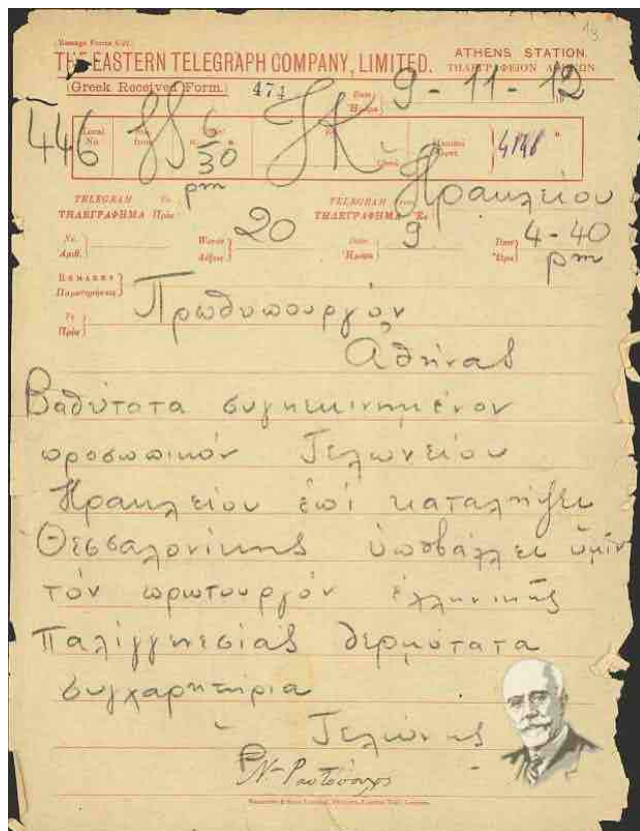

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΚΑΒΑΛΑΣ

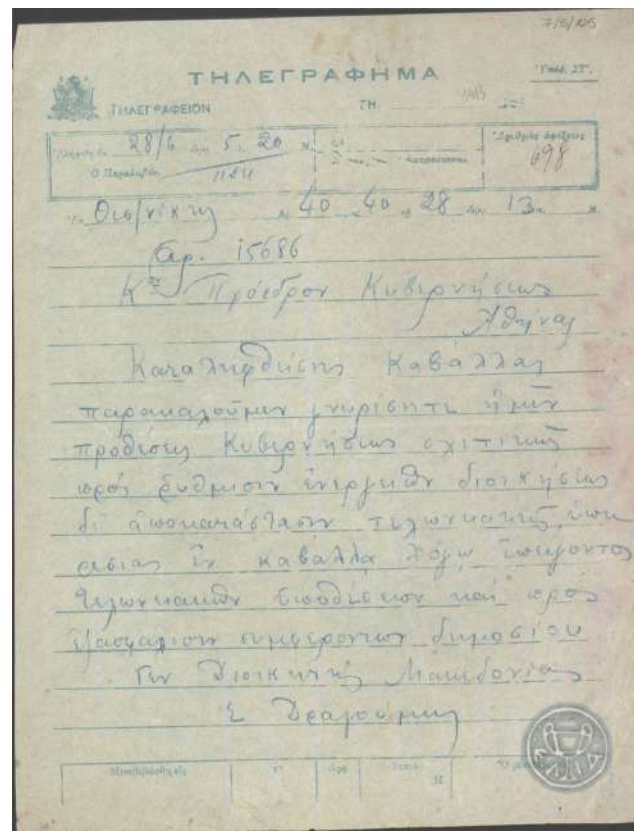
Συγχαρητήριο τηλεγράφημα του Τελώνη Ηρακλείου, Ν. Ραυτόπουλο, εκ μέρους όλου του προσωπικού του Τελωνείου, προς τον Ελευθέριο Βενιζέλο για την κατάληψη της Θεσσαλονίκης

Πηγή: Αρχείο Ιδρύματος Ελευθερίου Βενιζέλου

Τηλεγράφημα του Σ. Δραγούμη προς τον Ε. Βενιζέλο σχετικά με την αποκατάσταση της τελωνειακής υπηρεσίας Καβάλας (1913)

Πηγή: Αρχείο Ιδρύματος Ελευθερίου Βενιζέλου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΚΑΒΑΛΑΣ

«Η Καβάλα γίνεται το μεγαλύτερο κέντρο επεξεργασίας ευγενών καπνών στην Ελλάδα και τα Βαλκάνια. Τουλάχιστον 20 ξένες εταιρείες και 30 ελληνικές δραστηριοποιούνται στην επεξεργασία καπνού και απασχολούνται 15.000 εργάτες, δηλαδή το 80% του εργατικού δυναμικού της πόλης ενώ το 50% των καπνεργατών της χώρας βρίσκονται στην Καβάλα».

Ιωαννίδου, Ε. (1993)

Πηγή: Οργανισμός Λιμένων Καβάλας & ΓΑΚ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΧΙΟΥ

Πηγή: Φωτογραφικό Αρχείο ΕΛΙΑ/ ΜΙΕΤ

ΑΑΔΕ
Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΧΑΝΙΩΝ

Πηγή: Αρχείο Υπουργείου Πολιτισμού

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Το Τελωνείο Ηρακλείου και ειδικότερα η μετάβαση της διαχείρισής του από το σουλτανικό διοικητικό σύστημα στο νέο καθεστώς της Αυτονομίας με την ανάληψη της ευθύνης από χριστιανό υπάλληλο, αποτέλεσε πεδίο σύγκρουσης με τους Τούρκους που διαφωνούσαν.

Στις 25 Αυγούστου 1898, οι Τούρκοι αρνήθηκαν να παραδώσουν το Τελωνείο και ξεκίνησαν εκτεταμένα και βίαια επεισόδια. Η εφημερίδα ΣΚΡΙΠ έχει αποτυπώσει παραστατικά τα συμβάντα της περιόδου εκείνης.

«Μετά τη γνωστήν συμπλοκήν των Τούρκων μετά των Άγγλων εις το τελωνείον, οι Οθωμανοί εξεμάνησαν κατά των χριστιανών τους οποίους απεφάσισαν άπαντας να περάσωσιν εν στόματι μαχαίρας. Δεν ήσαν κατ' αρχάς περισσότεροι των 4-5.000. Όλοι ήσαν ωπλισμένοι δι' όπλων τα οποία διήρπασαν εκ των αποθηκών και τεραστίων μαχαιρών, περιήρχοντο δε τας οδούς και όποιον χριστιανόν εύρισκον τον εφόνευον, περιβολούντες ή σφάζοντες αυτόν...»

ΑΑΔΕ
Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

Πηγή φωτογραφίας: Αρχείο Γ.Φ. Παπαδόπουλου

1830-2020
190
χρόνια
ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΤΕΛΩΝΕΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

Πηγή φωτογραφιών: Αρχείο Μ. Πρατσινάκη

ΑΑΔΕ
Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ (ΛΕΣΒΟΣ) ΚΑΙ ΛΗΜΝΟΥ

Πηγή: Αρχείο Γ.Φ. Παπαδόπουλου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΥΠΑΤΗ ΑΡΜΟΣΤΕΙΑ ΣΜΥΡΝΗΣ (1919-1922): ΤΕΛΩΝΕΙΟ

Πηγή: Φωτογραφικό Αρχείο ΕΛΙΑ/ΜΙΕΤ (Φωτογράφος: Νίκος Ζωγράφος)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΥΠΑΤΗ ΑΡΜΟΣΤΕΙΑ ΣΜΥΡΝΗΣ (1919-1922): ΤΕΛΩΝΕΙΟ

Πηγή: Μουσείο Τελωνειακής Ιστορίας (Βόλος)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΤΟ ΑΓΙΟ ΟΡΟΣ (ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ ΑΘΩ) ΩΣ ΕΙΔΙΚΟ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟ ΕΔΑΦΟΣ

Το Άγιο Όρος (χερσόνησος του Άθω) αποτελεί ένα ιδιαίτερο έδαφος της ελληνικής επικράτειας που περιήλθε στο ελληνικό κράτος με τις διεθνείς συνθήκες τερματισμού των πολέμων 1912-1922 και περιβάλλεται ειδικής συνταγματικής προστασίας (άρθρο 105) ως αυτοδιοικητο τμήμα με τελωνειακά πλεονεκτήματα.

Πηγή: Αρχείο Π. Φράγκου

Τελωνείο Δάφνης

Τελωνείο Όρμου Μονής Βατοπεδίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

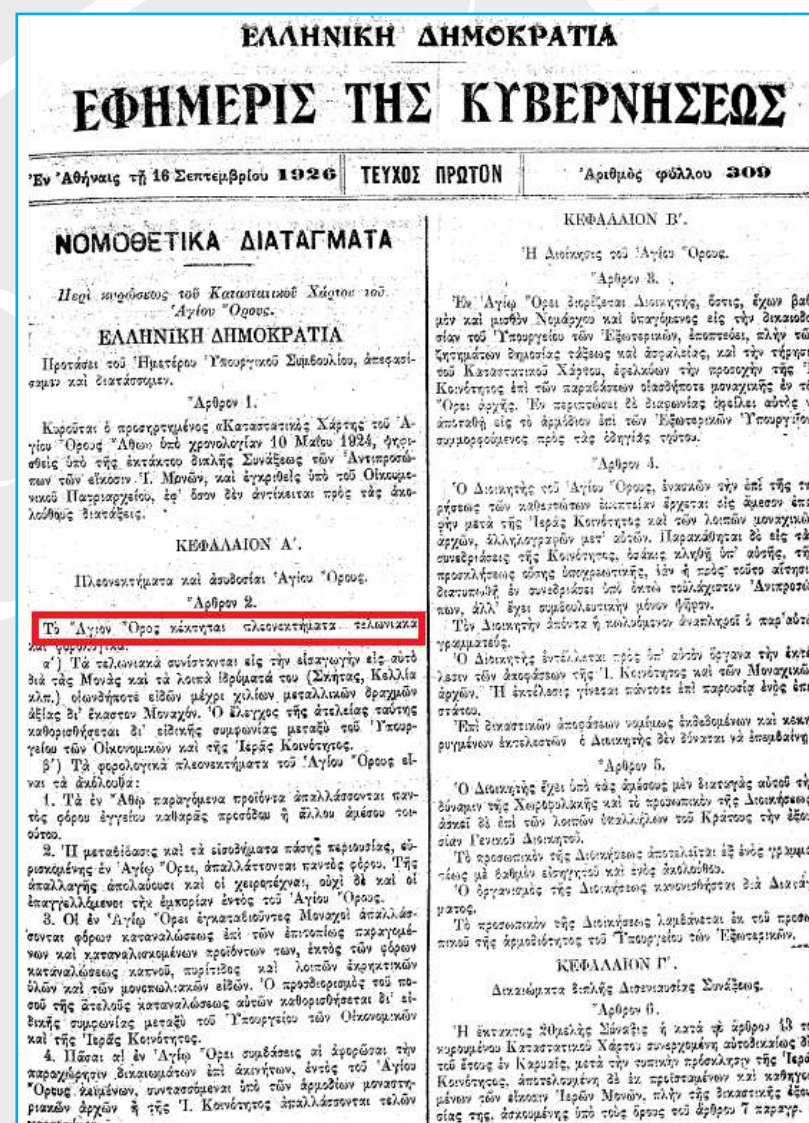
ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΤΟ ΑΓΙΟ ΟΡΟΣ (ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ ΑΘΩ) ΩΣ ΕΙΔΙΚΟ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟ ΕΔΑΦΟΣ

Το Άγιο Όρος (χερσόνησος του Άθω) αποτελεί ένα ιδιαίτερο έδαφος της ελληνικής επικράτειας που περιήλθε στο ελληνικό κράτος με τις διεθνείς συνθήκες τερματισμού των πολέμων 1912-1922 και περιβάλλεται ειδικής συνταγματικής προστασίας (άρθρο 105) ως αυτοδιοίκητο τμήμα με τελωνειακά πλεονεκτήματα.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν.δ. περί κύρωσης του Καταστατικού Χάρτη του Αγίου Όρους (ΦΕΚ 309α, 16.9.1926), «το Άγιον Όρος κέκτηται πλεονεκτήματα τελωνειακά και φορολογικά. Τα τελωνειακά συνίστανται εις την εισαγωγή εις αυτό δια τα Μονάς και τα λοιπά Ιδρύματά του οιοσδήποτε ειδών μέχρι χιλίων μεταλλικών δραχμών αξίας δι' έκαστον Μοναχόν. Ο έλεγχος της ατελείας ταύτης καθορισθήσεται δι' ειδικής συμφωνίας μεταξύ του Υπουργείου Οικονομικών και της Ιεράς Κοινότητος».

Το Άγιο Όρος, λόγω της εξαίρεσής του από το ενωσιακό έδαφος εφαρμογής του Φ.Π.Α., συνιστά ειδικό τελωνειακό έδαφος και ως εκ τούτου οι εμπορευματικές συναλλαγές από και προς το Άγιο Όρος υπόκεινται σε τελωνειακή επιτήρηση και ειδικότερες διατυπώσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΘΡΑΚΗΣ (1921)

Πηγή: Πολιτική Διοίκησης Θράκης

ΠΙΝΑΞ

τῶν Τελωνειακῶν Ἀρχῶν Θράκης.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΡΑΚΗΣ

ΕΓΚΕΦΑΛΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΤΟΠΩΝ

ΕΠΙΜΕΤΡΟ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΕΝ ΘΡΑΚΗ.

ΤΕΥΧΟΣ Β'.

ΣΥΛΛΟΓΗ

Τῶν ἀποσυνδεδεγμένων ἀποφάσεων, ἐγκυκλίων καὶ διαταγῶν, τῶν ἐκδοθεισῶν παρὰ τῆς Πολιτικῆς Διοικήσεως Θράκης καὶ ἀρθρῶσάν τὰς ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ μετὰ τῶν σχετικῶν Σχετιοτικῶν πινάκων κατ.

ΕΚΔΟΣΙΣ

Τῇ ἐγκυρίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Πολιτικοῦ Διοικητοῦ Θράκης

ΕΠΙΜΕΤΡΟ

ΣΠΥΡΟΥ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ

Τροποποιήσας τὸν Τελωνειακὸν Τροχὸν τῆς Πολιτικῆς Διοικήσεως Θράκης

ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΘΡΑΚΗΣ

1921

Ἀρ. Ἀρθ.	Τελωνεῖα	Ἡμερ.	Υποτελωνία	Τελωνοσ. αὐθαρχεῖα	Τελωνορρυθμιεῖα
1	Ἀδριανούπολης	Α'	Γερμανία (Δορμένη) Σερβία (Πακλίζα) Βουλγαρία (Γαλφ) Ἀρμπανία (Δερ) Τουρκία	Πόρτα (Κοκκίλι-Βορτζή)	Μπαχτινίς Νέον Καρσόν Ταύρος (Γαλφόν) Ἀγρὰς (Αγρ-Γαλφ) παρὰ τὸ Στ. Φαλκίων Κιρτσινά Σέρβ Σερβ-Καζα Καζα-Καζα Καζα-Καζα
2	Εὐδοκίου	Α'	Ἡρακλίου		Κοκκίλι (Κοκκίλι) Σερβ Βιζυλίου
3	Ἀδριανούπολης (Δορμένη)	Α'	Πόρτα-Ἀγρ Ἀγρ	Τουρκία	Μόρτα Κοκκίλι Ἀδριανού
4	Κοκκίλι (Τουρκία)	Β'			Σερβ (Σερβ) Ταύρος-Ταύρος Σερβ (Σερβ-Ἀγρ) Ἀγρ (Ταύρ-Ἀγρ) Ἀγρ (Ταύρ-Ἀγρ)
5	Καζα-Καζα	Β'		Ἀγρ Πόρτα Ἡρακλίου	Κοκκίλι Ἀγρ (Οὐλφ-Ἀγρ) Κοκκίλι (Πακλίζα) Ταύρ-Καζα Καζα-Νέον

6	Σερβ-Καζα	Β'	Ἡρακλίου Κοκκίλι		Ἀγρ Πακλίζα Οὐλφ Οὐλφ-Καζα Οὐλφ-Καζα Οὐλφ-Καζα
7	Μακρίτου (Νέον-Καζα)	Γ'	Κοκκίλι (Ἀγρ-Καζα)		Κοκκίλι Ἀγρ Σερβ Πακλίζα (Μοκκίλι) Ταύρ-Καζα Πόρτα Φαλκίων
8	Μοκκίλι	Γ'	Κοκκίλι Πακλίζα	Γαλφ	Εὐδοκίου (Ἀδριανού) Κοκκίλι-Καζα Κοκκίλι-Καζα Κοκκίλι-Καζα Ἡρακλίου
9	Θουρὸς	Γ'	Μόρτα	Ἀγρ. Σερβ	Μακρίτου (Ἀδριανού) Σερβ
10	Μακρίτου	Γ'	Ἑλλάς (Καζα-Μακρίτου)	Ἑλλαντίες (Σερβ-Μακρίτου)	Ἀγρ Κοκκίλι Ἡρακλίου Σερβ-Καζα Κοκκίλι-Καζα Κοκκίλι-Καζα
11	Ἑλλάς (Σερβ)	Γ'			Σερβ-Καζα Ἀγρ (Ἀδριανού)

Ἀδριανούπολις 1 Ἰουνίου 1922

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΡΑΚΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΕΝ ΘΡΑΚΗ

ΤΕΥΧΟΣ Β'.

ΣΥΛΛΟΓΗ

Τῶν ἀποφαινομένων ἀποφάσεων, ἐγκυκλίων καὶ διαταγῶν, τῶν ἐκδοθεισῶν ἀπὸ τῆς Πολιτικῆς Διοικήσεως Θράκης καὶ ἀφορώσων εἰς ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΑΣ ὑΠΗΡΕΣΙΑΣ μετὰ τῶν σχετικῶν Στατιστικῶν πινάκων κλπ.

ΕΚΔΟΣΙΣ

ὑπ' ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργοῦ Πολιτικῶν Ἐπιχειρήσεων

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΣΠΥΡΟΥ ΕΥΡΥΠΙΔΟΥ

Τυποκτῆται τοῦ Τελωνειακοῦ Τυποκτῆτου τῆς Πολιτικῆς Διοικήσεως Θράκης

ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΘΡΑΚΗΣ

1921

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΠΥΘΙΟΥ ΕΒΡΟΥ

Πηγή φωτογραφιών: Αρχείο Γ. Φ. Παπαδόπουλου

Τα χερσαία συνοριακά τελωνεία, ιδιαίτερα στο νομό Έβρου, αποτελούν μέχρι και σήμερα την πύλη εισόδου- εξόδου με τις όμορες χώρες και διαδραματίζουν μέχρι και σήμερα, ένα ιδιαίτερο ρόλο στην προστασία του ελληνικού τελωνειακού εδάφους.

Η τελωνειακή παρουσία στην παραμεθόριο έχει το δικό της ιστορικό αποτύπωμα και επηρεάζεται πολύ έντονα τόσο από το κύμα ενοποίησης του εθνικού χώρου την περίοδο 1912-1923.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΠΥΘΙΟΥ ΕΒΡΟΥ

Πηγή φωτογραφιών: Αρχείο Γ. Φ. Παπαδόπουλου

ΑΑΔΕ
Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ

Πηγή φωτογραφιών:
Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης & Συλλογή Γεωργίου Π. Αλεπάκου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΕ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ ΒΑΓΟΝΙ

Πηγή: Φωτογραφικό Αρχείο ΕΛΙΑ/ ΜΙΕΤ

Η ανάπτυξη των σιδηροδρομικών μεταφορών και η εκκίνηση των αεροπορικών μεταφορών, συνοδεύονται και υποστηρίζονται από αντίστοιχες τελωνειακές διαδικασίες. Δημοσιεύονται οι κανονισμοί τελωνειακής υπηρεσίας για την εισαγωγή, εξαγωγή, διαμετακόμιση και μεταφορά μέσω των σιδηροδρόμων και των αεροσκαφών (1923 και 1937 αντίστοιχα).

Η ανάπτυξη των λιμένων Θεσσαλονίκης και Πειραιά σε συνδυασμό με την εξειδίκευση των τελωνειακών διαδικασιών, οδηγεί σε διαίρεση των εκεί Τελωνείων και τη σύσταση Ειδικών Τελωνείων (1931-1932).

Λόγω της φύσης του τελωνειακού αντικειμένου (προσκόμιση και έλεγχος εμπορευμάτων, έλεγχος μεταφορικών μέσων και επιβατών), η οικοδόμηση και λειτουργία των Τελωνειακών Καταστημάτων και Αποθηκών απαιτεί την ύπαρξη ανάλογου σχεδιασμού και προγραμματισμού. Το 1929-1930, δημοσιεύεται εκτεταμένο πρόγραμμα ανέγερσης, επισκευών ή διαρρυθμίσεων των τελωνειακών καταστημάτων, κυρίως στα χερσαία συνοριακά σημεία και σε νησιά της χώρας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΠΕΙΡΑΙΑ: ΑΦΙΞΗ ΑΙΧΜΑΛΩΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗ ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ (1923)

Πηγή: Φωτογραφικό Αρχείο ΕΛΙΑ/ ΜΙΕΤ (φωτ. Joseph Herr/αρχείο Joseph Herr)

ΑΑΔΕ
Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΠΕΙΡΑΙΑ: ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ ΑΝΑΖΗΤΟΥΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΥΣ ΑΠΟ ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΘΕΝΤΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ (1923)

Πηγή: Φωτογραφικό Αρχείο ΕΛΙΑ/ ΜΙΕΤ (φωτ. Joseph Herr/αρχείο Joseph Herr)

1830-2020
190
χρόνια
ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΤΕΛΩΝΕΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΠΕΙΡΑΙΑ ΤΟ 1929

Πηγή: Ιστορικό Αρχείο ΕΡΤ

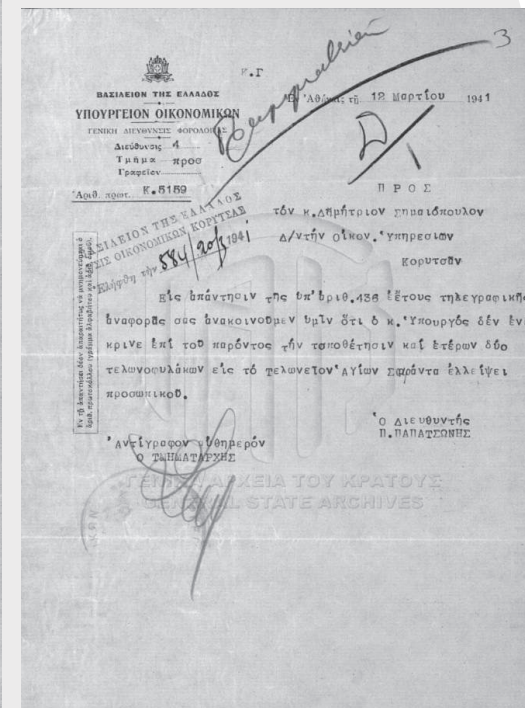
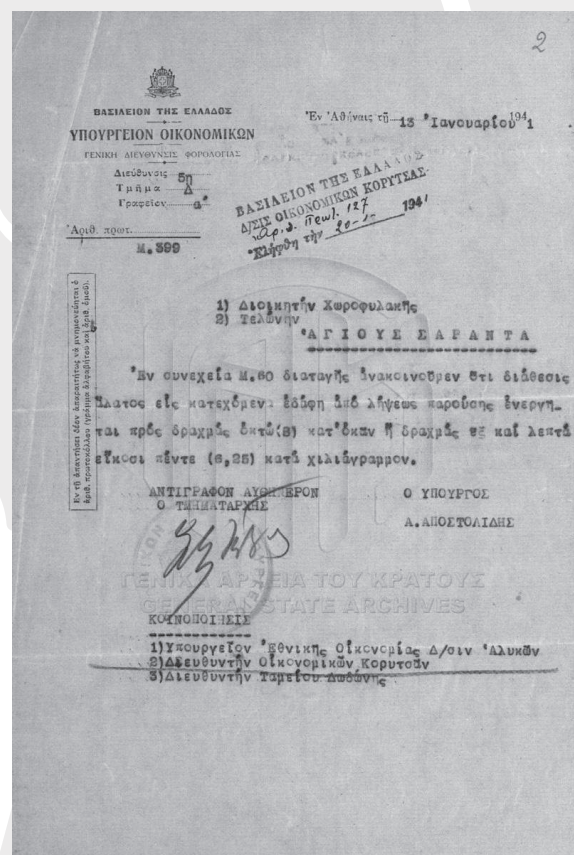
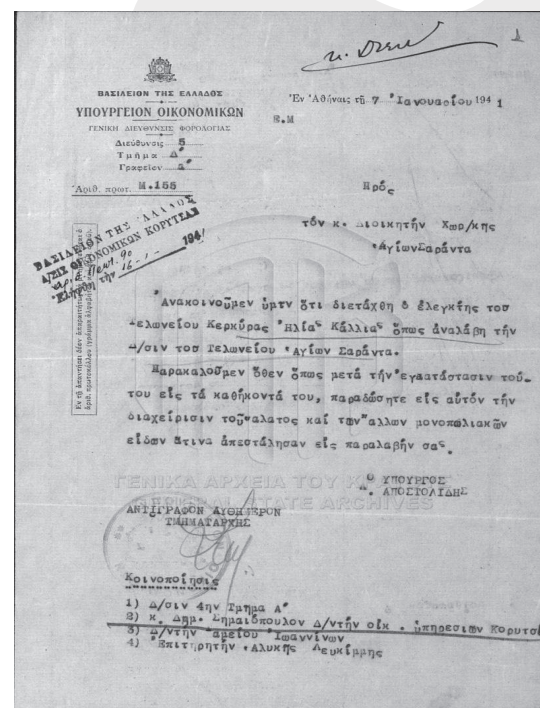
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΑΓΙΩΝ ΣΑΡΑΝΤΑ (1941)

Πηγή: ΓΑΚ

Έγγραφα του Υπουργείου Οικονομικών για τη ρύθμιση ζητημάτων του Τελωνείου Αγίων Σαράντα (Ιανουάριος- Μάρτιος 1941)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

Η ΠΡΟΣΑΡΤΗΣΗ ΤΗΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ

Νόμος 518/1948 περί προσαρτήσεως της Δωδεκανήσου εις την Ελλάδα:

- Διευρύνεται το τελωνειακό έδαφος της Ελλάδας με την προσάρτηση των Δωδεκανήσων.
- Καθορίζεται η οροθετική (επομένως και τελωνειακή) γραμμή με την Τουρκία.

Επταεακό γραμματόσημο για την Ενωμάτωση της Δωδεκανήσου στην Ελλάδα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ε' Αθήναις τῇ 14 Φεβρουαρίου 1948

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Ἀριθμὸς φύλλων 39

NOMOS 1/2 0010.4547

Περὶ διοικήσεως τῆς Δωδεκατηέου.

ΠΑΥΛΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Υποτάσσονται θεωρώντας μετά της Δ' Ἀναδιοργαντικῆς.
Βουλῆς ἀπορροισμένη καὶ διατάσσων :

Act 1.

Ἡ Διοκλήτειος διατάσσεται διοικητικῶς εἰς τέσσαρας ἐ-
παρχίας ὡς ἑξῆς:

α) Έπαρχία Ρόδου, περιλαμβάνοντας τις νήσους Ρόδου, Καστελλόρον, Σύμης, Τήλεν και Χάλκη. Πρωτεύουσα αυτής η πόλη Ρόδος.

6) Επαρχία Καλάρνο, περιλαμβάνοντας τὰς πόλεις Κάλαντα, Αποτάλα αν, Λεφούς, Λέρων καὶ Πόμνη. Πρωτεύουσα αὐτῆς ἡ πόλις Καλάρνο.

γ) Έπαρχια Κερκυρών, περιλαμβάνονται τὰς νήσους Κέρκυραν καὶ Κέρκυρα. Πρωτεύουσά αὐτῆς ἡ καρχηδόνις Πη-
λὸς.

d) Ἐπαρχία Κω, περιλαμβάνουσα τὰς νήσους Κάλ καὶ Νισύρον. Προτερούσα αὐτῆς ἡ πόλις Κῶς.

Αἱ εἰς ἐκείτην τὸν ἀνωτέρω νῆρον ἀνέβησαν νηοὶ
καὶ νηοὶ ἐκείνου· καὶ εἰς τὸν ἐκτετατωμένον πύργον·

*A: 8 DAY 2.

Καθίσταται Τονική Διοίκησης Διοικητήσου περιλαβόν-
των όλων την Διοικήσεων. Έξω αυτής είναι η πόλις
Ρόδος

τάδεως ἐπ' εὐαγγελίου, ἐνὶ ἀρχαιοτάτοις α' τὰς ἐν ἐπὶ
βοηθῶν κρηματάδεων β' ἐ' α' τὰδεως, ἐνὶ βοηθῶν ἀρχαι-
οτάτοις ἐπὶ βοηθῶν ἀκαταστάτων γ' κρηματάδεων δ' τὰδεως,
πάντες γρηπτόν α' τὰδεως ἐ' ἀκαταστάτων. ποσῶν δὲ ἀκαταστά-
των, ἐπὶ βοηθῶν γρηπτόν β' ἐ' α' δὲως ἐ' ἀκαταστάτων,
πρὶν κλητῶν δ' ἐ' α' τὰδεως καὶ πρὶν καθαρῶν κλητῶν ἐπὶ
βοηθῶν κλητῶν δ' ἐ' α' τὰδεως.

..*Αριθμ 5.

1. Ὁ Γενικός Διευθυντής Διοικητήριου ἀντὶ πᾶσης τῆς κατὰ τὰς καμίνους διατάξεως ἀποδοτέας Γενικῆ Διοικήσεως.

2. Μέχρι της ες διενεργήσαν έκτακτους της Ισχύος της έφ' έκτακτον θέματα· Έλθον της νομοθεσίας ο Γενικός Διευθυντής έβλεπαν να άρξω της υπό των άρθρων 2-3 του Β.Δ. της 9/10 Μαΐου 1947 απολύ προσαρμόζης διακήρυξης στοιχειωτικής καταργήσεως και προσαρμογισμός γεωργόν όφελιμους άπολύ όστις.

3. Ὁ Γενικός Διοικητής ἀσπεί ἐν τῇ περιουσίᾳ τῆς Γενικῆς Διοικήσεως καὶ τῆς ἀπορροήσεως τῶν Νομισμάτων, δι-
νύμενος τὰ ἀναδότη δι' ἀπορροήσεως τοῦ ἡν ἀπορροήσων ἐν
ἐκείνῃ ἐν μέσῳ εἰς ἀντίστοιχον ὅργανον τῆς Διοικήσεως.

^aActivity 6.

Ἰ Εἰς ἐκάστην τῶν Ἐκκλησιῶν Καλῶς. Καλεῖσθαι καὶ
καὶ κατασκευάζειν Γραφεῖον Ἐκδόσεως.

2. Τὴν προσωπικὴν ἐκδοχὴν τῶν Γερμανῶν τῶν πρῶτων ἀποτε-
λασμάτων ἐξ ἐνός ἑξαδελφίου, ἐνός γραμματικῆς καὶ εἰσαγωγῆς, ἐνός
γοαρίας α' τάξεως καὶ ἀντιλήθου, ἐνός ἀντικυλογράφου ἐπὶ
βασιᾷ γοαρίας β' καὶ α' τάξεως καὶ ἀντιλήθου, ἐνός κλητήρος
γ' καὶ δ' τάξεως καὶ μὲς καθαρῶσεως ἐπὶ βασιμῇ κλητήρος

ΠΙΝΑΞ ΝΗΣΩΝ, ΝΗΣΙΔΩΝ ΚΑΙ ΝΗΣΙΔΙΩΝ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ
Α'. ΕΠΑΡΧΙΑ ΡΟΔΟΥ

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΡΟΔΟΣ (ή)	ΚΑΣΤΕΛΛΟΡΙΖΟΝ (τό)	ΣΥΜΗ (ή)	ΤΗΛΟΣ (ή)	ΧΑΛΚΗ (ή)
ΣΥΝΕΙΣ		1. Ρῶ (ή) (ὁ γ. Γεώργιος) 2. Στρογγυλή (ή) (ή Ὑψηλή)	1. Νίμος (ή) 2. Σελή (τό)	1. Ἀντίτηλος (ή) (ή Ἀσκανα) 2. Ἰάδαρος (ὁ)	1. Ἀλμυνά (ή)
ΜΑΡΤΙΝ	1. Μακρύ (τό) 2. Στρογγυλή (ή) 3. Γριά (ή) 4. Στρογγυλό (τό) 5. Χιενές (ελ) 6. Καράβολας (ὁ) 7. Πρασονήσι (τό) ἐντάνηςος (ή)	<u>Συστάς Καστελλοριζου</u> 1. Ψαράδα (ή) 2. Ἀγ. Γεώργιος (ὁ) 3. Ἀγριειά (ή) 4. Ψωμί (τό) <u>Συστάς Ρῶ</u> 5. Τραγόνισα (τά)	<u>Συστάς Νίμων</u> 1. Χονδρός (ὁ) 2. Πλάτη (ή) <u>Συστάς Σήμας</u> 3. Ὀξεία (ή) Διαβατες (ολ) 4. Πήδημα (τό) 5. Γῆ (ή) 6. Μεγαλονήσι (τό) 7. Καραβολονήσι (τό) 8. Μαγμαράς (ὁ) <u>Συστάς Σελκιοῦ</u> 9. Κουλουντρός (ὁ) 10. Τρομπικετο (τό)	1. Γαϊδουρονήσι (τό) 2. Ἀγ. Ἀνδρέας (ὁ) 3. Πρασούδα (ή)	<u>Συστάς Χαλκῆς</u> 1. Νησάκι (τό) 2. Κάτω Πρασούδα (ὁ) 3. Κολόφονας (ὁ) 4. Κρεβάτι (τό) <u>Συστάς Ἀλμυνῶν</u> 5. Ἀγ. Θεόδωρος (ὁ) 6. Ἀπάντα Πρασούδα (ή) 7. Μαιλωνήσι (τό) 8. Σφύρα (ή) 9. Τραγοῦσα (ή)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΤΕΤΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΥ)				
Β'. ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΛΥΜΝΟΥ				
ΜΕΤΡΩΝ	ΚΑΛΥΜΝΟΣ (ή)	ΑΣΤΥΠΑΛΛΙΑ (ή)	ΛΕΙΨΟΙ (α)	ΔΕΡΟΣ (ή)
1. Καλύμνος	1. 'Αγ. Κυριακή (ή)	1. 'Αγ. Κυριακή (ή)	1. 'Αγ. Κυριακή (ή)	1. 'Αγ. Κυριακή (ή)
2. Νερά (ή)	2. Ζαφρός (δ)	2. Ζαφρός (δ)	2. Ζαφρός (δ)	2. Ζαφρός (δ)
3. Πλάτη (ή)	3. Κοντοίσι (α)	3. Κοντοίσι (α)	3. Κοντοίσι (α)	3. Κοντοίσι (α)
4. Τυλινός (ή)	4. Κοντοίσι (α)	4. Κοντοίσι (α)	4. Κοντοίσι (α)	4. Κοντοίσι (α)
5. Ψάριος (ή)	5. 'Ουδούσι (ή)	5. 'Ουδούσι (ή)	5. 'Ουδούσι (ή)	5. 'Ουδούσι (ή)
	6. Ποντοίσι (α)	6. Ποντοίσι (α)	6. Ποντοίσι (α)	6. Ποντοίσι (α)
	7. Σόφρα (ή)	7. Σόφρα (ή)	7. Σόφρα (ή)	7. Σόφρα (ή)
	8. Φασανίσι (α)	8. Φασανίσι (α)	8. Φασανίσι (α)	8. Φασανίσι (α)
	9. Χαλδονίσι (α)	9. Χαλδονίσι (α)	9. Χαλδονίσι (α)	9. Χαλδονίσι (α)
Συντάξ. Καλύμνος	Συντάξ. 'Αστυπάλαια	1. Ρεφούλια (α)	Συντάξ. Δέρος	Συντάξ. Πλάτη
1. 'Αγ. Νικόλαος (δ)	1. Καπετανίσι (α)	2. Μανόλη (α)	1. Βαλίνια (ή)	1. Καπετανίσι (α)
2. 'Αγ. Ανδρέας (δ)	2. Καπετανίσι (α)	'Αστυπάλαια (α)	2. Περγονίσι (ή)	2. 'Αγ. Γεώργιος (δ)
3. 'Αγ. Κυριακή (ή)	3. Σαράντα (ή)	3. 'Μεγάλο (α)	3. 'Αγ. Κυριακή (ή)	3. 'Αγ. Θωμάς (ή)
4. 'Ασάνη Νησιά (α)	4. Γλυκίσια (α)	4. 'Μικρό (α)	4. Σαργαλλή (ή)	4. Σαλβία (ή)
5. Καλαβρός (δ)	5. Τηγάρι (α)	5. 'Μικρό (α)	5. Τραπηλή (ή)	5. Σαλβία (α)
6. Καλαβρός (δ)	6. Τηγάρι (α)	6. Κουλόσι (α)	6. Ποντοίσι (α)	6. Σαλβία (α)
7. 'Ασάνη Νησιά (α)	7. Τηγάρι (α)	7. Κουλόσι (α)	7. Φασανίσι (α)	7. Ποντοίσι (α)
8. 'Ασάνη Νησιά (α)	8. Τηγάρι (α)	8. Κουλόσι (α)	8. Φασανίσι (α)	8. Ποντοίσι (α)
9. 'Ασάνη Νησιά (α)	9. Τηγάρι (α)	9. Κουλόσι (α)	9. Φασανίσι (α)	9. Ποντοίσι (α)
10. 'Ασάνη Νησιά (α)	10. Τηγάρι (α)	10. Κουλόσι (α)	10. Φασανίσι (α)	10. Ποντοίσι (α)
11. 'Ασάνη Νησιά (α)	11. Τηγάρι (α)	11. Κουλόσι (α)	11. Φασανίσι (α)	11. Ποντοίσι (α)
12. 'Ασάνη Νησιά (α)	12. Τηγάρι (α)	12. Κουλόσι (α)	12. Φασανίσι (α)	12. Ποντοίσι (α)
13. 'Ασάνη Νησιά (α)	13. Τηγάρι (α)	13. Κουλόσι (α)	13. Φασανίσι (α)	13. Ποντοίσι (α)
14. 'Ασάνη Νησιά (α)	14. Τηγάρι (α)	14. Κουλόσι (α)	14. Φασανίσι (α)	14. Ποντοίσι (α)
15. 'Ασάνη Νησιά (α)	15. Τηγάρι (α)	15. Κουλόσι (α)	15. Φασανίσι (α)	15. Ποντοίσι (α)
16. 'Ασάνη Νησιά (α)	16. Τηγάρι (α)	16. Κουλόσι (α)	16. Φασανίσι (α)	16. Ποντοίσι (α)
17. 'Ασάνη Νησιά (α)	17. Τηγάρι (α)	17. Κουλόσι (α)	17. Φασανίσι (α)	17. Ποντοίσι (α)
18. 'Ασάνη Νησιά (α)	18. Τηγάρι (α)	18. Κουλόσι (α)	18. Φασανίσι (α)	18. Ποντοίσι (α)
19. 'Ασάνη Νησιά (α)	19. Τηγάρι (α)	19. Κουλόσι (α)	19. Φασανίσι (α)	19. Ποντοίσι (α)
20. 'Ασάνη Νησιά (α)	20. Τηγάρι (α)	20. Κουλόσι (α)	20. Φασανίσι (α)	20. Ποντοίσι (α)

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΤΕΤΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΥ)	
Γ'. ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΑΡΠΑΘΟΥ	
ΜΕΤΡΩΝ	ΚΑΡΠΑΘΟΣ (ή)
1. Καρπάθος	1. Καρπάθος (ή)
2. Νερά (ή)	2. Νερά (ή)
3. Πλάτη (ή)	3. Πλάτη (ή)
4. Τυλινός (ή)	4. Τυλινός (ή)
5. Ψάριος (ή)	5. Ψάριος (ή)
	6. Ποντοίσι (α)
	7. Σόφρα (ή)
	8. Φασανίσι (α)
	9. Χαλδονίσι (α)
Συντάξ. Καρπάθος	Συντάξ. 'Αστυπάλαια
1. Καρπάθος (ή)	1. Καρπάθος (ή)
2. Νερά (ή)	2. Νερά (ή)
3. Πλάτη (ή)	3. Πλάτη (ή)
4. Τυλινός (ή)	4. Τυλινός (ή)
5. Ψάριος (ή)	5. Ψάριος (ή)
6. Ποντοίσι (α)	6. Ποντοίσι (α)
7. Σόφρα (ή)	7. Σόφρα (ή)
8. Φασανίσι (α)	8. Φασανίσι (α)
9. Χαλδονίσι (α)	9. Χαλδονίσι (α)
10. Καρπάθος (ή)	10. Καρπάθος (ή)
11. Νερά (ή)	11. Νερά (ή)
12. Πλάτη (ή)	12. Πλάτη (ή)
13. Τυλινός (ή)	13. Τυλινός (ή)
14. Ψάριος (ή)	14. Ψάριος (ή)
15. Ποντοίσι (α)	15. Ποντοίσι (α)
16. Σόφρα (ή)	16. Σόφρα (ή)
17. Φασανίσι (α)	17. Φασανίσι (α)
18. Χαλδονίσι (α)	18. Χαλδονίσι (α)
19. Καρπάθος (ή)	19. Καρπάθος (ή)
20. Νερά (ή)	20. Νερά (ή)
21. Πλάτη (ή)	21. Πλάτη (ή)
22. Τυλινός (ή)	22. Τυλινός (ή)
23. Ψάριος (ή)	23. Ψάριος (ή)
24. Ποντοίσι (α)	24. Ποντοίσι (α)
25. Σόφρα (ή)	25. Σόφρα (ή)
26. Φασανίσι (α)	26. Φασανίσι (α)
27. Χαλδονίσι (α)	27. Χαλδονίσι (α)
28. Καρπάθος (ή)	28. Καρπάθος (ή)
29. Νερά (ή)	29. Νερά (ή)
30. Πλάτη (ή)	30. Πλάτη (ή)
31. Τυλινός (ή)	31. Τυλινός (ή)
32. Ψάριος (ή)	32. Ψάριος (ή)
33. Ποντοίσι (α)	33. Ποντοίσι (α)
34. Σόφρα (ή)	34. Σόφρα (ή)
35. Φασανίσι (α)	35. Φασανίσι (α)
36. Χαλδονίσι (α)	36. Χαλδονίσι (α)
37. Καρπάθος (ή)	37. Καρπάθος (ή)
38. Νερά (ή)	38. Νερά (ή)
39. Πλάτη (ή)	39. Πλάτη (ή)
40. Τυλινός (ή)	40. Τυλινός (ή)
41. Ψάριος (ή)	41. Ψάριος (ή)
42. Ποντοίσι (α)	42. Ποντοίσι (α)
43. Σόφρα (ή)	43. Σόφρα (ή)
44. Φασανίσι (α)	44. Φασανίσι (α)
45. Χαλδονίσι (α)	45. Χαλδονίσι (α)
46. Καρπάθος (ή)	46. Καρπάθος (ή)
47. Νερά (ή)	47. Νερά (ή)
48. Πλάτη (ή)	48. Πλάτη (ή)
49. Τυλινός (ή)	49. Τυλινός (ή)
50. Ψάριος (ή)	50. Ψάριος (ή)
51. Ποντοίσι (α)	51. Ποντοίσι (α)
52. Σόφρα (ή)	52. Σόφρα (ή)
53. Φασανίσι (α)	53. Φασανίσι (α)
54. Χαλδονίσι (α)	54. Χαλδονίσι (α)
55. Καρπάθος (ή)	55. Καρπάθος (ή)
56. Νερά (ή)	56. Νερά (ή)
57. Πλάτη (ή)	57. Πλάτη (ή)
58. Τυλινός (ή)	58. Τυλινός (ή)
59. Ψάριος (ή)	59. Ψάριος (ή)
60. Ποντοίσι (α)	60. Ποντοίσι (α)
61. Σόφρα (ή)	61. Σόφρα (ή)
62. Φασανίσι (α)	62. Φασανίσι (α)
63. Χαλδονίσι (α)	63. Χαλδονίσι (α)
64. Καρπάθος (ή)	64. Καρπάθος (ή)
65. Νερά (ή)	65. Νερά (ή)
66. Πλάτη (ή)	66. Πλάτη (ή)
67. Τυλινός (ή)	67. Τυλινός (ή)
68. Ψάριος (ή)	68. Ψάριος (ή)
69. Ποντοίσι (α)	69. Ποντοίσι (α)
70. Σόφρα (ή)	70. Σόφρα (ή)
71. Φασανίσι (α)	71. Φασανίσι (α)
72. Χαλδονίσι (α)	72. Χαλδονίσι (α)
73. Καρπάθος (ή)	73. Καρπάθος (ή)
74. Νερά (ή)	74. Νερά (ή)
75. Πλάτη (ή)	75. Πλάτη (ή)
76. Τυλινός (ή)	76. Τυλινός (ή)
77. Ψάριος (ή)	77. Ψάριος (ή)
78. Ποντοίσι (α)	78. Ποντοίσι (α)
79. Σόφρα (ή)	79. Σόφρα (ή)
80. Φασανίσι (α)	80. Φασανίσι (α)
81. Χαλδονίσι (α)	81. Χαλδονίσι (α)
82. Καρπάθος (ή)	82. Καρπάθος (ή)
83. Νερά (ή)	83. Νερά (ή)
84. Πλάτη (ή)	84. Πλάτη (ή)
85. Τυλινός (ή)	85. Τυλινός (ή)
86. Ψάριος (ή)	86. Ψάριος (ή)
87. Ποντοίσι (α)	87. Ποντοίσι (α)
88. Σόφρα (ή)	88. Σόφρα (ή)
89. Φασανίσι (α)	89. Φασανίσι (α)
90. Χαλδονίσι (α)	90. Χαλδονίσι (α)
91. Καρπάθος (ή)	91. Καρπάθος (ή)
92. Νερά (ή)	92. Νερά (ή)
93. Πλάτη (ή)	93. Πλάτη (ή)
94. Τυλινός (ή)	94. Τυλινός (ή)
95. Ψάριος (ή)	95. Ψάριος (ή)
96. Ποντοίσι (α)	96. Ποντοίσι (α)
97. Σόφρα (ή)	97. Σόφρα (ή)
98. Φασανίσι (α)	98. Φασανίσι (α)
99. Χαλδονίσι (α)	99. Χαλδονίσι (α)
100. Καρπάθος (ή)	100. Καρπάθος (ή)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΠΑΤΜΟΥ- ΔΙΟΙΚΗΤΗΡΙΟ

Πηγή: Αρχείο Υπουργείου Πολιτισμού

Το Ιταλικό κτήριο στην προκυμαία της Σκάλας Πάτμου αποτελεί το σημαντικότερο Δημόσιο κτήριο της νήσου, με έντονο μνημειακό χαρακτήρα και ξεχωριστή παρουσία. Πρόκειται για κτήριο κατασκευασμένο την εποχή της Ιταλοκρατίας στα Δωδεκάνησα και είναι ιδιοκτησίας του Ελληνικού Δημοσίου. Στο κτίσμα αυτό στεγάζεται το Τελωνείο, το αστυνομικό τμήμα της Πάτμου, το Ταχυδρομείο και ο Ε.Ο.Τ.

Εξωτερική άποψη του κτηρίου

Γενικά, το κτήριο αποτελεί σημαντικό δείγμα αρχιτεκτονικής της Ιταλοκρατίας, άρρηκτα συνδεδεμένο με την ιστορία και τις μνήμες των κατοίκων του νησιού της Πάτμου. Λόγω της θέσης και της επιβλητικότητάς του, το κτήριο αποτελεί σημείο αναφοράς για όλο το νησί. Το κτήριο κατασκευάστηκε το 1932, ύστερα από εντολή του Ιταλού κυβερνήτη Mario Lago, με σκοπό τη στέγαση του στρατώνα της Χωροφυλακής και της Τελωνοφυλακής, του Ταχυδρομείου, το Τελωνείου και των αποθηκών του.

Το οικοδόμημα παρουσιάζει ορθογώνια κάτοψη και αποτελείται από τέσσερις όγκους τοποθετημένους γύρω από δύο εσωτερικές αυλές που φέρουν, εκτός από δύο αίθουσες υπερυψωμένες, έναν όροφο που καταλήγει σε διαφορετικά ύψη. Το πιο χαρακτηριστικό στοιχείο του μνημείου είναι ο επιβλητικός γωνιακός πύργος με την τετράγωνη βάση. Ο πύργος επεκτείνεται σε τρεις ορόφους συμπεριλαμβανομένων της σκεπής και της ταράτσας - που είναι προσεγγίσιμες από εξωτερική σκάλα. Ο πύργος είναι διακοσμημένος και στις τέσσερις πλευρές του από σειρά τόξων σε εσοχή με δύο διαβαθμίσεις.

Οι προσόψεις του ιταλικού κτηρίου διατρέχονται από ανοίγματα με ποικίλα σχήματα δανεισμένα από το μεσαιωνικό αρχιτεκτονικό ρεπερτόριο. Στην πρόσοψη της πλατείας υπάρχει στοά από τόξα πάνω σε κομμένες πέτρινες κολώνες. Τα υλικά και η τεχνολογία δόμησης του συγκροτήματος εντάσσονται στο γενικότερο πλαίσιο του τρόπου κατασκευής που χαρακτήρισε την οικοδομική δραστηριότητα των Ιταλών στα Δωδεκάνησα.

1830-2020
190
χρόνια
ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΤΕΛΩΝΕΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΡΟΔΟΥ: ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΚΑΙ ΤΕΛΩΝΟΦΥΛΑΚΗ

Πηγή: Διαδίκτυο

ΑΑΔΕ
Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ

Πηγή: Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

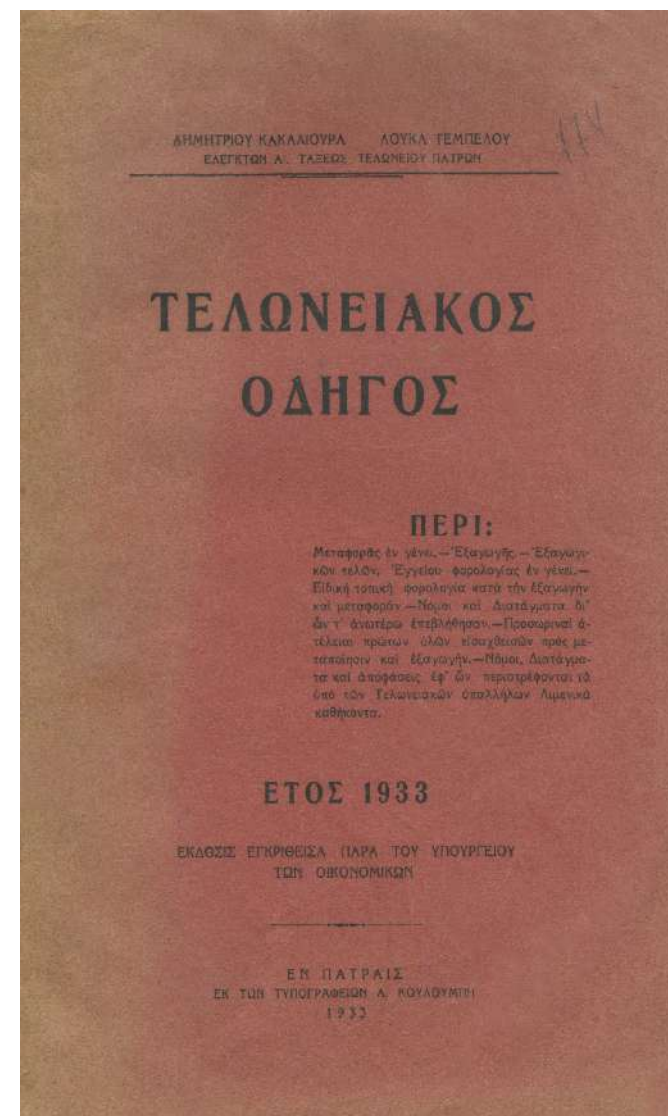
ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Πηγή: Αρχείο Γ.Φ. Παπαδόπουλου, Εθνική Βιβλιοθήκη, Τράπεζα της Ελλάδος

Αυτή την περίοδο, καταγράφεται η πρώτη συστηματική και τακτική έκδοση για τελωνειακά θέματα. Οι καταγεγραμμένες εκδόσεις είναι πονήματα κυρίως τελωνειακών του Υπουργείου Οικονομικών και αφορούν τελωνειακούς οδηγούς για ποικίλα τελωνειακά αντικείμενα (εξαγωγή, εισαγωγή, μεταφορά, τέλη κ.ά.).

- **Οικονόμου, Γ.**, Τελωνειακή νομοθεσία, Εν Αθήναις: 1915.
- **Κοφινάς, Γ.**, Εισηγήσεις εις την νέαν τελωνειακήν νομοθεσίαν, Εν Αθήναις: 1917.
- **Κοφινάς, Γ.**, Περί του νέου τελωνειακού οργανισμού, Εν Αθήναις: 1918.
- **Μακρυνικόλας, Α.**, Τελωνειακός ανακριτικός οδηγός, Αθήναι: 1929.
- **Παπασταματόπουλος, Χ.**, Τελωνειακά μαθήματα, Αθήναι: 1930.
- **Ζάκας, Κ.**, Τελωνειακόν δασμολόγιον, Εν Αθήναις: 1930.
- **Δασκαλάκης, Γ.**, Γενικά στοιχεία τελωνειακών μαθημάτων, Εν Αθήναις: 1932.
- **Μακρυνικόλας, Α.**, Τελωνειακή Νομοθεσία, Εν Αθήναις: 1935.
- **Κοφινάς, Γ.**, Περί φορολογικού αδικήματος εν γένει και ιδίως περί λαθρεμπορίας και τελωνειακών παραβάσεων, Αθήναι: 1940.
- **Φράγκος, Ι.**, Τελωνειακαί και δασμολογικά μελέται, Αθήναι: 1946.
- **Σασσάλος, Γ.**, Τελωνειακόν δασμολόγιον εισαγωγής, Αθήναι: 1947.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΣΩΜΑΤΕΙΑΚΗ ΔΡΑΣΗ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

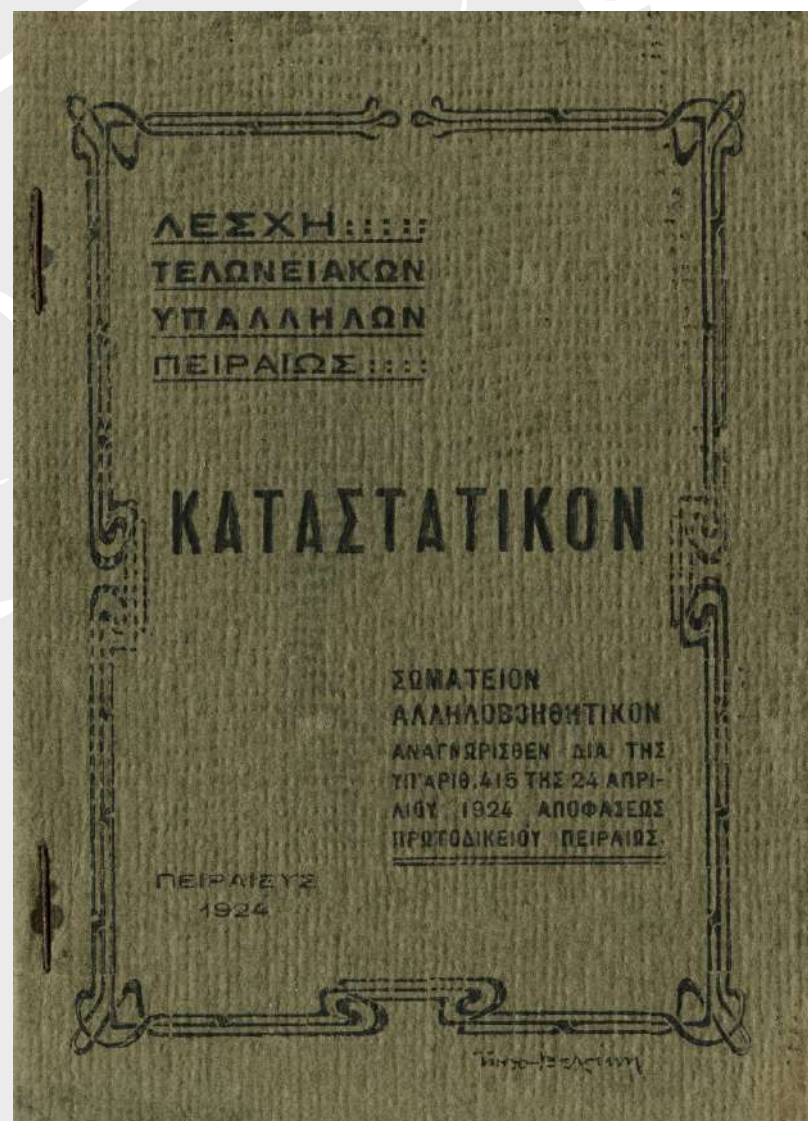
Πηγή: Αρχείο Γ.Φ. Παπαδόπουλου & ΟΤΥΕ

Την περίοδο ιδίως 1920-1940, καταγράφεται η εκκίνηση της σωματειακής οργάνωσης των τελωνειακών υπαλλήλων με σκοπό την αναβάθμιση της εκπροσώπησής τους, της προαγωγής του δημόσιου ρόλου τους αλλά και την ενίσχυση σκοπών συνεργασίας, αλληλεγγύης, συναδελφικότητας κ.ά.

Το 1924 στον Πειραιά, δημοσιεύεται το καταστατικό της Λέσχης Τελωνειακών Υπαλλήλων Πειραιώς. Σύμφωνα με την Ομοσπονδία Τελωνειακών Υπαλλήλων Ελλάδας (ΟΤΥΕ), είναι αποδεδειγμένη και η αυτοτελής συνδικαλιστική πορεία των Τελωνειακών ήδη από το έτος αυτό, δηλαδή το 1924.

Το 1933, φαίνεται ότι ήδη λειτουργούσε η Πανελλήνια Ένωση Τελωνειακών Υπαλλήλων (βλ. πρόσκληση σε εσπερίδα).

Το 1945, πάλι στον Πειραιά, το καταστατικό της Ενώσεως Τελωνειακών Υπαλλήλων Αθηνών- Πειραιώς.

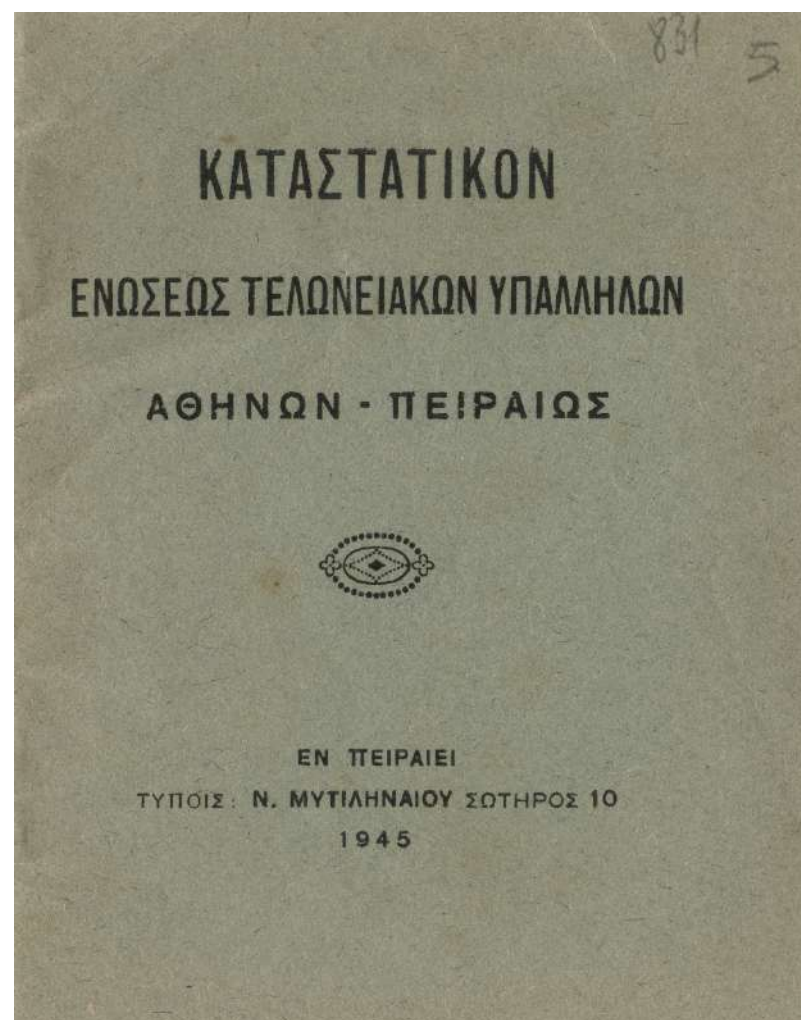

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1912-1947

ΣΩΜΑΤΕΙΑΚΗ ΔΡΑΣΗ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Πηγή: Αρχείο Γ.Φ. Παπαδόπουλου & ΟΤΥΕ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ (1948-1980)

Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η δεκαετία του '50 είναι κομβική για την τελωνειακή υπηρεσία διότι τέθηκε σε κίνηση μια άλλη θεμελιώδης δύναμη που έμελλε να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη και εξέλιξη της Υπηρεσίας, αυτή της διεθνούς και ευρωπαϊκής συνεργασίας.

Η Ελλάδα υπήρξε μια από τις ιδρυτικές χώρες του Συμβουλίου Τελωνειακής Συνεργασίας, ενός εκ των κυριοτέρων μεταπολεμικών διεθνών οργανισμών. Ιδρύθηκε το 1950 με διεθνή σύμβαση και η Ελλάδα επικύρωσε την εν λόγω σύμβαση περίπου ένα χρόνο μετά με τον α.ν. 1923 (ΦΕΚ 243Α/10.12.1951).

Το 1994, το Συμβούλιο Τελωνειακής Συνεργασίας μετονομάστηκε σε Παγκόσμιος Οργανισμός Τελωνείων.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ	
ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	
Έν Αθήναις τῇ 31 Αὐγούστου 1951	ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ
Ἀριθμὸς φύλλου 243	
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	
Ἀναγκαστικοὶ Νόμοι	
Α. Ν. 1922. Περὶ ρυθμίσεως τῶν ἐκ τῆς λήξεως τῆς θητείας τοῦ Ο. Α. Ν. δημοσχετούμενων ζητημάτων...	1
Α. Ν. 1923. Περὶ κρωσίσεως τῶν ἐν ἐνδραστηρίαις ὑπηρεσίαις Συμβάσεων α) περὶ Συμβουλίου Τελωνειακῆς Συνεργασίας, β) περὶ οὐκομολογίας καὶ γ) περὶ διαμο- λογητίας ἀξίας τῶν ἐμπορευμάτων, ὡς καὶ τοῦ πρωτο- κάλλου τοῦ σχετικοῦ μὲ τὸν Ὁμίλον Μελετών διὰ τὴν Εὐρωπαϊκὴν Τελωνειακὴν Ἑνώσιν. ...	2
Α. Ν. 1924. Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 16) 19 Νοεμβρίου 1935 Ἀναγκ. Νόμου «περὶ ἱκανο- τροφικῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς λαμβανόμενης Μπου- ρου—Ξάνθης» ...	3
Α. Ν. 1925. Περὶ ρυθμίσεως κτηματικῶν τινῶν ζητημά- των τοῦ Δημοσίου ἐπείγουσας φύσεως. ...	4
Α. Ν. 1926. Περὶ ἀνεγέρσεως κτηρίου Οὐανομακίης Ἑφο- ρείας Συγκεντρώσεως Φορολογικῶν Στοιχείων. ...	5
Α. Ν. 1928. Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Κ. Ν. 4952) 81 ὡς εἰς αὐτὸν ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως. ...	6
Α. Ν. 1929. Περὶ αὐθεντικῆς ἐρμηνείας τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἀρθροῦ 3 τοῦ Α. Ν. 6π' ἀριθ. 553) 1945. ...	7
Α. Ν. 1931. Περὶ τροποποιήσεως ἀρθροῦ 3 καὶ ἐρμηνευ- τικῆς ἐννοίας ἀρθρων 5 καὶ 7 τοῦ Ν. 1738) 51 «περὶ ἐνοποιησεως τῶν Τελείων Ἀλληλοδοθηίας Ἀξιοματι- κῶν καὶ Ὑπαξιοματικῶν Β. Ναυτικῶν καὶ Λιμενικῶν Σώματος κλπ. ...	8
Διατάγματα	
Περὶ ἱδρύσεως Ἑγκληματικῆς Φυλακῆς ἐν Πρακτικῇ Κρήτῃς. ...	9
Περὶ ἐγκρίσεως παραχωρήσεως δωρεὰν ἐκτάσεως τῆς κοινότητος Στεφανοδένου, νομοῦ Λαρίσης, δι' ἱερῶν σχολικῶν κήπων. ...	10
Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 13.3.1947 Β. Δ. «περὶ χο- ρηγιῶν τοῦ Τελείου Προνοίας Ἐργολητῶν Δημοσίων Ἐργῶν». ...	11
Περὶ συστάσεως Ἑρανικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ Ναυὸς «Παναγία Φανερωμένη» ἐν Ν. Ἀρτάκη— Εὐβοίας. ...	12
Περὶ συστάσεως Ἑρανικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἀποκα- τάλειψιν τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ «Ἀγίας Τριάδος» ἐν Ν. Κη- ρισίας. ...	13

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ (1948-1980)

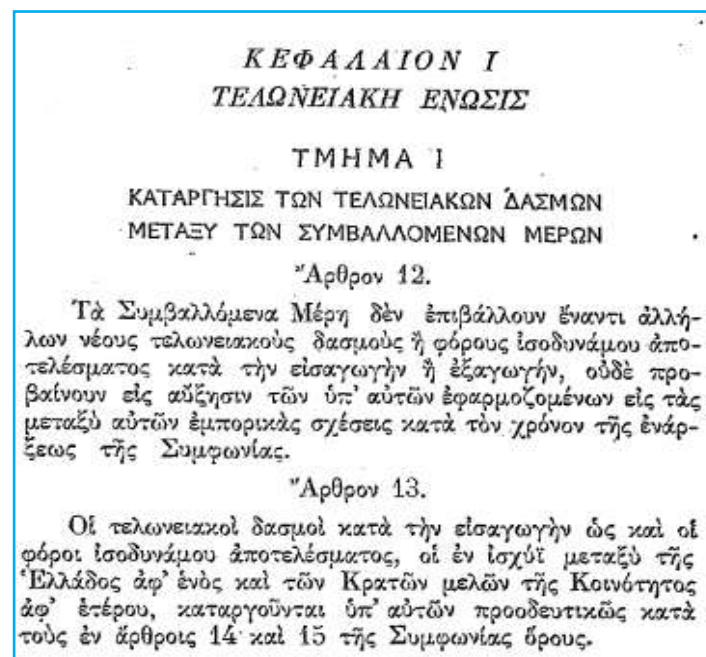
ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ (ΕΟΚ)- ΕΚΚΙΝΗΣΗ ΜΙΑΣ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (1962)

«Χωρίς να υποστηρίζεται ότι η σύνδεση απέβλεπε αποκλει-
στικά στη δημιουργία της τελωνειακής ένωσης μεταξύ της
Ελλάδας και των χωρών της ΕΟΚ, είναι αναμφισβήτητο ότι
οι σημαντικότερες διατάξεις της συμφωνίας αφορούσαν
τον τομέα αυτό, δεδομένου ότι η τελωνειακή ένωση απο-
τελεί μια από τις βασικότερες επιλογές στη Συνθήκη της
Ρώμης»,

Σ. Χαρίτος (1981), ΕΛΛΑΔΑ- ΕΟΚ 1959-1970 από την σύν-
δεση με στην ένταξη, Παπαζήσης: Αθήνα

Στις 21.3.1960 έγινε η έναρξη των διαπραγματεύσεων
για τη Συμφωνία Σύνδεσης της Ελλάδας με την ΕΟΚ.
Στις 9.7.1961 υπογράφηκε στην Αθήνα η Συμφωνία
Σύνδεσης, βασισμένη στο άρθρο 238 της Συνθήκης
της Ρώμης. Η συμφωνία προέβλεπε τη **δημιουργία**
τελωνειακής ένωσης, την εναρμόνιση της πολιτικής
των δυο μερών στον οικονομικό, εμπορικό και γεωρ-
γικό τομέα. Η Συμφωνία Σύνδεσης κυρώθηκε με το
νόμο 4662/1962.

ΑΑΔΕ
Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ (1948-1980)

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ

Πηγή: Οργανισμός Λιμένος Ελευσίνας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ (1948-1980)

Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΜΕΘΟΡΙΑΚΩΝ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ

Πηγή: Εφημερίδα «Ελευθερία», 4.10.1966 (Αρχείο ΕΒΕ)

Ένω επισπεύδονται τὰ ἔργα στὰ μεθοριακὰ τελωνεῖα

ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ τῶν ἑλληνικῶν συνόρων ἔγιναν πολυσύχναστοι. Ἐκατοντάδες ἰδιωτικά αὐτοκίνητα, πούλμαν καὶ φορτηγὰ περνοῦν κάθε ἡμέρα ἀπὸ τὶς μεθοριακές κπύλες τῶν Εὐζώνων, τῆς Κούλας, τῆς Νίκης, τῶν Καστανεῶν καὶ τῆς Ν. Γεφύρας Ἑβρου. Εἴτε βγαίνουν ἀπὸ τὸ ἑλληνικὸ ἔδαφος, εἴτε μπαίνουν ἀπὸ τὴν Γιουγκοσλαβία, τὴ Βουλγαρία καὶ τὴν Τουρκία, μεταφέρουν τουρίστες, ταξιδιώτες κάθε κατηγορίας καὶ ἐμπορεύματα. Ὅσο αὐξάνουν οἱ ἐμπορικές συναλλαγές καὶ ἐξάπλώνεται ὁ τουρισμός, τόσο διεκρύνονται εἰς διεθνεῖς χειρσαῖες μεταφορές στὸ χώρο τῆς Βαλκανικῆς. Γι' αὐτὸ οἱ ἀποφάσεις πού ἐλήφθησαν πρὶν ἀπὸ λίγες ἡμέρες γιὰ τὴν ἐπίσπευσιν τοῦ ρυθμοῦ τῶν ἐκτελουμένων ἔργων στὰ τελωνεῖα

ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΕΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ, ΠΟΥΛΜΑΝ ΚΑΙ ΦΟΡΤΗΓΑ ΠΕΡΝΟΥΝ ΚΑΘΕ ΗΜΕΡΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΥΣ ΜΗΝΕΣ ΤΗ ΓΕΦΥΡΑ ΤΟΥ ΕΒΡΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΟ-ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΜΕΘΟΡΙΟ. ΤΑ ΕΚΤΕΛΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΣΤΟ ΣΥΝΟΡΙΑΚΟ ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΕΠΙΣΠΕΥΔΟΝΤΑΙ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΘΗ Η ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΙ ΤΩΝ ΔΙΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ.

ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΤΩΝ ΣΥΝΟΡΩΝ ΕΓΙΝΑΝ ΠΟΛΥΣΥΧΝΑΣΤΟΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ (1948-1980)

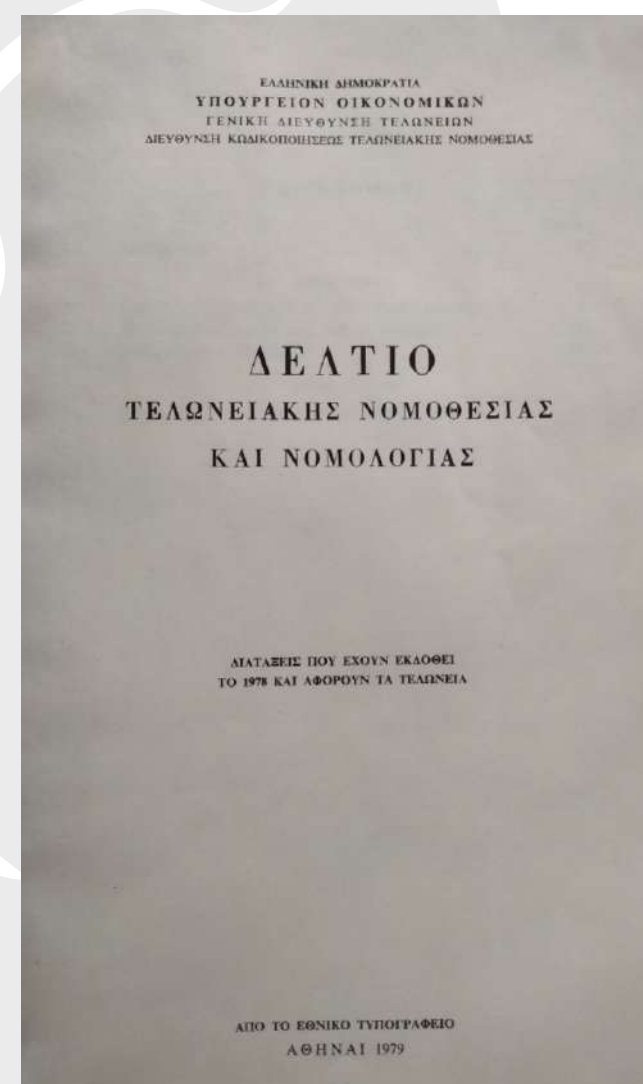
ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

Πηγή φωτογραφιών: Αρχείο Δ. Μπουρίκου

Στο πλαίσιο ενημέρωσης των τελωνειακών αρχών και των τελωνειακών υπαλλήλων, εκδίδεται τη δεκαετία του '60, το Δελτίο Τελωνειακής Νομοθεσίας.

Το Δελτίο εκδίδεται αρχικά από τη Διεύθυνση Τελωνείων του Υπ. Οικονομικών, τακτικά ανά τρίμηνο. Επίσης, εκδίδεται ετήσιο Δελτίο Τελωνειακής Νομοθεσίας και Νομολογίας, καθώς και Οδηγοί Τελωνειακών Θεμάτων.

Το εξαιρετικά σημαντικό αυτό έργο ενημέρωσης και τεκμηρίωσης για τη διευκόλυνση και προαγωγή του τελωνειακού αντικειμένου, υποστηρίζεται διοικητικά (από το 1977 και μετά) από τη Διεύθυνση Κωδικοποίησης Τελωνειακής Νομοθεσίας, οργανική μονάδα της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ (1948-1980)

ΔΙΕΘΝΗ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑ: ΕΛΛΗΝΙΚΟ

Πηγή φωτογραφιών: Αρχείο Δ. Μπουρίκου

Το 1938, όταν ξεκίνησε η λειτουργία του του αεροδρομίου στο Ελληνικό και η κίνηση του αεροδρομίου έφτασε τους 341.000 επιβάτες το 1948.

Ο διάδρομος προσγείωσης ως τότε ήταν μήκους 1.800 μέτρων. Αργότερα (μετά το 1950) άρχισε η σταδιακή επέκτασή του και το 1957 παραχωρήθηκε στην Ολυμπιακή Αεροπορία.

Εγκαίνια αεροδρομίου Χασανίου (Ελληνικού) το 1938

Το 1969 συστάθηκε το Β' Τελωνείο Αερολιμένα Αθηνών.

Το Τελωνείο καταργήθηκε το 2001, όταν και ξεκίνησε τη λειτουργία του το νέο Διεθνές Αεροδρόμιο Αθηνών «Ελευθέριος Βενιζέλος».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ (1948-1980)

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΔΡΑΜΑΣ

Πηγή: Α. Μποζοπούλου (2012)

Από το 1975 και έως το 1997, το Τελωνείο Δράμας στεγάστηκε στο εικονιζόμενο κτήριο. Το κτήριο αυτό ανεγέρθηκε για τις ανάγκες της Επιτροπής Αποκατάστασης Προσφύγων το 1923 και έχει κηρυχθεί ως διατηρητέο λόγω της ιστορικής και αισθητικής αξίας του.

Σύμφωνα με έρευνα- μελέτης της Α. Μποζοπούλου (2012), πληροφορίες για την εσωτερική διαρρύθμιση και τη λειτουργία του κτιρίου κατά την περίοδο αυτή αντλήθηκαν από συνεντεύξεις με τους υπαλλήλους του Τελωνείου Δράμας κ. Αναστάσιο Συμεωνίδη, κα. Άρτεμη Δημητριάδου, κ. Γεώργιο Λευκελίδη, και τον κ. Παύλο Καραγιαννίδη, οι οποίοι εργάστηκαν στο κτίριο από το 1977, 1981, 1982 και 1985 αντίστοιχα.

Επίσης, στοιχεία για αυτή την περίοδο αντλούμε και από δύο φωτογραφίες. Η πρώτη φέρει τη χρονολογία 1975 και εντός της απαθανατίζεται η τελετή των εγκαταστάσεων του Τελωνείου Δράμας, ενώ στη δεύτερη φωτογραφία που είναι δυστυχώς αχρονολόγητη, απεικονίζεται το κτίριο κατά την περίοδο που αυτό λειτουργούσε ως τελωνείο.

Εγκαίνια Τελωνείου Δράμας (1975)

Τελωνείο Δράμας (1975)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ (1948-1980)

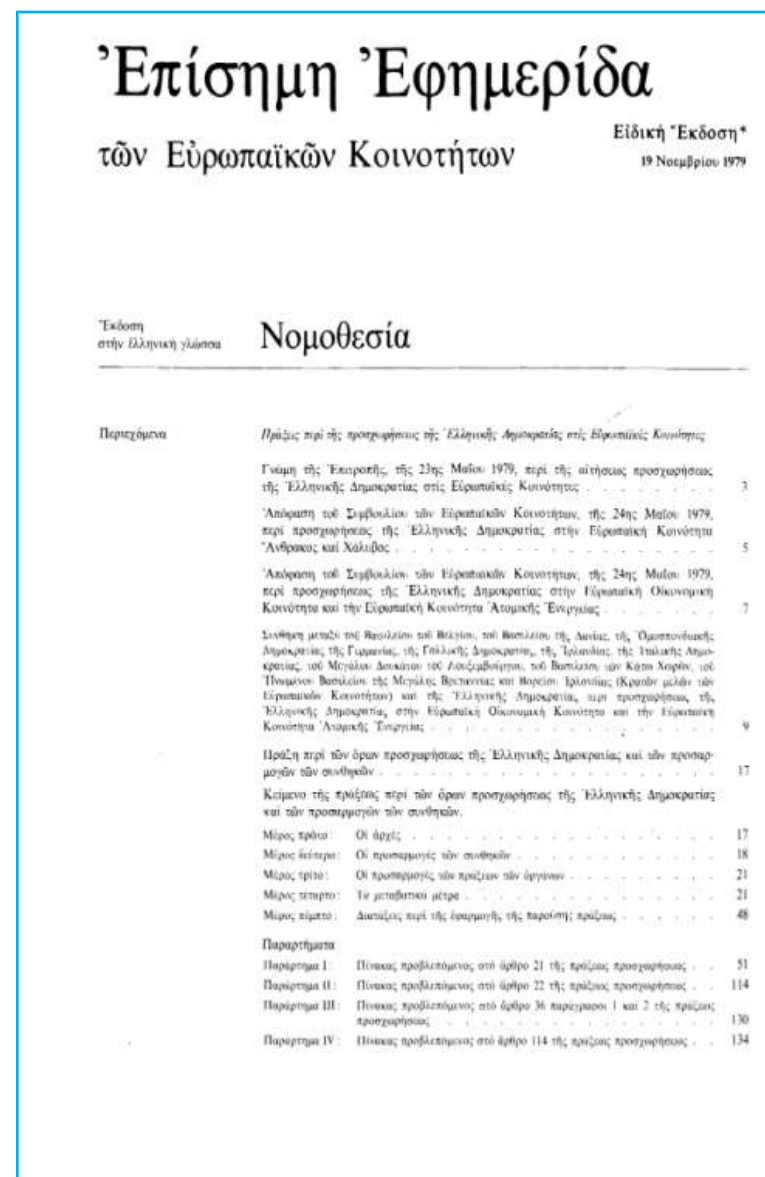
ΠΡΑΞΗ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ (1979) ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΙΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ (1981)

Μετά την αποκατάσταση της Δημοκρατίας, η ελληνική κυβέρνηση καταθέτει επίσημα, στις 12.6.1975, αίτηση για την ένταξη της χώρας στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες (ΕΚ).

Στις 27 Ιουλίου 1976, έγινε η επίσημη έναρξη των διαπραγματεύσεων για την ένταξη της Ελλάδας.

Στις 28 Μαΐου 1979, υπογράφηκε στην Αθήνα η Συνθήκη προσχώρησης της Ελλάδας στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες.

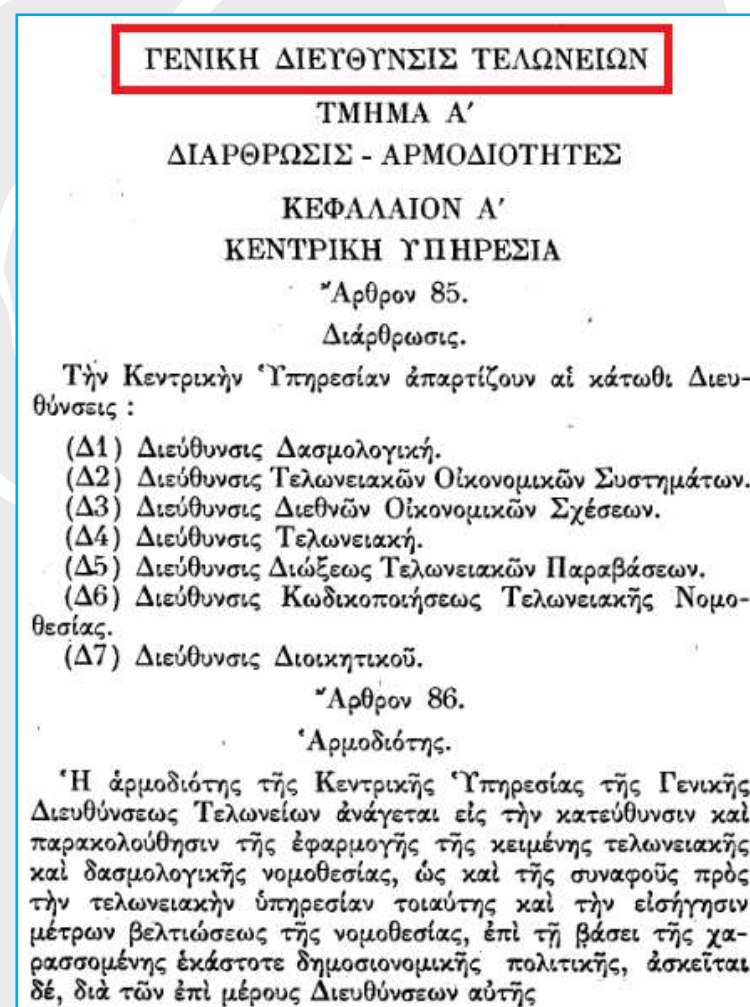
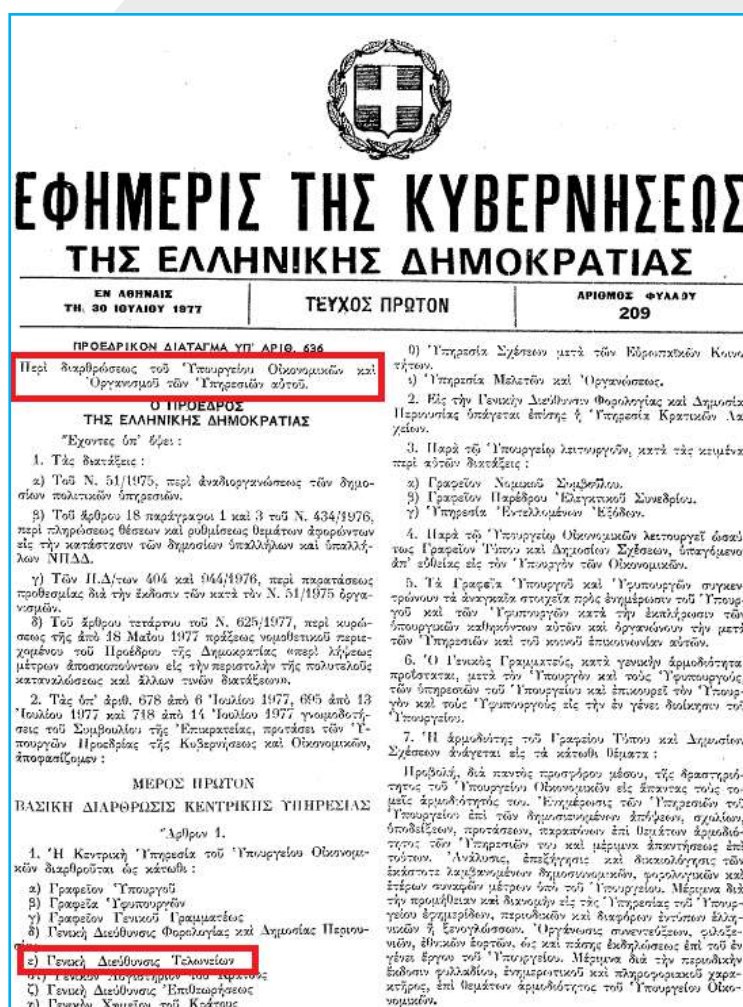
Η Συνθήκη Ένταξης τέθηκε σε ισχύ δύο χρόνια αργότερα, την 1η Ιανουαρίου 1981.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ (1948-1980)

Η ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ (1977)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ (1948-1980)

Η ΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΕΚΤΕΛΩΝΙΣΤΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

Ο νόμος 718/1977 Περί Εκτελωνιστών αποτέλεσε για δεκαετίες το θεμελιώδες θεσμικό πλαίσιο ρύθμισης του συγκεκριμένου επαγγέλματος που περιλαμβάνει τους αναγκαίους ορισμούς, την άσκηση και εποπτεία του επαγγέλματος, την προστασία του επαγγέλματος, τα ασυμβίβαστα, τα προσόντα- το διαγωνισμό και την απόκτηση πτυχίου, την πρακτική άσκηση, τις αρμοδιότητες, τη σχέση εντολής και την ευθύνη έναντι του Δημοσίου, την πειθαρχική εξουσία και άλλα πεδία ρύθμισης.

ΑΑΔΕ
Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ 1981-2016

Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ: ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ 1981-2016

Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ: ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Η πλήρης ένταξη της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (1981) αποτέλεσε θεμελιώδη εξέλιξη για την Τελωνειακή Υπηρεσία. Το ελληνικό τελωνειακό έδαφος της χώρας αποτελεί πλέον αναπόσπαστο τμήμα του τελωνειακού εδάφους της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και τίθεται σε διαδικασία η δυναμική προς μια εσωτερική αγορά με ελευθερία κίνησης και των εμπορευμάτων στο εσωτερικό της Κοινότητας και κοινή εξωτερική διάσταση ως προς τις τελωνειακές διαδικασίες- πρακτικές και τη δασμολογική πολιτική.

Η πλήρης ένταξη στην τελωνειακή ένωση συνεπάγεται, επίσης, θεσμικές και οργανωτικές αλλαγές στον τελωνειακό χάρτη της χώρας και την προώθηση της απλοποίησης, της προτυποποίησης και της μηχανογράφησης των τελωνειακών εργασιών.

Πηγή: Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Αθήνα, 1976-2016

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ 1981-2016

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΣΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (1983)

Η πλήρης ένταξη της Ελλάδας στις Ευρωπαϊκές Κοινοότητες είχε ως άμεση συνέπεια την υπερνομοθετική ισχύ και εφαρμογή του συνόλου του δικαίου αυτών, δηλαδή του πρωτογενούς και του δευτερογενούς κοινοτικού δικαίου.

Με το νόμο 1402/1983, θεσπίστηκαν διατάξεις για την προσαρμογή της τελωνειακής και δασμολογικής νομοθεσίας στο νέο περιβάλλον δικαίου που αφορούσαν, κυρίως, τελωνειακά καθεστώτα και διαδικασίες, όπως η εισαγωγή εμπορευμάτων για τελειοποίηση και επανεξαγωγή, η εξαγωγή εμπορευμάτων για τελειοποίηση και επανεισαγωγή, τις προσωπικές αποσκευές των ταξιδιωτών, τη σταδιακή κατάργηση ορισμένων δασμολογικών απαλλαγών, την κοινοτική διαμετακόμιση και την αμοιβαία συνδρομή για την είσπραξη απαιτήσεων.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
18 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1983

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΑΔΥ
167

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1402

Προσαρμογή της Τελωνειακής και Δασμολογικής Νομοθεσίας στο Δίκαιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Ε.Ο.Κ.).

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Κυρούμεν και εκδίδωμεν τον κατωτέρω υπό της Βουλής δημοσιεύοντα νόμον:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
Εισαγωγή εμπορευμάτων για τελειοποίηση και επανεξαγωγή.

Άρθρο 1.

Για την εφαρμογή των διατάξεων του κεφαλαίου αυτού νοούνται:

α) Ως «καθεστώς τελειοποίησης για επανεξαγωγή» το τελωνειακό καθεστώς με την εφαρμογή του οποίου επιτρέπεται να εισάγονται προσωρινά, χωρίς καταβολή δασμών, φορολογικών επιβαρύνσεων υπολόγου αποτελέσματος, γεωργικών εισροών, φόρων και των άλλων επιβαρύνσεων, εμπορεύματα που προορίζονται να επανεξαχθούν από το τελωνειακό έδαφος της ΕΟΚ, στο σύνολό τους ή μέρος αυτών, ως παράγωγα προϊόντα.

β) Ως «εμπορεύματα» τα οποιαδήποτε εφόδια και προϊόντα εφόδια που δεν εκκληρώνουν τους όρους των άρθρων 9 και 10 της Συνθήκης της Ρώμης από 25 Μαρτίου 1957 υπερί θρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, που κυρώθηκε με το Ν. 945/1979, (ΦΕΚ 170), τα οποία προορίζονται να υπεβληθούν σε μία ή περισσότερες εργασίες που περιγράφονται στο στοιχείο γ' του άρθρου αυτού. Στην έννοια των εμπορευμάτων περιλαμβάνονται και τα εφόδια που ενεργούν ως καταλύτες, επιταχυντές ή επιβραδυντές χημικών αντιδράσεων, τα οποία καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού των Οικονομικών.

γ) Ως «παράγωγα προϊόντα» τα προϊόντα που προκύπτουν από τα εμπορεύματα, ύστερα από πραγματοποίηση μίας ή περισσότερων από τις παρακάτω εργασίες, οι οποίες λέγονται «εργασίες τελειοποίησης»:

αα) Μεταποίησης.

ββ) Επιθερμάνσεως, στην οποία περιλαμβάνεται η συναρμογή, η συνένωση και η προσαρμογή σε άλλα εμπορεύματα.

γγ) Επιδιόρθωσης, στην οποία περιλαμβάνεται η επαναφορά στην αρχική κατάσταση και η θέση σε λειτουργία.

Στις εργασίες τελειοποίησης περιλαμβάνεται και η χρησιμοποίηση των εμπορευμάτων που ανέρχονται ως καταλύτες, επιταχυντές ή επιβραδυντές χημικών αντιδράσεων.

δ) Ως «αντιδράματα προϊόντα» τα εμπορεύματα που δεν έχουν υποβληθεί σε πλήρεις εργασίες τελειοποίησης και τα οποία,

για το λόγο αυτόν, δεν παρουσιάζονται στη μορφή των παράγωγων προϊόντων.

ε) Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στις διατάξεις του νόμου αυτού, ως «αρχική αρχή» η τελωνειακή αρχή του τόπου των εγκαταστάσεων όπου γίνονται οι εργασίες τελειοποίησης.

Άρθρο 2.

Οι πηγές ενέργειας, οι καύσιμες ύλες, τα εφόδια που χρησιμοποιούνται και δεν αντιστοιχούν στα παράγωγα προϊόντα και τα εργαλεία δεν θεωρούνται εμπορεύματα.

Κατ' εξαίρεση, θεωρούνται εμπορεύματα οι καύσιμες ύλες, οι οποίες προορίζονται για τη διενέργεια των απαραίτητων δοκιμών κινητήρων που κατασκευάστηκαν από εμπορεύματα που έχουν υποβληθεί στις διατάξεις του κεφαλαίου αυτού ή επιδιωχθέντων, ύστερα από προηγούμενη υπαγωγή τους στο καθεστώς της τελειοποίησης για επανεξαγωγή.

Οι ποσότητες καυσίμων, που παραδίδονται στο δικαιούχο, καθορίζονται από την αρχική αρχή πριν από την έναρξη των παραπάνω εργασιών, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού των Οικονομικών.

Άρθρο 3.

Για την εισαγωγή εμπορευμάτων με το καθεστώς της τελειοποίησης για επανεξαγωγή χρειάζεται προηγούμενη έγγραφη της τελωνειακής αρχής, που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού των Οικονομικών. Η έγγραφη κοινοποιείται στο Υπουργείο Οικονομικών.

Άρθρο 4.

1. Δικαιούχος εισαγωγής εμπορευμάτων για τελειοποίηση και επανεξαγωγή είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι εγκαταστημένο μέσα στο χώρο της ΕΟΚ και διαθέτει κατάλληλες εγκαταστάσεις πραγματοποίησης των εργασιών τελειοποίησης.

2. Με απόφαση του Υπουργού των Οικονομικών και με όρους και προϋποθέσεις που θα καθορίζονται από αυτή, μπορεί, κατ' εξαίρεση, να παρέχεται το δικαίωμα εισαγωγής εμπορευμάτων για τελειοποίηση και επανεξαγωγή και σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο εγκαταστημένο μέσα στο χώρο της Ε.Ο.Κ., που δε διαθέτει κατάλληλες εγκαταστάσεις, για ποσότητες όμως εμπορευμάτων που χρειάζονται για την εκτέλεση των εφοδίων με πρόσωπο εγκαταστημένο σε τρίτη προς την Ε.Ο.Κ. χώρα, καθώς και το νομικό πρόσωπο που απαιτεί αποκλειστικά εξαγωγική δραστηριότητα.

Με την παραπάνω απόφαση θα ορίζεται και η αρχική αρχή για την παράδοση των εμπορευμάτων και για την παρακολούθηση της πραγματοποίησης των εργασιών τελειοποίησης.

Η ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΓΓΡΑΦΟΥ (ΕΔΕ) ΤΟ 1987

Η εφαρμογή των τελωνειακών καθεστώτων και επιμέρους διαδικασιών, στηρίζεται στη λεγόμενη «τελωνειακή διασάφηση», δηλ. στο καθορισμένο έγγραφο/έντυπο με το οποίο ο συναλλασσόμενος εκφράζει τη βούλησή του για συγκεκριμένα εμπορεύματα, αναλαμβάνοντας τη συνεπαγόμενη ευθύνη για τους όρους και τις προϋποθέσεις υπαγωγής των εμπορευμάτων του στην τελωνειακή επιτήρηση.

Το 1987, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα (ΕΚ) στο πλαίσιο προώθησης της τελωνειακής ένωσης, καθιέρωσε κοινό έντυπο διασάφησης για όλα τα κράτη – μέλη. Το Ενιαίο Διοικητικό Έγγραφο (ΕΔΕ) αποτέλεσε ένα εξαιρετικά σημαντικό εργαλείο στην ομοιόμορφη εφαρμογή της τελωνειακής νομοθεσίας στο τελωνειακό έδαφος της ΕΚ και αποτέλεσε τη βάση για τη μηχανογράφηση των τελωνειακών εργασιών.

Γενικά, η δεκαετία του '80 αποτέλεσε μια περίοδο καθιέρωσης νέων τελωνειακών εντύπων λόγω της προωθούμενης μηχανογράφησης αλλά και των νέων απαιτήσεων τελωνειακού ελέγχου σε συνθήκες αύξησης και διεθνοποίησης του εμπορίου.

[illegible]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ 1981-2016

ΕΝΙΑΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ (1993) ΚΑΙ ΝΕΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Η πραγματοποίηση της εσωτερικής αγοράς (ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων) καθιστά αρχές του '90 αναγκαία την τελειοποίησης της τελωνειακής ένωσης και συνεπάγεται νέες προκλήσεις και απαιτήσεις για την Τελωνειακή Υπηρεσία.

Τα τελωνεία δεν θα παρεμβαίνουν πια στα ενδοκοινοτικά σύνορα (*κατάργηση των εσωτερικών συνόρων*), θα εξακολουθήσουν να ασκούν τις παραδοσιακές αρμοδιότητές τους στα εξωτερικά σύνορα, ενώ το νέο ευρωπαϊκό και διεθνές περιβάλλον παράγει απαιτήσεις για ομοιογένεια και αποτελεσματικότητα της τελωνειακής πρακτικά σε ποικίλα πεδία, πέρα της διαχείρισης του δασμολογίου, όπως η εμπορική πολιτική, η γεωργική και αλιευτική πολιτική, η αναπτυξιακή πολιτική, η περιβαλλοντική πολιτική και η εποπτεία ορισμένων ευαίσθητων προϊόντων.

Η τελωνειακή διάσταση του προγράμματος της εσωτερικής αγοράς περιλαμβάνει τη θέσπιση του Κοινοτικού Τελωνειακού Κώδικα, την απλούστευση των διαδικασιών, τη μηχανογράφηση, την αμοιβαία διοικητική συνδρομή, στοιχεία που με τη σειρά τους συνεπάγονται «πιέσεις» στις εθνικές τελωνειακές διοικήσεις για οργανωτικό μετασχηματισμό.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

ΚΟΜ(90) 572 τελικό

Βρυξέλλες, 31 Ιανουαρίου 1991

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ
ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Η ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ 1981-2016

ΝΕΟΣ ΕΘΝΙΚΟΣ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ - 2001

3627

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ Αρ. Φύλλου 265
22 Νοεμβρίου 2001

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2960
Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδωμε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 1

1. Η Τελωνειακή Νομοθεσία, που θεσπίζεται με τον παρόντα Κώδικα, εφαρμόζεται από τις Τελωνειακές Αρχές:

α) στις εμπορικές συναλλαγές της χώρας με τρίτες χώρες, σε συνδυασμό με την αντίστοιχη κοινοτική νομοθεσία,

β) στα προϊόντα που υπόκεινται σε Ειδικούς Φόρους Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και

γ) στα κοινωνικά ή μη εμπορεύματα που τελούν υπό ειδική τελωνειακή παρακολούθηση.

2. Οι διατάξεις του δεύτερου μέρους, άρθρα 12 μέχρι και 23 του παρόντος Κώδικα, δεν εφαρμόζονται στα κοινωνικά προϊόντα που υπόκεινται σε Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και τέλος ταξινόμησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 2
Τελωνειακό έδαφος

1. Το τελωνειακό έδαφος της χώρας περιλαμβάνει το χερσαίο, ηπειρωτικό και ημισυνικό τμήμα, τα χωρικά ύδατα, τα εσωτερικά θαλάσσια ύδατα και τον εναέριο χώρο. Οι Ελεύθερες Ζώνες και ελεύθερες αποθήκες αποτελούν ειδικά τμήματα του τελωνειακού εδάφους της χώρας.

2. Στο τελωνειακό έδαφος συστήνονται Τελωνειακές Αρχές, αρμόδιες για την εφαρμογή της Τελωνειακής και συναφούς Εθνικής, Κοινοτικής και Διεθνούς Νομοθεσίας.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται η καθ' ύλην και κατά τόπο αρμοδιότητα των Τελωνειακών Αρχών.

4. Επί του τελωνειακού εδάφους, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Δημόσιας Τάξης, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Άμυνας, Εξωτερικών, Γεωργίας και κατά περίπτωση Εμπορικής Ναυτιλίας, καθορίζονται τα σημεία εισόδου - εξόδου εμπορευμάτων και εμπορευμάτων, στα οποία λειτουργούν υποχρεωτικά Τελωνειακές Αρχές.

Άρθρο 3
Αρμοδιότητες

1. Στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Τελωνειακής Υπηρεσίας εμπίπτει η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κώδικα, του Κοινοτικού Τελωνειακού Κώδικα, της Εθνικής και Κοινοτικής Νομοθεσίας για την παρακολούθηση των προϊόντων που υπόκεινται σε Ειδικούς Φόρους Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και των προδρόμων ουσιών, η βεβαίωση και είσπραξη δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων επιβαλλόμενων σύμφωνα με την ανωτέρω Νομοθεσία, η διαχείριση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Τελωνείων (Ο.Π.Σ.Τ.), καθώς και η ανταλλαγή και διαχείριση πληροφοριών που παρέχονται σε αυτή, μέσω τηλεγραφικών συστημάτων ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο και αφορούν θέματα αρμοδιότητάς της.

Στην αρμοδιότητα της Τελωνειακής Υπηρεσίας επίσης εμπίπτει η εφαρμογή συναφούς νομοθεσίας, που της έχει ανατεθεί, καθώς και η βεβαίωση και είσπραξη επιβαρύνσεων, που επιβάλλονται σύμφωνα με τη νομοθεσία αυτήν.

2. Η Τελωνειακή Υπηρεσία είναι επίσης αρμόδια, δια των οργάνων της στα σημεία εισόδου - εξόδου, σε τελωνειακούς περιβάλλοντες και στο εν γένει τελωνειακό έδαφος, για την προάσπιση της δημόσιας υγείας και την προστασία του κοινωνικού συνόλου, να ελέγχει πρόσωπα, αποσκευές, εμπορεύματα και μεταφορικά μέσα, για τον εντοπισμό απ' ενός παράνομης διακίνησης ναρκωτικών, ψυχοτρόπων ή τοξικών ουσιών, όπλων, εκρηκτικών, πυρηνικών υλικών, κεφαλαίων προερχόμενων από οικονομικές εγκληματικές δραστηριότητες, πολιτικών σφαθών, πειρατικών προϊόντων, προϊόντων παραποίησης ή απομίμησης, ασέμιων ειδών, και απ' ετέρου παρατυπιών που αφορούν μεταφορές, αλιεία, λαθρομετανάστευση, προστασία περιβάλλοντος, διακίνηση ειδών πνευματικής ιδιοκτησίας, όγκρας πανίδας και χλωρίδας, προδρόμων ουσιών, καθώς και παρατυπιών που δεν κατονομάζονται στην παρούσα.

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και η θέσπιση του Κοινοτικού Τελωνειακού Κώδικα με τον Καν. (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, επέβαλε την εναρμόνιση της Εθνικής προς την Κοινοτική Νομοθεσία.

Με αυτή την προοπτική, ο ισχύων Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας ν.1165/1918 υπέστη ανάλογες τροποποιήσεις, προκειμένου απ' ενός μεν να εξαλειφθούν διατάξεις που ήταν αντίθετες προς το Κοινοτικό Δίκαιο, απ' ετέρου δε να ανταποκριθεί, όσο το δυνατό, η Εθνική Νομοθεσία στις ανάγκες προώθησης του σύγχρονου εμπορίου.

Παρά τη συμπλήρωση και αναμόρφωση μερικών διατάξεων του Τελωνειακού Κώδικα, παρέμεινε έντονη η ανάγκη της κατάρτισης ενός νέου Τελωνειακού Κώδικα, στον οποίο θα συγκεράζονταν οι Εθνικές με τις Κοινοτικές διατάξεις, θα εμπλουτιζόνταν οι ήδη ισχύουσες, θα διαγράφονταν οι αναχρονιστικές και θα συμπεριλαμβάνονταν σε αυτόν όλα τα θέματα, αρμοδιότητας της Τελωνειακής Υπηρεσίας, προσδιορίζοντας τη φύση και το εύρος της αποστολής της. Στο νέο αυτό Κώδικα θα περιλαμβάνεται για πρώτη φορά η διαδικασία βεβαίωσης και είσπραξης των Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης, με τη συμπερίληψη σε αυτόν του ν. 2127/1993 και η διαδικασία φορολόγησης των οχημάτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2682/1999, προκειμένου να βρίσκεται συγκεντρωμένη, σε ενιαίο νομοθέτημα, η Τελωνειακή Νομοθεσία.

Για την ταχύτερη διεξαγωγή των εργασιών στα Τελωνεία, σε συνάρτηση με τις σύγχρονες εξελίξεις και τις ανάγκες του εμπορίου, για την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών, αλλά και την εξασφάλιση των δημοσιονομικών συμφερόντων, επιβάλλεται η κατάρτιση ενός τέτοιου νέου Κώδικα, ώστε να συμβάλει τα μέγιστα τόσο στη διευκόλυνση των συναλλαγών κατά την πραγματοποίηση των τελωνειακών διαδικασιών, που προβλέπονται από το Γενικό Μέρος, όσο και στον περιορισμό του αδικήματος της λαθρεμπορίας με τον εκσυγχρονισμό των σχετικών διατάξεων, στις περιπτώσεις τελωνειακών παραβάσεων, που προβλέπονται από το Ποινικό Μέρος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ 1981-2016

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ (Δ.ΟΠΣΤ) - 2003

Η σύσταση της Διεύθυνσης ΟΠΣΤ σηματοδότησε τη νέα εποχή της Τελωνειακής Υπηρεσίας σε μηχανογραφικό και ακολούθως ηλεκτρονικό περιβάλλον.

Ορίζεται η λειτουργία της Διεύθυνσης ως «πρότυπο Τελωνείο» στο χώρο της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων όπου θα εξετάζεται η λειτουργικότητα βελτιώσεων ή νέων εφαρμογών του ΟΠΣΤ πριν την ένταξή τους σε παραγωγική λειτουργία.

Η μελέτη και η εφαρμογή βελτιώσεων και νέων λειτουργιών γίνεται σε συνεργασία με τις λοιπές (θεματικές) Διευθύνσεις της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης.

Η Δ.ΟΠΣΤ, επίσης, σχεδιάζει και εισηγείται προγράμματα εκπαίδευσης των τελωνειακών υπαλλήλων σε θέματα πληροφορικής και εφαρμογών της.

01002211709010004

4135

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ Αρ. Φύλλου 221
17 Σεπτεμβρίου 2003

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ	
243. Σύσταση Διεύθυνσης Υποστήριξης Ολοκληρωμένου Πληροφορικού Συστήματος Τελωνείων (Ο.Π.Σ.Τ.).....	1
244. Τροποποίηση του Π.Δ. 119/2003 Κατάταξη του Καθαρού προϊόντος των Κρατικών Λαχείων (Α' 103).....	2
245. Διάθεση Οπλίων Πτυχούχων Ιατρικής ή Φαρμακευτικής ή Κτηνιατρικής σε περιφερειακά ιατρεία ή κέντρα υγείας ή αγροτικά κτηνιατρεία.....	3

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

(1)

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 243	
Σύσταση Διεύθυνσης Υποστήριξης Ολοκληρωμένου Πληροφορικού Συστήματος Τελωνείων (Ο.Π.Σ.Τ.).....	

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Του άρθρου 20 του Ν. 2503/1997 «Διοίκηση, οργάνωση, στελέχωση της Περιφέρειας, ρύθμιση θεμάτων για την τοπική αυτοδιοίκηση και άλλες διατάξεις» (Α' 107).

β) Του Ν. 2683/1999 «Κώρυξη του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και άλλες διατάξεις» (Α' 19).

γ) Του άρθρου 29Α του Ν. 1558/1985 «Κύβερνση και Κυβερνητικά Όργανα» (Α' 137), όπως προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081/1992 «Ρύθμιση του θεσμού των Επιμελητηρίων, τροποποίηση των διατάξεων του Ν. 1712/1987 για τον εκσυγχρονισμό των επαγγελματικών οργανώσεων των εμπόρων, βιοτεχνών και λοιπών επαγγελματιών και άλλες διατάξεις» (Α' 154) και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 2469/1997 «Περιορισμός και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των κρατικών δαπανών και άλλες διατάξεις» (Α' 38).

δ) Του άρθρου 32 του Ν. 1828/1989 «Ανομόρφωση της φορολογίας εισοδήματος και άλλες διατάξεις» (Α' 2), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 19 παρ. 3 του Ν. 2443/1996 «Τροποποίηση και συμπλήρωση του Τελωνειακού Κώδικα και άλλες διατάξεις» (Α' 265).

2. Το Π.Δ. 81/2002 «Συγχώνευση των Υπουργείων Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών» (Α' 57).

3. Την ΔΙΑΚ/Φ 1/2/13773/15.7.2003 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης Νίκο Μπίστη» (Β' 985), όπως τροποποιήθηκε με την ΔΙΑΚ/Φ 1/2/14145/21.7.2003 όμοια (Β' 1000).

4. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος προεδρικού διατάγματος προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, ποσού δύο χιλιάδων επτακοσίων εβδομήντα τριών ευρώ και είκοσι έξι λεπτών (2773,26) για το οικονομικό έτος 2003, καθώς και ποσού τριών χιλιάδων εξοκίων ενενήντα επτά ευρώ και εξήντα οκτώ λεπτών (3697,68) για κάθε επόμενο έτος, η οποία θα καλύπτεται από τις πιστώσεις εξόδων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών (Ειδ. Φορέας 23110, Κ.Α.Ε. 0237).

5. Τη 256/2003 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, μετά από πρόταση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του Υφυπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Σύσταση Διεύθυνσης Υποστήριξης Ο.Π.Σ.Τ.

1. Συνιστάται στη Γενική Διεύθυνση Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, Διεύθυνση με τίτλο «Διεύθυνση Υποστήριξης Ο.Π.Σ.Τ.», η οποία θα λειτουργεί ως πρότυπο Τελωνείο, στο χώρο της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (Γ.Γ.Π.Σ.).

2. Στη Διεύθυνση Υποστήριξης Ο.Π.Σ.Τ. θα εξετάζεται ενδεδειγμένα και σε περιβάλλον πρότυπου Τελωνείου, σε συνεργασία με τη Γ.Γ.Π.Σ., η λειτουργικότητα των βελτιώσεων ή των νέων εφαρμογών του Ολοκληρωμένου Πληροφορικού Συστήματος Τελωνείων (Ο.Π.Σ.Τ.), προ της ένταξής τους σε παραγωγική λειτουργία.

Άρθρο 2

Διάρθρωση και αρμοδιότητες Διεύθυνσης Υποστήριξης Ο.Π.Σ.Τ.

1. Οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Υποστήριξης Ο.Π.Σ.Τ. είναι οι εξής:

- η υποστήριξη των λειτουργιών των εφαρμογών του Ο.Π.Σ.Τ. και ο σχεδιασμός των λειτουργικών τους βελτιώ-

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ 1981-2016

Η ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΕΩΝ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Η Διεθνής Σύμβαση για την απλούστευση και εναρμόνιση των τελωνειακών καθεστώτων αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα διεθνή νομικά εργαλεία των σύγχρονων τελωνειακών διοικήσεων, καταρτίστηκε στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων και στην Ελλάδα, κυρώθηκε με το ν. 3141/2003 (ΦΕΚ 105Α).

Η Διεθνής Σύμβαση καθορίζονται κανόνες (διατάξεις υποχρεωτικής εφαρμογής), μεταβατικοί κανόνες (διατάξεις προσαρμογής) και συνιστώμενες πρακτικές (πρόσδος προς την εναρμόνιση και την απλούστευση) στα ακόλουθα πεδία:

- Γενικές αρχές
- Ορισμοί
- Τελωνισμός
- Δασμοί και φόροι
- Εγγυήσεις
- Τελωνειακός έλεγχος
- Εφαρμογή τεχνολογίας πληροφορικής
- Πληροφορίες, αποφάσεις και ρυθμίσεις που παρέχει το τελωνείο
- Προσφυγή επί τελωνειακών θεμάτων.

81001050605030120

1527

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 105

6 Μαΐου 2003

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3141

Κύρωση του Πρωτοκόλλου που τροποποιεί τη Διεθνή Σύμβαση για την απλούστευση και εναρμόνιση των τελωνειακών καθεστώτων.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, το Πρωτόκολλο που τροποποιεί τη Διεθνή Σύμβαση για την απλούστευση και εναρμόνιση των τελωνειακών καθεστώτων, που υιοθετήθηκε στις Βρυξέλλες στις 26 Ιουνίου 1999, του οποίου το κείμενο σε πρωτότυπο στην αγγλική και γαλλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική, έχει ως εξής:

ΑΑΔΕ
Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ 1981-2016

ΤΕΛΩΝΕΙΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ ΑΘΗΝΩΝ «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ»

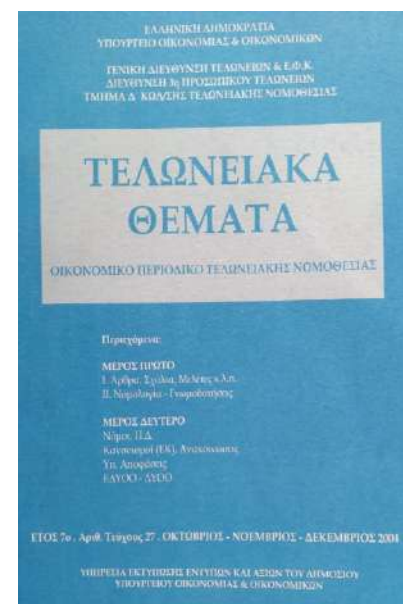
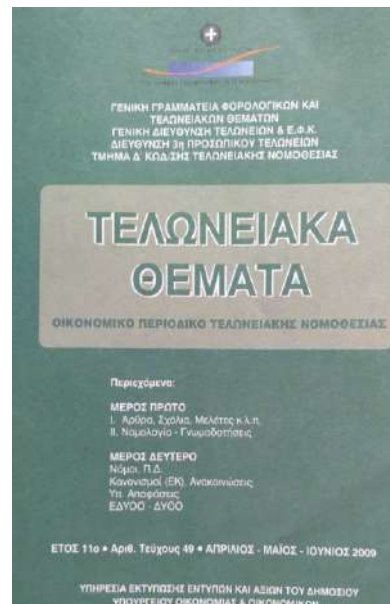
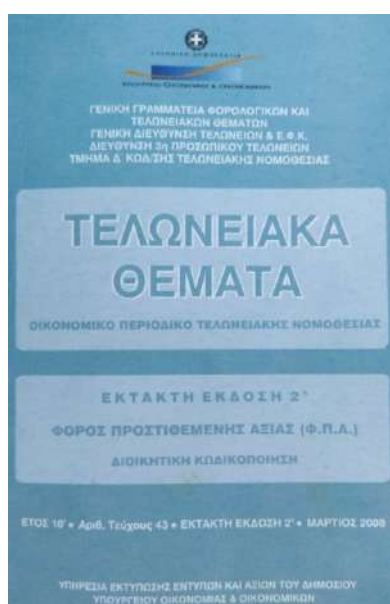
Πηγή : Αναδημοσίευση από ιστοσελίδα «Κτίριο» (Φωτογράφος: Μπ. Λουϊζίδης)
(1981-2016)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ 1981-2016

«ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΑ ΘΕΜΑΤΑ» (1998-2010)

Τριμηνιαίο οικονομικό περιοδικό τελωνειακής νομοθεσίας της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων & ΕΦΚ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΣΗΜΕΡΑ

Η ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΤΗΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Η Γενική Διεύθυνση Τελωνείων και Ε.Φ.Κ. με τις επί μέρους επιτελικές Τελωνειακές Διευθύνσεις, τις Ειδικές Αποκεντρωμένες και Περιφερειακές Τελωνειακές Αρχές απαρτίζουν ένα σύνολο οργανικών μονάδων της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, που αποτελούν την «Τελωνειακή Υπηρεσία».

Οι στρατηγικοί σκοποί της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ε.Φ.Κ. είναι οι εξής:

Η προστασία των εθνικών και των ενωσιακών οικονομικών συμφερόντων και η συλλογή και αύξηση των δημοσίων εσόδων, μέσω της καταπολέμησης του λαθρεμπορίου, της διευκόλυνσης του νόμιμου εμπορίου και της αποτελεσματικής εφαρμογής της τελωνειακής νομοθεσίας.

Η αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος, της πολιτιστικής κληρονομιάς, της δημόσιας υγείας και της ασφάλειας από την παράνομη διακίνηση απαγορευμένων ή/και επικίνδυνων προϊόντων και των εν γένει αγαθών που τελούν υπό περιορισμούς ή απαγορεύσεις.

Η ενίσχυση της θέσης της χώρας στο διεθνές εμπόριο, μέσω της παροχής ποιοτικών υπηρεσιών προς τους οικονομικούς φορείς και τους συναλλασσόμενους, της απλούστευσης και επιτάχυνσης των τελωνειακών διαδικασιών, καθώς και της αξιοποίησης των τεχνολογιών πληροφορικής (καθιέρωση ηλεκτρονικού Τελωνείου και Ενιαίας Θυρίδας).

Η διασφάλιση της συνεργασίας με όλες τις ελεγκτικές υπηρεσίες της Α.Α.Δ.Ε. για την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου και της φοροδιαφυγής.

Η συνεχής βελτίωση του περιεχομένου των εντύπων των Υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης.

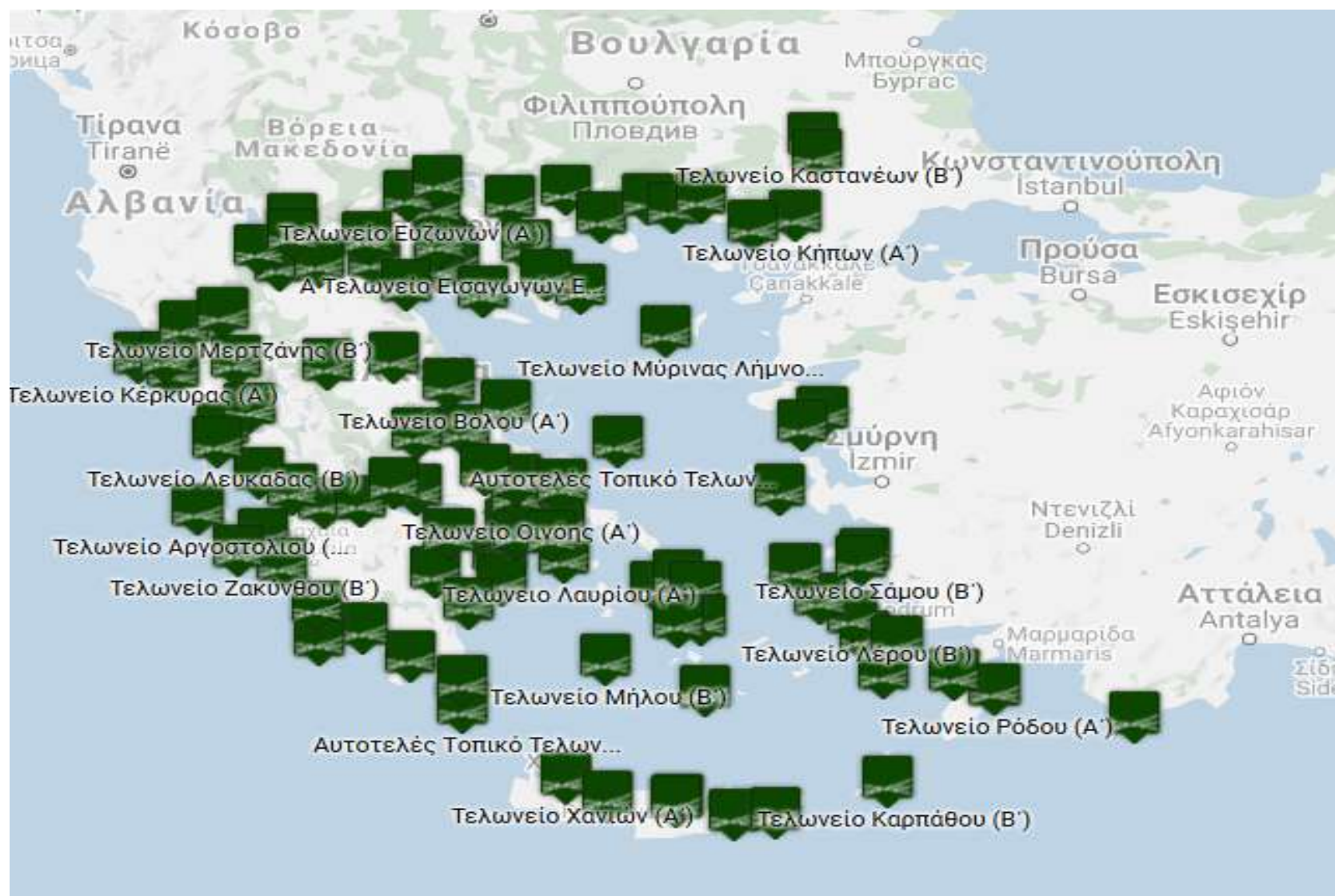

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΣΗΜΕΡΑ

Ο ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Πηγή: ΑΑΔΕ

ΑΑΔΕ
Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΣΗΜΕΡΑ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΕΛΩΝΕΙΟ: ΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΑΑΔΕ
Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ
Greek Customs

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Αναζήτηση **GO**

Αναλυτική αναζήτηση

 English

Αρχική Σελίδα | Ανακοινώσεις | Επικοινωνία | ICISnet : Εγγραφή ή Πιστοποίηση | Τηλ/κή Υποστήριξη ICISnet

Τελωνειακή υπηρεσία >

e-Υπηρεσίες >

> Πολίτες

> Ηλεκτρονικές

Συναλλαγές

> Οικονομικοί Φορείς

Ενημέρωση

Νομοθεσία

Έγγραφα & Πληροφορίες

Συχνές Ερωτήσεις

Άλλες Λειτουργίες

Εφημερίδα της Υπηρεσίας

Σύνδεσμοι

Επικοινωνία

 NEWSLETTER

 RSS

 Σύνδεσμοι

Νέο Σύστημα

Ιχνηλασιμότητας

Καπνικών Προϊόντων

ID Issuer

BREXIT

Η ΕΛΛΑΔΑ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΖΕΤΑΙ

Μάθετε περισσότερα >

Βρίσκεστε εδώ : αρχική / e-Υπηρεσίες

e-Υπηρεσίες

Πολίτες

Ηλεκτρονικές Συναλλαγές

Οικονομικοί Φορείς

25 άρθρα ανά σελίδα

σελίδα 1 από 1

 ICISTEST_Περιβάλλον Δοκιμαστικών Υποβολών για Εξωτερικούς Χρήστες

Περισσότερα

Σύστημα Ιχνηλασιμότητας Καπνικών Προϊόντων

Περισσότερα

CIS_Οδηγός για την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης στο σύστημα Τελωνειακών Πληροφοριών

Περισσότερα

 Approvals _ Υποβολή Αίτησης Έκδοσης Αδείας

Περισσότερα

 Authorisations - Εξουσιοδοτήσεις

Περισσότερα

 CDS / UUM&DS - Εξουσιοδοτήσεις μόνο για Τελωνειακές Αποφάσεις

Περισσότερα

 CDS - Σύστημα Τελωνειακών Αποφάσεων

Περισσότερα

 Πολίτες

 Ηλεκτρονικές Συναλλαγές

 Οικονομικοί Φορείς

 Είσοδος

Είσοδος

 Συχνές Ερωτήσεις

 Ταξιδιώτες

 Ρωτήστε μας

137

ΛΕΥΚΩΜΑ ΑΑΔΕ.indd 137

14/11/20 00:13

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΣΗΜΕΡΑ

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ...

Πηγή: ΑΑΔΕ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΑΔΕ
Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ

**ΤΩΝ ΣΥΝΗΘΕΣΤΕΡΩΝ ΕΡΩΤΗΜΑΤΩΝ
ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
ΣΕ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΑ ΘΕΜΑΤΑ**

ΑΘΗΝΑ, ΜΑΪΟΣ 2020

**Εγχειρίδιο για την απαλλαγή από το
Τέλος Ταξινόμησης Ιδιωτικής Χρήσης
Επιβατικών Αυτοκινήτων
που παραλαμβάνονται από
Ευπαθείς Κοινωνικές Ομάδες**

ΑΑΔΕ
Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

Γενική Διεύθυνση Τελωνείων & Ε.Φ.Κ.
**Διεύθυνση Δασμολογικών Θεμάτων, Ειδικών
Καθεστώτων και Απαλλαγών**

Ιούνιος 2019

ΑΑΔΕ
Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΣΗΜΕΡΑ

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ, ΠΡΟΩΘΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ

Πηγή: ΑΑΔΕ

**ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΕΩΝ - ΕΞΑΓΩΓΕΩΝ,
ΜΕ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΙΣ**

Αθήνα, Μάιος 2020

Απαγορεύσεις και Περιορισμοί κατά την Εξαγωγή Εμπορευμάτων

Κωδικοί Πιστοποιητικών θέσης 44-1 της τελωνειακής διασάφησης

Έκδοση: Δεκέμβριος 2018

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΣΗΜΕΡΑ

ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ COVID19 ΚΑΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑ

Πηγή: ΑΑΔΕ

- Ασφάλεια για το προσωπικό των τελωνείων και τους συναλλασσόμενους
- Διασφάλιση λειτουργίας κρίσιμων τελωνειακών διαδικασιών
- Διευκόλυνση των τελωνειακών διαδικασιών
- Διασφάλιση εισαγωγής κρίσιμων υγειονομικών υλικών
- Προσφορά στο κοινωνικό σύνολο με διάθεση αιθυλικής αλκοόλης
- Έγκαιρη και έγκυρη ενημέρωση των συναλλασσόμενων

COVID -19

Χρήσιμοι Σύνδεσμοι :

[Υπουργείο Υγείας](#)

[Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας](#)

[Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας](#)

Σχετικά

Αρχεία	Οδηγίες για Πιστοποιητικά Καταγωγής&Ελευθ.Κυκλοφορ
	Κοινοποίηση Απόφασης (ΕΕ) C2020/491 της Επιτροπής
	Πιστοποιητικά κυκλοφορίας A, TR, EUR1 ή EUR-MED
	Κατεπείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση του COVID-19
	Παροχή οδηγιών για έκδοση τελωνειακών αποφάσεων
	Παροχή οδηγιών κατά την εκτέλεση τελωνειακών εργασιών
	Απαγόρευση Εξαγωγής Απολυμαντικών Προϊόντων
	Γνωστοποίηση Σύστασης (ΕΕ)2020/403
	Παροχή οδηγιών για εισαγωγή και εξαγωγή εμπορευμάτων
	Διάθεση κατασχεμένης ή δημευμένης αιθυλικής αλκοόλης
	Εκδ.Αδειών Εγκερ. Εξαγωγέα για προτιμησιακή καταγωγή
	Διευκρινήσεις Απαγόρευσης Εξαγωγής Απολυμαντικών
	Εξαγωγή Εξοπλισμού Ατ.Προστασίας-Κοινοπ.Εκτελ.Καν.ΕΕ
	ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2020/568
	κυκλοφορία μέσων με παραπλανητικά πιστοποιητικά

ΑΑΔΕ
Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΣΗΜΕΡΑ

ΔΙΩΞΗ ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ...ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Πηγή: ΑΑΔΕ/ Τελωνεία Κήπων και Μυτιλήνης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΣΗΜΕΡΑ

ΔΙΩΞΗ ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Πηγή: ΓΔΤΕΦΚ/ Τελωνείο Ευζώνων

ΑΑΔΕ
Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΣΗΜΕΡΑ

...ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ, ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΥΓΙΟΥΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Πηγή: ΓΔΤΕΦΚ/Γ Τελωνείο Πειραιά

Επιβολή περιορισμών και απαγορεύσεων, δίωξη παράνομου εμπορίου

Παραποιημένα προϊόντα

1830-2020
190
χρόνια
ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΤΕΛΩΝΕΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΣΗΜΕΡΑ

ΤΑ ΜΕΣΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗΣ ΔΙΩΣΗΣ...

Πηγή: ΓΔΤΕΦΚ

ΑΑΔΕ
Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΣΗΜΕΡΑ

....ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΖΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΙ

Πηγή: ΓΔΤΕΦΚ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΣΗΜΕΡΑ

....ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΟΝΤΑΣ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΑ ΤΟ ΝΟΜΙΜΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Πηγή: ΓΔΤΕΦΚ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΣΗΜΕΡΑ

...Η ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΜΒΟΛΗ ΚΑΙ Η ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥ ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟΥ ΜΕ ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Πηγή: ΑΑΔΕ, Απολογιστική Έκθεση έτους 2019

Εισπράξεις μετά επιστροφών της Τελωνειακής Διοίκησης ανά κατηγορία για τα έτη 2018 & 2019			
Περιγραφή Εισπράξεων	Αποτέλεσμα 2018	Αποτέλεσμα 2019	ΜΤΒΛ %
ΦΠΑ πετρελ/δών	2.008.606.442,51	1.978.016.203,64	-1,5%
ΦΠΑ αλκοολούχων	261.351.794,36	255.641.212,22	-2,2%
ΦΠΑ στα οχήματα	296.773.824,59	327.322.767,89	10,3%
ΦΠΑ ηλ.ενέργ. & φυσ.αέριο	24.922.846,19	18.238.684,03	-26,8%
ΦΠΑ καπνικών	639.203.408,77	659.542.840,11	3,2%
ΦΠΑ λοιπών	2.102.029.247,55	2.172.782.008,73	3,4%
ΕΦΚ ενεργειακών	4.257.002.269,16	4.274.215.730,80	0,4%
ΕΦΚ καπνικών	2.252.464.196,17	2.202.279.309,22	-2,2%
Ειδ. Εισφ. Καπνικών	169.055,80	156.873,29	-7,2%
ΕΦΚ αλκοολούχων	513.001.105,32	492.128.071,95	-4,1%
ΕΦΚ καφέ	122.717.325,84	135.713.136,39	10,6%
ΕΦΚ ηλεκτρ. τσιγάρου	4.846.311,11	4.250.960,46	-12,3%
Ε.Φ. πολυτελείας	1.178.249,33	1.565.721,74	32,9%
ΕΦΚ λοιπών	270.610,85	14.522,98	-94,6%
Χαρτ. & ΟΓΑ - Λοιποί Φόροι	848.814,53	821.415,49	-3,2%
Τέλη ταξινόμ. Οχημάτων	259.681.121,11	287.370.187,25	10,7%
Λοιπά έσοδα	417.468.849,73	487.685.395,95	16,8%
Λογ. Αμοιβ. Συνδ.	-	1.836,19	-
ΕΤΕΠΠΑ*	20.507.763,56	19.673.732,92	-4,07%
Σύνολο	13.183.043.236,48	13.317.420.611,25	1,02%

Πηγή: ΑΑΔΕ, Απολογιστική Έκθεση έτους 2019

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΣΗΜΕΡΑ

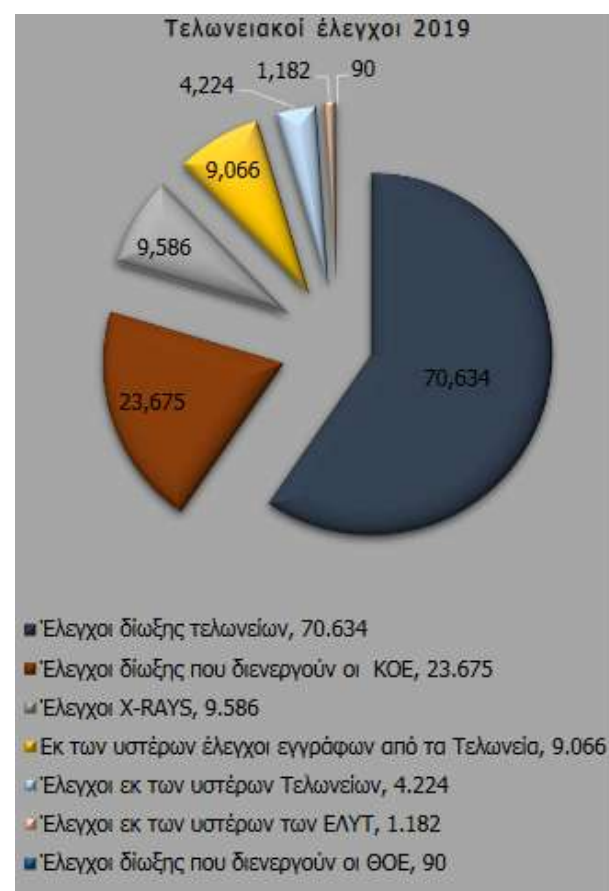
...Η ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΜΒΟΛΗ ΚΑΙ Η ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥ ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΟΥ ΜΕ ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Πηγή: ΑΑΔΕ, Απολογιστική Έκθεση έτους 2019

Αποτελέσματα 2019:

- Διενέργεια 94.309 ελέγχων δίωξης από τις Τελωνειακές Αρχές και τις Κινητές Ομάδες Ελέγχου, έναντι ετήσιου στόχου 77.000 ελέγχων δίωξης.
- Αύξηση 5,9% στο πλήθος των εντοπιζόμενων παραβάσεων κατά τους εκ των υστέρων τελωνειακούς ελέγχους που διενεργούν τα τελωνεία σε σχέση με το προηγούμενο έτος.
- Έκδοση 10.657 καταλογιστικών πράξεων και καταλογισμός 245.552.299 €, από δράσεις καταπόλεμησης του λαθρεμπορίου και εν γένει των τελωνειακών παραβάσεων.
- Διεξαγωγή 73.882 εργασιών στον τομέα των καυσίμων, της αλκοόλης και ποτών αλκοόλης, για τη διασφάλιση της είσπραξης του ΕΦΚ, έναντι ετήσιου στόχου 65.500 εργασιών.
- Αύξηση 9,9% στο πλήθος των διαπιστωθεισών παραβάσεων στους ελέγχους που διενήργησαν οι Κινητές Ομάδες Ελέγχου, σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Πηγή: ΑΑΔΕ, Απολογιστική Έκθεση έτους 2019

*ΚΟΕ: Κινητές Ομάδες Ελέγχου
ΘΟΕ: Θαλάσσια Ομάδα Ελέγχου
ΕΛΥΤ: Ελεγκτικές Υπηρεσίες Τελωνείων

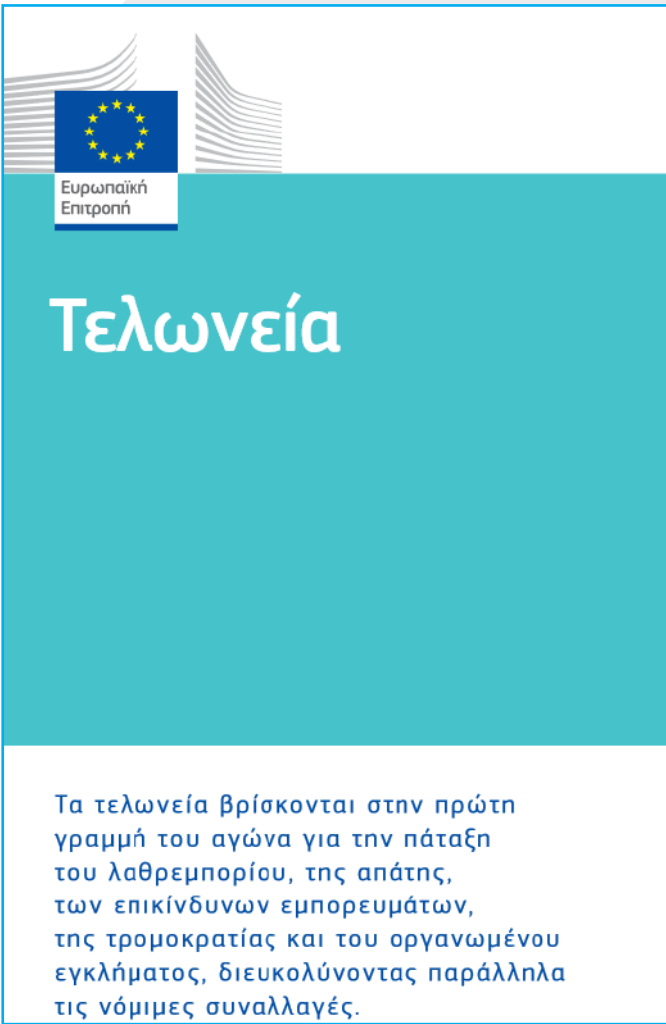
ΑΑΔΕ
Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΣΗΜΕΡΑ

...ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΕ ΜΕ ΠΟΛΥΠΛΕΥΡΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2014

Τα τελωνεία βρίσκονται στην πρώτη γραμμή του αγώνα για την πάταξη του λαθρεμπορίου, της απάτης, των επικίνδυνων εμπορευμάτων, της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος, διευκολύνοντας παράλληλα τις νόμιμες συναλλαγές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΣΗΜΕΡΑ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ (ΒΟΛΟΣ)

Το **Μουσείο του Τελωνείου Βόλου** ιδρύθηκε το **2007** και αποτελεί το μοναδικό μουσείο τελωνειακής ιστορίας στην **Ελλάδα**. Χτίστηκε μετά τους σεισμούς του **1955** και στεγάζεται σε μία από τις έξι αποθήκες στην πλατεία ταχυδρομείου δίπλα στην παραλία και απέναντι από το **Δημαρχείο Βόλου**. Μέσα από τα ποικίλα και εντυπωσιακά εκθέματά του όπως χρηστικά αντικείμενα, πλάστιγκες, όπλα, στολές, σφραγίδες, γραφομηχανές και συσκευές επικοινωνίας αναδεικνύεται η διαχρονική ιστορία, δράση και προσφορά των τελωνειακών υπηρεσιών τόσο σε οικονομικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο. Φιλοξενούνται ακόμη σπάνια ντοκουμέντα και πλούσιο αρχειακό και φωτογραφικό υλικό.

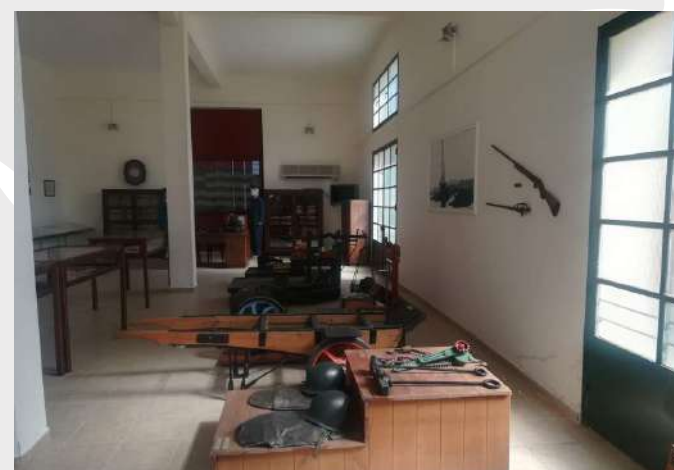

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑ ΣΗΜΕΡΑ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ (ΒΟΛΟΣ)

ΠΗΓΕΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

ΑΡΧΕΙΑ

- Ακαδημία Αθηνών (Ψηφιακό αρχείο)
- Αρχεία Ελληνικής Παλιγγενεσίας – Βουλή των Ελλήνων
- Αρχείο Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού (ΓΥΣ)
- Αρχείο Χαρτογραφικής Κληρονομιάς/ ΓΑΚ
- Αρχαιομνημων/ ΓΑΚ
- Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδας- ψηφιακό αρχείο εφημερίδων
- Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών & Γ. Σκουλάς, «Μεθοριακοί σταθμοί στην καρδιά της Ελλάδας (1881, 1897, 1912), 1-10.12.2012
- ΕΣΥΕ/ ΕΛΣΤΑΤ: Στατιστική Δημοσίων Οικονομικών
- Εθνικό Τυπογραφείο- Εφημερίδα της Κυβέρνησης
- ΕΛΙΑ Ιστορικό και Φωτογραφικό Αρχείο
- Ίδρυμα Ελευθερίου Βενιζέλου (Ψηφιακό Αρχείο)
- Ιστορικό Φωτογραφικό Αρχείο της ΕΡΤ
- Μουσείο Ιωάννη Καποδίστρια
- ΡΑΠΤΑΡΧΗΣ- Διαρκής Κώδικας Νομοθεσίας (Τόμοι 30, 30Α & 30Β: Τελωνειακή Νομοθεσία)
- Υπ. Πολιτισμού, Διαρκής κατάλογος των κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων και μνημείων της Ελλάδος
- Υπ. Περιβάλλοντος, Αρχείο παραδοσιακών οικισμών και διατηρητέων κτιρίων
- Φωτογραφικά αρχεία Δήμων της χώρας
- Φωτογραφικά αρχεία Οργανισμών Λιμένων και Δημοτικών Λιμενικών Ταμείων
- UN, Treaty Series, Vol. 157, 1953
- Αρχείο τελωνειακής νομοθεσίας Φ. Κατσάρα
- Φωτογραφικό αρχείο Γ. Φ. Παπαδόπουλου
- Φωτογραφικό και ιστορικό αρχείο Δ. Μπουρίκου

ΠΗΓΕΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ - ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ

Αδάμου, Ο., Λαθρεμπορία, Νομική Βιβλιοθήκη: Αθήνα, 2009.
Αναγνωστόπουλος, Ι., Τελωνειακή ποινική νομοθεσία, Αθήναι 1962.
Βήτος, Γ., Κοινοτικός Τελωνειακός Κώδικας, Α. Σάκκουλας: Αθήνα, 1997.
Γιωγγαράς, Γ., Εισαγωγή στην Τελωνειακή Νομοθεσία της ΕΕ, bookstars, Κηφισιά 2000.
Γιωγγαράς, Γ., Διεθνικός Πειραιάς, bookstars, Κηφισιά 2019.
Δασκαλάκης, Γ., Γενικά στοιχεία τελωνειακών μαθημάτων, Εν Αθήναις 1932.
Ζάκας, Κ., Τελωνειακόν δασμολόγιον: Θεωρία-ερμηνευτικά-νομολογία, Αθήναι 1930.
Κακαλιούρος, Δ., Τελωνειακός Οδηγός, Εν Πάτραις 1933.
Κούλας, Θ., Τελωνειακοί δασμοί σταφίδος, Αθήναι 1948.
Κονιστής, Κ., Εθνικός και τελωνειακός κώδικας, Πάμισος: Αθήνα, 2004.
Κοφινάς, Γ., Ερμηνεία της τελωνειακής νομοθεσίας, Εν Αθήναις, 1900.
Λυμπέρης, Α., Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας, Νομική Βιβλιοθήκη: Αθήνα 2008.
Μακριδάκης, Ε., Τελωνειακή διακίνησης εμπορευμάτων, Θεσσαλονίκη 1974.
Μακρυνικόλας, Α., Τελωνειακαί παραβάσεις, Αθήναι 1956
Μανίκα, Γ., Λεξικό πεντάγλωσσης τελωνειακής ορολογίας, Αθήνα 2003.
Οικονομάκος, Σ., Τελωνειακόν δασμολόγιον εισαγωγής, Αθήναι 1959.
Παπαϊωάννου, Ι., επιμ., ΤΕΛΩΝΕΙΑ. Από την αρχαιότητα μέχρι και σήμερα. Διαχρονική εξέλιξη, Έκδοση 2ης Ένωσης Τελωνειακών Υπαλλήλων Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη 2001.
Σκιαδάς, Σ., Ευρετήριο της κύριας τελωνιακής νομοθεσίας και των άλλων εχουσών σχέσιν προς τα τελωνεία νομοθεσιών της Ελλάδος από της συστάσεως του Βασιλείου μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1899, Εν Αθήναις 1900.
Σκόδρας, Ι., Τελωνειακό Δίκαιο, Θεσσαλονίκη 2014.
Τσουρτής, Ν., Τελωνειακόν δασμολόγιον εισαγωγής, Πειραιεύς 1963.

Υπ. Οικονομικών, Νόμος 1165 ως ετροποποιήθη και συνεπληρώθη δια μεταγενέστερων νόμων, Εθνικό Τυπογραφείο, Αθήναι 1938.

Υπ. Οικονομικών, Τελωνειακόν δασμολόγιον εισαγωγής, Αθήναι 1940

Υπ. Οικονομίας & Οικονομικών/ Γ.Δ. Τελωνείων & ΕΦΚ, ATHENS 2004. ΟΔΗΓΟΣ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ.

Υπ. Οικονομίας & Οικονομικών/ Γ.Δ. Τελωνείων & ΕΦΚ, ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, Φεβρουάριος 2009.

Φιλάρετος, Γ., Το ζήτημα των εμπορευμάτων κατά τα διεθνή νόμιμα, κατά την τελωνειακήν νομοθεσίαν και το σύνταγμα, Αθήνησι 1899.

Φράγκος, Ι., Τελωνειακαί και δασμολογικά μελέται, Αθήναι 1946.

Φράγκος, Ι., Τουρισμός και τελωνεία, Αθήναι 1950.

Φράγκος, Ι., Μέτρα τελωνειακής και δασμολογικής φύσεως διευκολυντικά της εξαγωγικής βιομηχανίας, Πειραιάς 1951.

Φράγκος, Ι., Τελωνειακή οικονομία, Αθήναι 1959.

Φράγκος, Ι., Τελωνειακαί μελέται: διεθνής τελωνειακή εξέλιξις, ευρωπαϊκή τελωνειακή συνεργασία, ελληνική τελωνειακή δραστηριότης, Αθήναι 1965.

Asakura, H., World history of the Customs and Tariffs, WCO: 2005.

Lux, M., Guide to Community Customs Legislation, Bruylant: Brussels, 2002.

Vaulont, E., The customs union of the European Economic Community, The European Perspectives Series, Brussels, 1981.

ΠΗΓΕΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Δημακόπουλος, Γ., Η διοικητική οργάνωση κατά της Ελληνικής Επανάστασης 1821-1827, Διατριβή, ΠΑΣΠΕ, 1966.

Δημακόπουλος, Γ., Ο Κώδιξ των Νόμων της Ελληνικής Επανάστασης 1822-1828, Ακαδημία Αθηνών.

Δημακόπουλος, Γ., Ο Κώδιξ των Ψηφισμάτων της Ελληνικής Πολιτείας 188-1829, Ακαδημία Αθηνών.

Επαμεινώνδας, Γ., Τα τρία Τελωνεία της Θεσσαλονίκης. Φωτογραφίες και χάρτες ως ιστορικά τεκμήρια, 2017, <http://clioturbata.com/%CE%B1%CF%80%CF%8C%CF%88%CE%B5%CE%B9%CF%82/epaminodascustoms>

Ευρυπίδου, Σ., επιμ., Οικονομική νομοθεσία εν Θράκη. II. Σκιαδός, 1900, Ευρετήρια

Καζάκος, Π., Ανάμεσα σε κράτος και αγορά. Οικονομία και οικονομική πολιτική στη μεταπολεμική Ελλάδα, 1944-2000, Πατάκης, Αθήνα, 2001.

Καρδάσης, Β., Σύρος 1832-1857. Σταυροδρόμι της Ανατολικής Μεσογείου, Διδακτορική διατριβή, 1985.

Κλάδος, Ι., Εφετηρίς του Βασιλείου της Ελλάδος για το έτος 1837, Αθήναι, 1837.

Κοφινάς, Γ., Τα Οικονομικά της Μακεδονίας, Ανατύψεις εκ του Δελτίου του Υπουργείου των Οικονομικών, Εν Αθήναις 1914 (Βιβλιοθήκη Ιστορικών Μελετών αρ.303, εκδόσεις Καραβία, Αθήνα 2018)

Κρεμμύδας, Β., επιμ., Εισαγωγή στη Νεοελληνική Οικονομική Ιστορία, Τυπωθήτω: Αθήνα, 1999.

Μαλαγάρδης, Α. (επιμ.), Κώδιξ Θέμιδος 1821-1931, Ζαχαρόπουλος, Αθήναι, 1932.

Μάνσολας, Α., Πολιτειογραφικά πληροφορία περί Ελλάδος, Αθήναι, 1867.

Μαχαιρά, Α., Η Θεσσαλονίκη του Μεσοπολέμου, στην Ιστορία της Ελλάδος του 20ού αιώνα, 1922-1940 Ο ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟΣ, Βιβλιόραμα, Αθήνα 2002

Μεγάλη Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια, Τόμος Δέκατος: ΕΛΛΑΣ, εκδόσεις Πυρσός, Αθήναι 1934.

Μποζίκης, Σ., Δημόσια οικονομικά και συγκρότηση εθνικού κράτους το 1821, Διδακτορική διατριβή, 2018.

Νικολαΐδου, Ε. Η οργάνωση του Κράτους στην Απελευθερωμένη Ήπειρο (1913-1914), Δωδώνη, 16 (I), 1987, σ. 497-610.

Οδηγός του Πειραιώς του 1902, εκδότης Γ. Βώκος

Παπαγιαννάκης, Λ., Οι ελληνικοί σιδηρόδρομοι (1882-1910), ΜΙΕΤ, Αθήνα, 1990.

Πατρώνης, Β., Ελληνική οικονομική ιστορία. Οικονομία, κοινωνία και κράτος στην Ελλάδα (18ος αιώνας- 20ος αιώνας), ΣΕΑΒ, 2015.

Πετσαλής, Α., Συλλογή Απάντων των Νόμων, Διαταγμάτων... από του έτους 1833 μέχρι του τέλους του 1840, Αθήναι, 1842.

Πρόντζας, Ε., Τα δημόσια έσοδα του ελληνικού κράτους 1833-1939, Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος/ Πρόγραμμα Ερευνών Ιστορικού Αρχείου, Αθήνα 2011.

Τσαγγαρης, Ι., Συμβολήν εις την δημοσιονομικήν ιστορίαν της Επανάστασεως, Φροντιστήριο Δημόσιαν Οικονομίας και Στατιστικής, Αθήναι, 1917.

Τσέστων, Κ., Η ΕΛΛΑΣ του 1887, Αθήνησι 1887.

Φράγκος, Ι., Τελωνειακαί Μελέται, Αθήναι, 1965

Χαρίτος, Σ., ΕΛΛΑΔΑ- ΕΟΚ 1959-1970 από την σύνδεση με στην ένταξη, Παπαζήσης, Αθήνα 1981.

Χανιώτικα Νέα & Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών & Μελετών «Ελευθέριος Βενιζέλος», 1913-2013 ΚΡΗΤΗ- ΕΛΛΑΔΑ 100 ΧΡΟΝΙΑ ΕΚΔΟΣΗ, Ειδική Έκδοση, Δεκέμβριος 2013

ΠΗΓΕΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

Ακαδημία Αθηνών: <http://www.academyofathens.gr>

Ανέμη- Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Νεοελληνικών Σπουδών: <https://anemi.lib.uoc.gr>

ΑΑΔΕ: <https://www.aade.gr>

ΑΑΔΕ/ Ελληνικά Τελωνεία: <https://portal.gsis.gr/portal/page/portal/ICISnet>

Βουλή των Ελλήνων/ Αρχεία Εθνικής Παλιγγενεσίας: <https://paligenesia.parliament.gr>

Γενικά Αρχεία του Κράτους: <http://www.gak.gr>

Εθνική Βιβλιοθήκη Ελλάδος: <https://www.nlg.gr>

Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών: <https://www.didaktorika.gr/eadd>

Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών: <http://www.eie.gr>

Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης: <https://www.searchculture.gr>

Εθνικό Τυπογραφείο: <http://www.et.gr>

ΕΡΤ- Ιστορικό Αρχείο: <https://archive.ert.gr>

Ελληνική Στατιστική Αρχή: <https://www.statistics.gr>

Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο/ ΜΙΕΤ: <http://www.elia.org.gr>

Ίδρυμα Ερευνών & Μελετών «Ελ. Βενιζέλος»: <https://www.venizelos-foundation.gr>

ΟΤΥΕ: <https://www.otye.gr/otye>

Μουσείο Ι. Καποδίστρια: <https://capodistriasmuseum.com/mouseio>

Τράπεζα της Ελλάδος: <https://www.bankofgreece.gr/trapeza/kepoet/istoriko-arxeio>

Υπ. Εσωτερικών/ Διαρκής κατάλογος νομοθεσίας ΡΑΠΤΑΡΧΗΣ: http://minadmin.ypes.gr/?page_id=29276

Υπ. Πολιτισμού: <http://listedmonuments.culture.gr>

IACM: <https://www.customsmuseums.org>

ITC: <https://www.intracen.org>

TAXUD: https://ec.europa.eu/taxation_customs

UNECE: <https://www.unece.org/info/ece-homepage.html>

World Customs Journal: <https://worldcustomsjournal.org>

WCO: <http://www.wcoomd.org>

WTO: <https://www.wto.org>

1830-2020
190
χρόνια
ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΤΕΛΩΝΕΙΑ

